

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΡΑΤΑΚΟΣ

MAT ΟΙ ΚΡΑΝΟΦΟΡΟΙ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΡΑΤΑΚΟΣ

**ΜΑΤ
ΟΙ ΚΡΑΝΟΦΟΡΟΙ**

Τό βιβλίο αντό δημοφέρεται σέ δημοπράτα πρόσωπα και σέ πραγματικά γεγονότα τά δύο διαδραματίσθηκαν από τόν Μάιο τοῦ 1975 έως τόν 'Απρίλιο τοῦ 1981. Γράφτηκε τό 1982, άλλα δέν κυκλοφόρησε γιά διάφορους λόγους.

Εισαγωγή

‘Ησυχία, τάξη και ἀσφάλεια. Τρεῖς μαγικές λέξεις, πού ὅταν τίς προφέρεις φωναχτά λειτουργοῦν περίπου σάν τό «ἄμπρα-κατάμπρα» τῆς Καμπάλα. Ἐπειδή ὅμως κανεὶς ποτέ δέν μπόρεσε νά τίς προφέρει ἀρκούντως δυνατά, τόσο πού δ λόγος νά γίνει πράξη ως διά μαγείας, δύναμις μας συνεχίζει νά είναι ἀνήσυχος, ἀτακτος και ἀνασφαλής, πράγμα πού ως γνωστόν κάνει πάρα πολύ κακό στήν ύγεια τῶν φιλήσυχων πολιτῶν, πού ἀπεχθάνονται τήν ἀταξία και τήν ἀνασφάλεια. Καὶ γι' αὐτό, οἱ φιλήσυχοι πολίτες, πλήν τῶν βαρβιτουρικῶν πού ἔξασφαλίζουν «ἔσωτερική» ἡρεμία. Κατά κάποιον τρόπο, η ἀστυνομία είναι φάρμακο δραστικό και ἀποτελεσματικό πού δμως, δπως δλα τά δρασταία φάρμακα, ὄλλους ὠφελεῖ κι ὄλλους βλάπτει, περισσότερο ἢ λιγότερο, ἀνάλογα μέ τήν ταξική τους τοποθέτηση.

Σύμφωνα μέ τά παραπάνω κανεὶς δέν θά μποροῦσε νά ἰσχυριστεῖ πώς η ἀστυνομία είναι ἔνα «κακόν καθ' ἥμᾶς, κακόν καθεαυτόν», δπως θά ἔλεγε και δ πονηρός γερο-Κάντ, πού σάν νομοταγής πολίτης ἐνός βάναυσου κράτους είχε μιά κρυφή ἀγάπη γιά τήν ἀστυνομία, πού θά κληρονομήσει κι δ Χέγκελ, ἀλλά γιά λόγους πολύ διαφορετικούς: Τήν θεωροῦσε ἀναγκαία γιά τήν διά τῆς ἔξουσίας κοσμικοποίηση τοῦ Παγκόσμιου Πνεύματος, πού είναι δύσκολο νά σταθεῖ στή γῇ χωρίς τήν ἀποτελεσματική ἐπέμβαση τοῦ βούρδουλα. Νά λοιπόν, πού ή Ἀστυνομία είναι ταγμένη, πράγματι, στήν ύπηρεσία τοῦ πνεύματος!!!

‘Αλλά αὐτά τά ὠραία συμβαίνουν μόνο στό ἐπίπεδο τῆς ὑψηλῆς φιλοσοφίας. Στό ἐπίπεδο τῆς ταπεινῆς πραγματικότητας η ἀστυνομία ἐντέλλεται νά κατευνάσει τά πνεύματα μέ τόν δικό της τρόπο —δόποτε και πάλι μπαίνει στήν ύπηρεσία τοῦ πνεύματος!!!— κάθε φορά πού αὐτά ἀνάψουν ἀπό μιά δποιαδήποτε αἰτία, πού συνήθως

είναι ύπέρ τό δέον πεζή! Κατά κανόνα τό «κινούν αἴτιον» τής άταξίας είναι ή πείνα ή τό φάσμα τής πείνας ή δύσης γιά τήν έξαλεψη τής πείνας.

“Αν ή ‘Αστυνομία, νοούμενη ως Σῶμα ένιαίο καί ἀδιαίρετο, είναι ἐπιφορτισμένη μέ τόν «κατευνασμό τῶν πνευμάτων», πού δυστυχῶς κατοικοῦν πάντα σέ ένιαία καί ἀδιαίρετα καί ἔξαιρετικά εὐαίσθητα στόν πόνο πού προκαλεῖ τό γκλόμπ σώματα, ή «εἰδική ἀστυνομία» είναι ἐπιφορτισμένη μέ εἰδικές κατευναστικές ἀποστολές. ‘Υπάρχουν πολλῶν κατηγοριῶν εἰδικές ἀστυνομίες, ἀκόμα καί ἐπιστημονικές (γιά φαντάσου!!!). “Ομως ή πιό εἰδική ἀπ’ ὅλες τίς εἰδικές ἀστυνομίες είναι αὐτή πού φέρει τόν εῦηχο τίτλο «Μονάδες Ἀποκαταστάσεως Τάξεως», γνωστή κυρίως μέ τή συντομογραφία MAT, πού τήχητικά παραπέμπει στόν γνωστό δρό πού καθορίζει τό φινάλε μιᾶς παρτίδας σκακιοῦ. Δέν πρόκειται, ἀκριβῶς, γιά λογοπαίγνιο. Γιατί τά MAT είναι ἐπιφορτισμένα μέ τόν δύσκολο ρόλο τοῦ «γκράν φινάλε» σέ μιά εύρυτερη ἀστυνομική ἐπιχείρηση, πού μπορεῖ νά ἀρχίσει μέ μιά εὐγενική σύσταση τοῦ εἰσαγγελέα μέ τή ντουντούκα πρός τούς «ἀνήσυχους» καί νά καταλήξει ἀκόμα καί σέ ἔναν ή περισσότερους φόνους «ἀνησύχων», πού ἐπιτέλους ήσυχάζουν γιά τά καλά. Τουλάχιστον αὐτοί είναι βέβαιο πώς «δέν θά τό ξανακάνουν». Δυστυχῶς δόμως οἱ ἐπιζῶντες τό ξανακάνουν, κι αὐτό σημαίνει πώς δρόλος τῶν MAT είναι διαρκής καί πάντα χρήσιμος. Τόσο χρήσιμος πού είναι ν’ ἀπορεῖ κανείς γιατί αὐτές οἱ περίφημες Μονάδες ἐμφανίστηκαν στήν ‘Ιστορία πάρα πολὺ ἀργά, μόλις τό 1968, ὕστερα ἀπό τόν «γαλλικό Μάη» καί ως συνέπεια τοῦ «γαλλικοῦ Μάη».

“Ομως ή ἀπάντηση στήν παραπάνω ἀφελή ἱστορική ἀπορία είναι μᾶλλον εὔκολη: Τά MAT είναι στήν πραγματικότητα οἱ «ἀντικομάντος τῶν πόλεων» καί ἐμφανίστηκαν σάν τό «νόμιμο» ἀντίδοτο στούς παράνομους «κομάντος τῶν πόλεων». Τά MAT είναι γιά τήν ἀστυνομία δ, τι καί τά ΛΟΚ γιά τό στρατό. Εδέλικτες μονάδες κρούσεως πού περιφρονοῦν τούς κλασικούς κανόνες τής μάχης, τούς καθορισμένους μιά γιά πάντα ἀπό τόν φόν Κλαούζεβιτς.

M’ ἄλλα λόγια, τά MAT πατάσσουν τήν άταξία διά τής άταξίας, κι ἀπό αὐτή τήν ἀποψη δροῦν σάν δμοιοπαθητικό φάρμακο. Κι ὥσπας η παραμικρή παρέκκλιση ἀπ’ τήν καθορισμένη δοσολογία στό δμοιοπαθητικό φάρμακο ἔχει τραγικές συνέπειες γιά τόν ἄρρωστο,

ἔτσι καὶ ἡ παράμικρή παρέκκλιση ἀπ' τὴν προδιατεταγμένη βίᾳ τῶν ΜΑΤ ἔχει τραγικές συνέπειες γιά τὴν ἀποκατάσταση τῆς τάξης, πού εἶναι πάντα τὸ ζητούμενο ἀπ' τὴν ἀστυνομία. Γιατί ἡ βίᾳ κλιμακώνεται εὔκολα καὶ δέρων μπορεῖ εὐκολότατα νά μεταβληθεῖ σὲ δερόμενο. Αὐτό σημαίνει πώς οἱ ἄνδρες τῶν ΜΑΤ πρέπει νά ἐκπαιδευτοῦν δχι μόνο στό νά δέρνουν ἀλλά καὶ στό νά δέρνονται, καὶ αὐτό δυσχεραίνει τή στρατολόγηση σέ τούτη τὴν ἔχόχως σαδομαζοχιστική ἀστυνομική δύναμη.

Βλέπουμε λοιπόν πώς τό ἐνδιαφέρον στή μελέτη τῆς ζωῆς καὶ τῆς δράσης ἐνός ἄνδρα τῶν ΜΑΤ εἶναι πολλαπλό: Κοινωνικό, πολιτικό, ήθικό, ψυχολογικό, ἀκόμα καὶ ιστορικό. Ὡς στολή τοῦ ἄνδρα τῶν ΜΑΤ σέ ὥρα μάχης παραπέμπει ἀπ' εὐθείας στήν ἀρχαιότητα, τότε πού οἱ μάχες δίνονταν σῶμα μέ σῶμα, ὅπως ἀκριβῶς θά γίνεται καὶ στό μεταπυρηνικό μέλλον γιά νά κλείσει ἔτσι δικαιούμενος κύκλος καὶ οἱ καινούριοι κρανοφόροι νά συναντήσουν τούς προγόνους τους, πού τούς ἔραμε μόνο ἀπ' τίς παραστάσεις στά ἀγγεῖα. Ἐπιτέλους σήμερα, χάρη στά ΜΑΤ, ἔχουμε μιά σαφέστερη ἰδέα τοῦ τί σημαίνει μάχη σῶμα μέ σῶμα, καὶ συνεπῶς μποροῦμε νά ἐκτιμήσουμε καλύτερα, μέσα ἀπό μιά σύγχρονη ἀναπαράσταση, τό τί ἀκριβῶς ἔγινε, ἃς ποῦμε, στή μάχη τῶν Θερμοπυλῶν. Λοιπόν, «οἱ τριακόσιοι τοῦ Λεωνίδα μᾶς κοιτοῦν, κι δῆλοι μᾶς χειροκροτοῦν», ὅπως λέει καὶ τό γνωστόν ἐθνικοπατριωτικόν ἀσμάτιον, πού δ συνθέτης του τό συνέθεσε πρίν ἀπό τή σύνθεση τῶν ΜΑΤ, ἀλλά πού θά μποροῦσε θαυμάσια νά γίνει διάλογος τῶν ΜΑΤ.

Ἐμεῖς οἱ ἀπ' ἔξω γνωρίζουμε τά ΜΑΤ μόνο ἀπ' ἔξω. «Οταν ἐρχόμασταν ἀντιμέτωποι μέ τούς κρανοφόρους ἀδιαφορούσαμε πλήρως γιά τό πρόσωπο πού κρύβεται πίσω ἀπό τό προστατευτικό ἀπό τήν δργή τοῦ λαοῦ κράνος. Ο ἄνδρας τῶν ΜΑΤ δέν ήταν ἀκριβῶς ἄνδρας, ἀλλά ἔνα γρανάζι σέ μιά ἀπρόσωπη μηχανή πού τήν βλέπαμε νά λειτουργεῖ σ' ὅλο της τό φριχτό μεγαλεῖο.

Ἐγώ τουλάχιστον σκεφτόμουν πολύ σοβαρά πώς τό κρυμμένο πίσω ἀπό τή μάσκα κτήνος δέν εἶναι παρά ἔνα σχεδόν κυριολεκτικά κτήνος πού εἶχε κρυμμένη τήν οὐρά του ἵσα ἵσα γιά νά μᾶς παραπλανήσει καὶ νά τό νομίζουμε ἀνθρωπο.

Μέχρι πού ἔπεσε στά χέρια μου τό χειρόγραφο ἐνός αὐτοβιογραφικοῦ κειμένου πού τό ἔγραψε ἔνας πρώην ἄνδρας τῶν ΜΑΤ, δ

Χρήστος Μπρατάκος. 'Η πρώτη μου ἐκπληξη ήταν ή διαπίστωση πώς κάποιο άπό αυτά τά κτήνη γνωρίζει όχι μόνο ἀνάγνωση —αύτή μᾶλλον είναι εὔκολη δουλειά, εύκολη ἀκόμα και γιά ἀστυνομικό— ἀλλά και γραφή πού είναι δύσκολη δουλειά και ἐντελῶς ἄχρηστη γιά έναν ἀστυνομικό πού τό μόνο χρήσιμο πράγμα πού θά είχε νά γράψει μέ τό ἀλφάβητο πού ἔμαθε στό δημοτικό θά ήταν ἐνδεχομένως «τά στοιχεῖα» μας. Νά λοιπόν ένας πρώην ἀστυνομικός πού ἐκτός ἀπό ἀνάγνωση γνωρίζει, παραδόξως, και γραφή. (Ξέρετε γιατί οι ἀστυνομικοί πᾶν δυσ δυό; Διότι, λέει τό ἀνέκδοτο, δέ ένας ξέρει ἀνάγνωση και δέ ἄλλος γραφή. Είναι δύσκολο γιά έναν ἀστυνομικό νά τά κάνει και τά δυσ μαζί.)

'Η δεύτερη ἐκπληξη πού μοῦ προκάλεσε τό χειρόγραφο τοῦ Μπρατάκου ήταν ή διαπίστωση πώς οἱ ἄνδρες τῶν MAT είναι, ἀπλούστατα, σκληρά, σκληρότατα ἐργαζόμενοι ἀνθρώποι πού δέν μπόρεσαν νά βροῦν μιᾶς πιό ἀνετη δουλειά. Είναι τόσο εὔκολο νά γίνεις «κυνηγός κεφαλιῶν» δταν πεινᾶς ή δταν σέ κυνηγάει ἐκεῖνο τό καταραμένο φάσμα τῆς πείνας!

M' ἄλλα λόγια, οἱ ἄνδρες τῶν MAT είναι τό ἵδιο διωκόμενοι μ' αὐτούς πού διατάσσονται νά διώξουν γιά τό μεροκάματο, ως καλοί μισθοφόροι. Ξαφνικά συνέλαβα τόν ἑαυτό μου νά «συμπαθεῖ» τούς διώκτες μου μιᾶς δλόκληρης ζωῆς. ('Η πρώτη μου μνήμη σάν ἀνθρώπου είναι μιά ἔρευνα τῆς ἀστυνομίας στό πατρικό σπίτι. Ψάχνων γιά κομμουνιστικά βιβλία. 'Υπήρχαν σωρός, ἀλλά στό τέλος πήραν τήν ἐγκυκλοπαίδεια τοῦ Πυρσοῦ γιατί είχε κόκκινα ἔξωφυλλα! Τίς λεπτομέρειες τούτης τῆς πρώτης μου μνήμης μοῦ είπε δέ πατέρας μου πολλά χρόνια ἀργότερα.)

'Ο ἀντίπαλος, λοιπόν, είναι κι αὐτός δυστυχής. Μόνο πού δέν ἔχει συνείδηση τῆς ἀπέραντοσύνης τῆς δυστυχίας τοῦ νά είσαι θύμα πού πιστεύει στό ρόλο τοῦ θύτη· καὶ δέν ὑπάρχει τίποτα πιό τρομερό ἀπ' τόν σκλάβο πού περνιέται γιά ἀφέντη, λέει δέ Νίτσε. Πῶς λοιπόν κατάφεραν νά πείσουν τοῦτα τά παιδιά μέ τήν ἀπέραντη ἀνασφάλεια πώς είναι ἀνθρώποι ίσχυροί και δυνατοί; Δίνοντάς τους τό δικαίωμα νά ἔχουσιάζουν τούς ἀσπλους και καλύπτοντας τούτη τή δύναμη μέ νόμους πού δέν προστατεύουν παρά μόνο τά ἀφεντικά δλων μας. 'Ο σκλάβος τοῦ ἀφέντη νιώθει ἀφέντης ἀπ' τή στιγμή πού θ' ἀδράξει

ένα δρόμο ή ένα γκλόμπ, καί θά τοῦ ποῦν πώς μ' αὐτά μπορεῖ νά γίνει «ἀρχων τοῦ πεζοδρομίου».

Ο Μπρατάκος είναι ένας τέτοιος αὐτοκαθαιρεμένος πρώην «ἀρχων τοῦ πεζοδρομίου» πού κάποτε κατάλαβε τήν ἀπάτη καί «ἀνένηψε». Γιά νά μᾶς δώσει τούτη τήν πάρα πολύ ἐνδιαφέρουσα μαρτυρία τῆς περιπέτειάς του. Τήν δποία κάπου-κάπου ἐπιχειρεῖ νά τή λογοτεχνικοποιήσει. «Ομως ή ἀξία αὐτοῦ τοῦ βιβλίου δέν βρίσκεται στίς ὅποιες λογοτεχνικές προθέσεις. Βρίσκεται στή σπανιότητα μιᾶς ἔξαιρετικά χρήσιμης μαρτυρίας.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΡΑΦΑΗΛΙΔΗΣ

Πρωτεύουσα, 1974

‘Η γυναικεία φωνή, βαριά, έπιτακτική, άκούγεται άπό το τηλέφωνο.

—Σ’ τό ξαναλέω, Χρήστο μου, είναι εύκαιρια! ’Εγώ ξέρεις ότι σ’ έχω σάν παιδί μου. ’Ο Γιωργάκης μου, δταν φτάσει στήν ήλικιά σου, έκει θά τόν στείλω.

‘Ο Χρήστος κρατάει τ’ άκουστικό του τηλεφώνου, ένω είναι διπλωμένος στά δύο άπό τόν πόνο. Οι καοῦρες καί οι γαστρίτιδες δέν τόν άφήνουν σέ ήσυχία, στά δεκαοχτώ του χρόνια. ’Αναρωτιέται τί νά φταίει πρωινιάτικα καί τόν πονάει τό στομάχι του. Αύτά πού άκούει τώρα; Τό μυαλό του μέ τίς μόνιμες μαδρες σκέψεις; ”Η τό πρωινό; — δυσ αύγα τηγανητά μέ κεφαλίσιο. — Μπά, συλλογιέται, άπ’ τό πρωινό θά μέ πόναγε ή κοιλιά μου, όχι τό στομάχι μου. Τό κωλομυαλό μου φταίει, πού μέ τήν παραμικρή αιτία μέ κάνει ἄνω κάτω.

‘Η γυναικεία φωνή γίνεται άπότομα στριγγλιά. ’Ο Χρήστος τραβάει τρομαγμένος τ’ άκουστική άπό τό κόκκινο, ίδρωμένο του αύτι.

—Βρέ Χρήστο, μέ παρακολουθεῖς; ”Η σέ πήρε ό υπνος δρθιο;

—Ναι, ναι, θεία..., σέ παρακολουθώ. — Πώ, πώ... κάτι θά είπε ή χοντρή καί έγώ σκεφτόμουν τόν πόνο μου, συλλογιέται.

—Ωραία, τί θά κάνεις; Θέλω νά μοῦ άπαντήσεις τό συντομότερο, γιά νά προλάβει δ θεῖος σου, πού ύπηρετεί στό μηχανοκίνητο, νά καταθέσει τά χαρτιά σου. Μήν ξεχνᾶς καί τή μυωπία σου, θέλει γερό μέσον!

Ἐκτός τῶν δλων ἄλλων κακῶν, εἶμαι καὶ γκαβός, συλλογιέται δὲ Χρῆστος, διπλωμένος στά δυό ἀπό τὸν πόνο.

—Ἐντάξει, θεία, θά σέ πάρω αὔριο νά σου πᾶ. Θέλω νά τό ξανασυζητήσω μέ τούς γονεῖς μου.

—Καλά, θά περιμένω. Χαιρετίσματα στούς δικούς σου. Νά μοῦ φιλήσεις τή μαμά σου.

—Εὐχαρίστως, θεία, γειά σου.

Κατεβάζει τ' ἀκουστικό, δρθώνεται. Στό πρόσωπό του σχηματίζεται γκριμάτσα πόνου. Μουρμουράει: "Ακου ἀστυφύλακας, μπάτσος! Εγώ μπάτσος! Γιά φαντάσου! Χασκογέλαει.

‘Από τή μισάνοιχτη πόρτα τῆς κουζίνας ή κυρία ’Ολυμπία ἔχει βγάλει τό κεφάλι της.

—Χρῆστο, τρελάθηκες καὶ μιλᾶς μόνος σου; Τί σου ἔλεγε ή Μάκη;

—Βλακείες στό πάτερο. Σου στέλνει χαιρετίσματα καὶ φιλιά.

‘Ο ήλιος ἔχει κρυφτεῖ πίσω ἀπό τίς κορφές τῶν δέντρων τοῦ ἄλσους Κολωνοῦ. ‘Ο Χρῆστος ἔχει ρίξει τό μακρύ του κορμί πάνω στό πολυκαρισμένο παγκάκι. Τό κεφάλι του ἀκουμπάει στήν ξύλινη πλάτη. Τό μυωπικό του βλέμμα πεταρίζει ἀπό τή μιά κορυφή στήν ἄλλη, τῶν πεύκων καὶ τῶν ἄλλων δέντρων, πού λικνίζονται ἀπό τό ἀεράκι σάν χρυσοκέντητες χορεύτριες τοῦ ήλιου.

‘Ο Χρῆστος σκέφτεται, πρέπει νά εἶμαι κλασικός τύπος λατίνου ἐραστῆ... Δέν φτάνει πού τεμπελιάζω ἀπογευματιάτικα, δέν φτάνει πού ἔχω τό κορίτσι μου δίπλα, ἄλλα βλέπω καὶ τίς κορυφές τῶν δέντρων σάν κουνιστές φαρδόκωλες κυράδες. Αύτό θά πεῖ σεξουαλική πείνα, τά πάντα γύρω νά σου θυμίζουν δρθόβυζες λυγερές υπάρξεις. ‘Ορθόβυζες...; πᾶς μοῦ ’ρθε; ‘Ωραία λέξη.

‘Η “Ελενα δίπλα του τόν παρακολουθεῖ πού χαζεύει έτσι περιέργα πρός τά δέντρα, καθισμένος στό παγκάκι του. Είναι μελαχρινή, μετρίου ἀναστήματος. Τόν κτυπάει διακριτικά στόν ώμο, ψιθυρίζοντάς του στ’ αὐτί:

—Συγγώμη, κύριε Χρῆστο, μ’ ἔφερες ἐδῶ γιά νά παρακολουθήσω πᾶς βολεύεσαι στό παγκάκι ή γιά κάτι σοβαρό, πού μοῦ ’πες ἀπό τό τηλέφωνο;

‘Ο Χρῆστος ἀνακάθεται, περνάει τό χέρι του στήν ἀδύνατη πλάτη τῆς “Ελενας. ‘Η “Ελενα τραβιέται ἐνοχλημένη.

—Καλά, Χρῆστο, δέν μπορεῖς νά κάτσεις σάν ἄνθρωπος, νά συζητήσουμε λίγο σοβαρά;

‘Ο Χρῆστος νευριάζει, σταυρώνει τά χέρια του.

—Δέν μπορῶ νά καταλάβω τί διαβολοδεσμό ἔχουμε! Μή μέ ἀγκαλιάζεις, μή μέ χαιδεύεις, μή τό ἔνα, μή τό ἄλλο... Καλά πού μᾶς ἀφήνεις καί σέ φιλάδμε ποῦ καί ποῦ, εἰδάλλως...

—Ρέ Χρῆστο, δέν ἀφήνεις τίς βλακεῖς; μέ ἔφερες ἐδῶ νά συζητήσουμε κάτι σοβαρό ή νά μοῦ κάνεις παράπονα γιά τό δεσμό μας;

‘Ο Χρῆστος ήρεμεῖ.

—Καλά, δίκιο ἔχεις. Θά σοῦ πῶ τό σοβαρό, ἀλλά μήν βάλεις τίς φωνές. Πρόκειται γιά τήν ‘Αστυνομία.

‘Η “Ελενα γυροφέρνει τό κεφάλι της, σάν νά δέχτηκε χαστούκι.

—Τρελάθηκες; τοῦ λέει. Σοῦ ἔχω πεῖ νά μήν μοῦ λές γιά τήν ἀστυνομία τίποτα. Ξανά τά Ἰδια; Ξέρεις τά πιστεύω μου· τόσα τράβηξε δι πατέρας μου ἀπό δαύτους. Καί μετά, ρέ Χρῆστο, είναι δυνατόν, νέος ἄνθρωπος μέ δνειρα και ἐπιδιώξεις, νά μιλᾶς γιά ‘Αστυνομία; Μέ τήν ‘Εμπορική τί θά κάνεις;

‘Ο Χρῆστος ἔχει ἀναψοκοκκινίσει, σάν νά τόν εἶδε ξαφνικά αὐγούστιατικος ἥλιος.

—Ρέ “Ελενα, μέ ρωτᾶς λές καί δέν ξέρεις. Τά ’παμε δέκα χιλιάδες φορές! Στήν ‘Εμπορική δέν ἔγραψα καλά, τί νά

περιμένω; Μετά, ή 'Αστυνομία είναι καὶ μιά λύση: τόν στρατό τόν γλιτώνω, μεγάλη ύπόθεση γιά μένα, τίποτα βέβαια γιά σένα, μισθό θά παίρνω, σπίτι μου θά είμαι καὶ θά διαβάσω γιά νά ξαναδώσω στήν 'Εμπορική.

'Η "Ελενα μιλάει μέ τήν ἐπιθετικότητα τῆς δεκαεφτάχρονης πού θέλει μεμιᾶς νά γίνει γυναίκα.

—Είναι πολύ δύσκολο νά πετύχεις κάτι ξέχωρο ἀπό τήν ἀστυνομική ίδιότητα, γιατί θά σ' ἀλλάξει ριζικά. Δέν θά ἀναγνωρίζεις τόν ἔαυτό σου. Καὶ σ' τό λέω, ἐάν πᾶς στήν 'Αστυνομία, χωρίσαμε!

—'Ωραία είσαι ἐσύ, τόν ἄλλον ἀπό τό ἐπάγγελμα τόν κρίνεις γιά νά τόν ἀγαπήσεις, λέει δι Χρῆστος ἐκνευρισμένος.

—Χρῆστο, ή 'Αστυνομία δέν είναι τυχαιο ἐπάγγελμα, σ' τό 'χω ξαναπεῖ... Θά σου ἀλλάξει ριζικά ὅλη τή ζωή.

—Σιγά... σιγά, φόρα πήρες — τήν διακόπτει δι Χρῆστος ποῦ βρισκόμαστε, στόν Μεσαίωνα; 'Επειδή δείρανε παλιά τό κουμμούνι τόν γέρο σου στήν 'Αστυνομία, τό πήραμε σχοινί-κορδόνι, πώς μέχρι τώρα πέφτει ξύλο;

'Η "Ελενα κοιτάει ἔντονα τόν Χρῆστο στά μάτια, κάτι θέλει νά τοῦ πεῖ, ἄλλα ή φωνή της πνίγεται. Σηκώνεται ἀπότομα προσπαθώντας νά συγκρατήσει τά ζεστά δάκρυα στά μεγάλα της βλέφαρα.

—Είχα τόσα δνειρά γιά ἐσένα, καὶ σύ μοῦ μιλᾶς γιά 'Αστυνομία...

Γυρνάει καὶ φεύγει τρέχοντας στό χωματόδρομο. 'Η λεπτοκαμωμένη σιλουέτα της χάνεται πίσω ἀπό τό πράσινο τῶν θάμνων καὶ τῶν δέντρων. 'Ο Χρῆστος μένει ἀπελπιστικά μόνος. Μετά ἀπό λίγο συνέρχεται. Θυμάνει μέ τόν ἄπυγμο χαρακτήρα του. Σιγομουρμούραει:

—Μαλακισμένο, δέν φτάνει πού δέν μ' ἀφήνεις οὕτε τά βυζιά νά σου τρίψω, μοῦ κάνεις καὶ ύποδείξεις. «Είχα τόσα δνειρά γιά σένα καὶ σύ μοῦ μιλᾶς γιά 'Αστυνομία»... Καὶ ἐγώ

ἔχω τόσα ὄνειρα γιά μένα, ἀλλά ἔτσι ὅπως είναι δύσκολη ἡ ζωή, μόνο μέ τά ὄνειρα θά μείνω.

Σηκώνεται στηριζόμενος στό παγκάκι. Ἐχει μπερδέψει μέσα του τά δεκαεννιά του χρόνια μέ τά ἐβδομήντα. Κοιτάει πρός τίς σειώμενες κορυφές τῶν δέντρων, αὐτές, πού πρίν ἀπό λίγο εἶχε δεῖ νά χορεύουν· δέν φαίνονται πιά, ἔχουν γίνει ἔνα μέ τό σκοτεινό οὐρανό καί πέρασαν στήν ἀπεραντοσύνη. Γυρίζει πρός τό παγκάκι λέγοντας: Σ' εὐχαριστῶ γιά τή φιλοξενία.

Ἄργα κατηφορίζει στό χωμάτινο μονοπάτι. Ἡ δροσερή ἀνάσα τῶν δέντρων είναι αἰσθητή στόν φιλόξενο χῶρο τους.

Τό μεγάλο ρολόι τοῦ τοίχου ἡχεῖ ἔξι φορές. Ὁ Χρῆστος παραξενεύεται πού ἔχει ξυπνήσει τόσο πρωί. Οἱ ἔγνοιες νίκησαν τήν ἡρεμία του καί ἐδιωξαν τόν ψπνο. Σπάνια ξυπνάει τόσο πρωί χωρίς τίς φωνές τῆς μητέρας του.

Ανασηκώνεται λίγο καί βάζει στό στέρεο του, πού είναι στή βιβλιοθήκη δίπλα του, τόν δίσκο τῶν PINK FLOYD. Φοράει τά ἀκουστικά χουζουρεύει.

Ο ἔντονος ἥχος τῆς ρόκ τόν πλημμυρίζει, τά ἥχητικά ἐφφέ τόν διεγείρουν· πάντα ἡ μουσική τόν ἀναστάτωνε. Τώρα τήν ἔχει ἀνάγκη πιό πολύ ἀπό κάθε ἄλλη φορά.

Ἡ Ἀστυνομία είναι λύση καί πρόβλημα· είναι ἀβοήθητος. Οἱ γονεῖς του κρατᾶνε θέση παθητική. Ἡ μητέρα του εἶχε πεῖ τίς προάλλες: κάνε δ,τι σέ φωτίσει ὁ Θεός, ρώτα καί τόν πατέρα σου, παλιός ἀστυνομικός είναι. Ὁ πατέρας του αὐτηρός, ἀπόμακρος πάντα ἀπό τά παιδιά του, ἀνήκει στούς οἰκογενειάρχες πού είναι μόνο διαταγές, ἀναντίρρητες, πι- στός λάτρης μιᾶς νοοτροπίας ἀρρωστημένης.

Ὁ Χρῆστος δέν θά τολμοῦσε ποτέ νά ρωτήσει, γιατί θά περίμενε μιάν ἀπάντηση —έάν ἀπαντοῦσε βέβαια— είρωνική: —Ἐσύ στήν Ἀστυνομία; "Ἄς γελάσω! Μέ τί προσόντα;

Αλλά νά μοῦ πεῖς! Κάποτε ήταν άστυνομία καί άστυνομικοί, τώρα είναι... «βράσε δρυζά».

Από τήν αλλή ή θεία του, πού έπιμένει, έχοντας κάποιο, κατά βάθος, δίκιο: Τόσα παιδιά δέν είναι μέ πτυχίο καί ψάχνουν παρακαλώντας γιά δουλειά;

Γιά τήν κοπέλα του τώρα; Ούτε νά τό σκέφτεται· είναι κουμμουνίστρια δργανωμένη.

Σιγά-σιγά ξεφεύγει από τίς νωθρές σκέψεις καί άφήνεται στά παλλόμενα κύματα τῶν PINK FLOYD πού τόν φέρνουν σέ ένα μουσικό κόσμο πλούσιο σέ αἰσθήματα καί έρωτα. "Εναν κόσμο πλασματικό, πού δλο χορεύει ή χαίρεται, χωρίς νόμους, κακίες, ίσως χωρίς προκαταλήψεις.

Τελικά τήν άπόφαση νά δώσει στήν άστυνομία τήν πήρε μόνος, μέ βοηθήματα τό σφιγμένο στομάχι του, τή βασανιστική άβεβαιότητα καί σλα τά στραβά τῶν δεκαοχτώ χρόνων.

Οι έξετάσεις στή Σχολή άστυφυλάκων, τῶν N. Φιλαδελφείων, ήταν πολύ εύκολες. Οι ύποψήφιοι ήταν τοῦ έπιπέδου πρώτης γυμνασίου ή άπόφοιτοι ίσοτιμης τεχνικής σχολής.

Ο Χρήστος, έχοντας τό άπολυτήριο τοῦ Γυμνασίου, ύπερκάλυπτε τίς άπαιτήσεις στίς έξετάσεις αὐτές. Τό μεγάλο πρόβλημα, ή μυωπία του, λύθηκε εύκολα. Τά ραντεβού μέ τήν "Ελενα περιορίστηκαν στό ξπακρον, πρός άποφυγήν μπερδέματος. "Επειτα, άλλο άπό φουσκοδεντριές καί χειροποίητες καταστάσεις δέν τοῦ πρόσφερε. Βέβαια ύπηρχε δ' άντιλογος, άρεστός στόν Χρήστο, άλλα τώρα ήταν ή χειρότερη έποχή γιά τόν ψυχολογικά άστατο νέο, πού δέν ήξερε έάν αὐτό πού κάνει είναι σωστό ή λάθος.

Ο παππούς του, Θεός σχωρέσ' τον, ήταν Μανιάτης. Τοῦ λεγε λοιπόν σέ κάθε εὐκαιρία:

— Η ζωή είναι ένα φραγκόσυκο. Πρέπει νά τό πιάσεις

σωστά, νά τό καθαρίσεις σωστά, γιά νά φᾶς τόν καρπό, πού είναι ἄνοστος καί γεμάτος κουκουτσάκια.

‘Ο Χρῆστος δέν τό ξεχνοῦσε αὐτό, γιατί δσες φορές προσπάθησε νά καθαρίσει φραγκόσυκο γέμισε ψηλά ἀγκαθάκια· ἔτσι ἔμενε πάντα στήν προσπάθεια.

Οἱ δεῖκτες τοῦ ρολογιοῦ ἔχουν φέρει τόν ἥλιο στό κέντρο τοῦ γαλανοῦ οὐρανοῦ. ‘Ο Χρῆστος ξαπλωμένος μέ τά ροῦχα στό μπαουλοντίβανο, κάτω ἀπό τό παράθυρο, προσπαθεῖ νά κρατήσει τά μάτια του ἄνοιχτά. “Ἐχουν κουραστεῖ ἀπό τό τρεχαλητό τους στίς ἀράδες δυσνόητου ἄρθρου, μέ τίτλο «Η ΒΙΑ ΣΤΙΣ ΜΕΡΕΣ ΜΑΣ», κάποιας ἐφημερίδας.

Οἱ ἀχτίνες τοῦ ἥλιου, εὐθύγραμμα πνεύματα, περνώντας τό τζάμι τοῦ παραθύρου, ἔχουν καταλάβει τό δωμάτιο, γεμίζοντάς το χρυσαφένια σκόνη, δημιουργώντας ἀτμόσφαιρα νύστας στόν ὑποψήφιο δημόσιο ὑπάλληλο. Ξαφνικά ἡ πόρτα ἀνοίγει μέ δύναμη· δροσερός ἀέρας εἰσρέει στό δωμάτιο, διαλύοντας τή ζεστή ἀτμόσφαιρα, στροβιλίζοντας τή χρυσάφνια σκόνη.

‘Η κυρία Ὀλυμπία ἀνεμίζει ἔναν λευκό φάκελο στό δεξί της χέρι, ἐνῶ στό ἀριστερό κρέμεται μιά νάιλον τσάντα, μέ ἔνα κουτί ἀπορρυπαντικό, δυό φραντζόλες ψωμί καί σερβιέτες.

—Χρῆστο, συγχαρητήρια! Πέρασες! φωνάζει κόκκινη ἀπό χαρά.

‘Ο Χρῆστος τραβάει τά μισόκλειστα μάτια του ἀπό τίς ἀράδες καί τή συγκεκριμένη λέξη «ἰμπεριαλισμός». ‘Αφήνοντας τήν ἐφημερίδα, ἀνασηκώνεται, μουρμουρώντας:

—‘Η κωλοφυλλάδα είναι κεντρώα, καί ἔχει κουμμούνι ἄρθρογράφο!

‘Η κυρία Ὀλυμπία ἐκνευρίζεται:

—Βρέ άναισθητο παιδί, σου λέω ότι πέρασες στήν 'Αστυνομία καί σύ μουρμουρᾶς γιά κουμμούνια;

'Ο Χρῆστος ἔχει σηκωθεῖ.

—Τό 'ξερα, ρέ μάνα! Μέ τέτοιο γλείψιμο θά ἔμπαινα στήν 'Ακαδημία 'Αθηνῶν, τῆς λέει καί τήν προσπερνάει βγαίνοντας ἀπό τό δωμάτιο.

'Η κυρία 'Ολυμπία ἔχει μείνει μέ άνοικτό τό στόμα, ἀκουμπισμένη πίσω στήν πόρτα.

'Ο Χρῆστος, στό χώλ, σκύβει πάνω στό τηλέφωνο σχηματίζοντας ἔνα νούμερο. 'Ορθώνεται μέ τό ἀκουστικό στό αυτί.

—Παρακαλῶ, ἀκούγεται ζεστή ή φωνή τῆς "Ελενας.

'Ο Χρῆστος ξύνει ἀμήχανα τό κεφάλι του.

—Ναί, ξανακούγεται ή φωνή τῆς "Ελενας.

—"Ελα, "Ελενα, ἐγώ εἰμαι, ἀποφασίζει νά τῆς μιλήσει.

—"Α! Γειά σου Χρῆστο... Τί συμβαίνει; σοβαρεύει τή φωνή της ή "Ελενα.

'Η διαβολεμένη γυναικεία διαισθηση, συλλογιέται ὁ Χρῆστος, τό κατάλαβε ότι κάτι τρέχει πρίν νά πῶ διτδήποτε. Παίρνοντας κουράγιο χωρίς νά ξέρει ἀπό ποῦ, τῆς λέει:

—"Ελενα, πέρασα... ναί, πέρασα... Πέρασα στήν 'Αστυνομία!

'Από τήν ἄλλη ἄκρη τοῦ σύρματος δέν ἀκούγεται τίποτα. Λέει καί ή ἀπόσταση δεκαπλασιάστηκε. Τελικά ἀπαντάει σιγανή ή φωνή τῆς "Ελενας.

—Καλά... ποῦ... πότε... ἔδωσες;

—'Εδῶ κι ἔνα μήνα, λέει σταθερά ὁ Χρῆστος.

—Καλά-καλά, ἀκούγεται πιό ζωηρή ή φωνή τῆς "Ελενας. Κατάλαβα! Σου εύχομαι καλή σταδιοδρομία. 'Αλλά σέ παρακαλῶ —ή φωνή χάνει τήν ζωηράδα της— μήν μέ ξαναπάρεις τηλέφωνο. Γειά σου!

'Η γραμμή ἀδειάζει μεμιᾶς, μαζί μέ τήν αἰσιοδοξία τοῦ Χρήστου, πού ψιθυρίζει:

—Λέει νά μέ ἀγαποῦσε πραγματικά τό μαλακισμένο; Καί

νά ένδιαφερόταν σωστά γιά τό μέλλον μου; Δέν βαριέσαι...
'Από δῶ καί πέρα θά τά φτιάχνω μέ κοπέλες δεξιῶν φρονη-
μάτων.

Ἐπαρχία, 1974

Ο χωριάτικος ήλιος, κάνει ζῶα καιί ἀνθρώπους νά κρύβονται στίς σκιές. Μόνο ἔνας παπάς ἀνεβαίνει γοργά τό κακοτράχαλο μονοπάτι. Είναι δ παπα-Στεφανής, δξιος ιερωμένος τῆς μητρόπολης τῶν Ἀθηνῶν μέχρι πρότινος. Σέ μιά συνέλευση είχε ἀποκαλέσει «πούστη» ἔναν ἐπίσκοπο, μέ ἀποτέλεσμα νά πάρει δυσμενή μετάθεση. Βέβαια, μποροῦσαν καιί νά τόν ξυρίσουν ἀκόμα, ἀλλά είχε καιί ἔχει δυνατές γνωριμίες στήν Ἀθήνα, γιατί είναι δρθιολόγος καιί δραστήριος ιερωμένος. Ήταν καιί παραμένει πούστης καιί δ ἐπίσκοπος, ἔτσι δ παπα-Στεφανής βρέθηκε στό Πανωχώρι καιί τό Κατωχώρι, ἀφήνοντας πίσω τό παρελθόν, ἀλλά δχι καιί τίς δραστηριότητες.

Μέ τίς γνωριμίες του στήν Ἀθήνα, βοηθάει τούς κατοίκους τῶν δύο χωριῶν πιό πολύ καιί ἀπό τούς προέδρους.

Τώρα ἔχοντας σηκωμένα τά ράσα του ώς τά γόνατα περπατάει γοργά πρός τό μοναχικό σπίτι μέ τή μεγάλη αὐλή, βλαστημώντας μέσα ἀπό τά γένια του, τά ράσα καιί τό καλυμμαύχι, πού τόν ἔχουν μουσκέψει στόν ίδρωτα. Καιί μυρίζει κερί καιί λιβάνι σάν περιποιημένο κοιμητήρι.

Διαβαίνοντας τήν ξύλινη ἑξώπορτα, περνάει πάνω ἀπό τόν ἀραγμένο Βαρῶνο, πού ἀναπαύεται μακαρίως κάτω ἀπό τόν διάφεργο ἵσκιο κάποιας μικροελιᾶς. Ο ἀφιλότιμος φύλακας τοῦ σπιτιοῦ οὔτε τό μουσούδι του δέν κούνησε. "Ισως τά πάει καλά καιί μέ τούς κλέφτες καιί μέ τούς παπάδες.

Ο παπα-Στεφανής φτάνοντας στό κατώφλι, κτυπάει δυνατά

τήν ξύλινη πόρτα, βαριανασαίνοντας. 'Ανοίγει ή κυρά-Σταμάτα. 'Εκπλήσσεται βλέποντας τόν παπά στό κατώφλι της.

— 'Ο παπα-Στεφανής στό φτωχικό μας! Ποιός καλός ανεμ..

'Ο παπα-Στεφανής περνάει στό έσωτερικό διακόπτοντάς την.

— Ποῦ είναι δ Μήτσος; ρωτάει καί κάθεται στήν ξύλινη καρέκλα πού τρίζει έπικινδυνα. 'Από τό μέσα δωμάτιο βγαίνει δ Μίμης ροδοκόκκινος, κοντόχοντρος, μέ πρησμένα τά μάτια, έχοντας μόλις έπιστρέψει ἀπ' τό γλυκό άγκαλιασμα του Μορφέα.

'Ο παπάς του προτείνει τόν λευκό φάκελο λέγοντας:

— Συγχαρητήρια παιδί μου, πέτυχες! Σου εύχομαι καλή σταδιοδρομία στό Σῶμα!

'Ο Μίμης παίρνει τό φάκελο καί σκύβοντας φιλάει εύλαβικά τό χέρι του παπᾶ, λέγοντας συγκινημένος:

— Παππούλη, έάν δέν ήσουν έσυ μέ τίς γνωριμίες στήν 'Αθήνα, δέν θά μέ έπαιρναν ποτέ στήν 'Αστυνομία.

'Η κυρα-Σταμάτω πιό πέρα, στή γωνία του δωματίου, κάνει τόν σταυρό της στά είκονίσματα, μέ τό άναμμένο καντηλάκι καί τό μισολιωμένο κερί. Εύχαριστεί μέ ζεσιγόνο πίστη τόν Μεγαλοδύναμο, πού είσάκουσε τά παρακάλια της. Τελειώνει εύλαβικά τό σχῆμα του σταυροῦ καί τρέχει πρός τήν φτωχική της κουζίνα, γιά νά τρατάρει τόν παπα-Στεφανή μέ σοροπιασμένο συκαλάκι πού έφτιαξε χθές. Μαζί της πετάγεται έξω ἀπό τό δωμάτιο καί δ Μίμης, μέ τόν φάκελο στό χέρι.

Τρέχει πρός τήν αὐλόπορτα, στό ροβολητό του κλωτσάει παιζοντας τή φουντωτή ουρά του Βαρώνου πού είχε σηκωθεί καί τεντωνόταν ένοχλημένος ἀπ' τή φασαρία. Μετά τήν κλωτσιά βάζει τήν ουρά κάτω ἀπ' τά σκέλια καί τρέπεται σέ φυγή, κλαίγοντας.

('Ο Βαρώνος είναι κόλεϋ. Στό χωριό έφτασε τό προηγούμενο Πάσχα, μέ τά ξαδέλφια του Μίμη ἀπό τήν Πάτρα. Τού

άρεσε ή ζωή στήν υπαιθρο καί ἀρνήθηκε νά γυρίσει πίσω· ἔκτοτε, η κοιμᾶται δλη μέρα η παιζει μέ τά κοτόπουλα καί παλεύει μέ τούς κοκόρους.)

‘Ο Μίμης βγαίνει ἀπό τήν αὐλή καί χοροπηδώντας ἀπό τήν χαρά του, φωνάζει πρός τό ἀπέναντι σπίτι: « ’Ανθούλα, ’Ανθούλα...»

‘Από τό ἀπέναντι σπίτι μέ τόν μικρό περιποιημένο κῆπο, γεμάτο ἥλιους καί γιασεμιά, πετάγεται η ’Ανθούλα, καστανή μακρομαλλοῦσα κόρη δεκαεφτά Μαΐων. ‘Η ’Ανθούλα βλέποντας τόν Μίμη νά χοροπηδάει λάμποντας ἀπό χαρά καί νά κρατάει τόν φάκελο σάν ιερό κειμήλιο, καταλαβαίνει καί ἀρχίζει νά χοροπηδάει καί αὐτή φωνάζοντας:

—Μπράβο, μπράβο Μίμη, πέτυχες, πέτυχες...

‘Ο Μίμης, στόν ἵδιο πάντα ρυθμό, ἐπαναλαμβάνει:

—“Εγινα ἀστυφύλακας, ἔγινα ἀστυφύλακας!

‘Ο χορός τῆς χαρᾶς κόπασε καί η ’Ανθούλα μέ τόν Μίμη, δπως γρήγορα βρέθηκαν, ἔτσι γρήγορα χάθηκαν μέσα στά φρεσκοασβεστωμένα σπίτια τους. ‘Η ’Ανθούλα μπαίνοντας στό ἑσωτερικό, λέει χαρούμενη στήν μητέρα της, πού διπλώνει ἀσπρόρρουχα:

—Μαμάκα, τ’ ἄκουσες; ‘Ο Μίμης πέτυχε στήν ’Αστυνομία!

—Ναι, ναι, μπράβο.

Δέν δείχνει νά συμμετέχει στήν τόση χαρά η μητέρα της· η ’Ανθούλα τό καταλαβαίνει.

—Τί ἔγινε μαμά; Δέν ἥθελες νά πετύχει δ Μίμης;

—“Οχι, δχι, παιδί μου, πρός Θεοῦ! ’Αλλά νά... Στήν ’Αθήνα θά τόν κουζουλάνουνε τόν Μῆτσο καί θά ξεχάσει τό χωριό καί τήν ’Ανθούλα. Τό ξέρεις δτι η ’Αθήνα είναι ξελογιάστρα!

‘Η ’Ανθούλα γελάει χαρούμενα, γεμίζοντας δροσιά τόν μικρό χῶρο.

—Καλέ μαμάκα, φοβᾶσαι μήν χάσουμε τόν γαμπρό; Μέ

τόν Μίμη δέν εἴμαστε τίποτα περισσότερο ἀπό φίλοι.

Σούρουπο. 'Ο Μίμης μέ τήν 'Ανθούλα, πιασμένοι χεράκι-χεράκι, βαδίζουν δίπλα στίς χορταριασμένες γραμμές τοῦ τραίνου, ἀπομεινάρια τῆς Κατοχῆς. 'Ιερό κειμήλιο γιά τούς παλιούς, παλιοσίδερα γιά τούς νέους. 'Η 'Ανθούλα αἰσθάνεται ὅτι διά Μίμης πετάει στούς οὐρανούς καὶ δέν εἶναι δίπλα της, παρ' ὅλο πού τά χέρια τους κρατιοῦνται σφιχτά. Συλλογιέται ἐάν πράγματι αἰσθάνεται κάτι γιά τόν χοντρούλη δίπλα της ἡ ἡ φιλία τῶν δύο οἰκογενειῶν ἔγινε ἀναγκαστικά μιά κατάσταση ἔρωτος. "Οχι δτι ἔχουν κάνει καὶ τίποτα δηλαδή, δύως, ἔστω τά φιλιά καὶ τά χάδια εἶναι πολλά γιά τήν 'Ανθούλα τῶν δεκαεφτά Μαΐων, πού ἀκόμα ψηλαφίζει πιθαμή πρός πιθαμή τό σφιχτό της κορμί, γιά νά ἀνακαλύψει τά σημεῖα πού θά τήν ἀναστατώσουν καὶ θά τήν ὑγράνουν. Τό πρώτο σκίρτημα είλε ύρθει κάτω ἀπό τήν ἐπίμονη ματιά τοῦ Κωστῆ. Ματιά σάν χάδι, ζεστή, ἥδονική.

'Ηταν πρίν ἔνα μήνα περίπου, στό πανηγύρι τῆς Παναγιᾶς τοῦ Κατωχωριοῦ. Μαζεύτηκε πολύς κόσμος καὶ ἀπό τά γύρω χωριά. Τό βράδυ, ὄλοι πιωμένοι, χόρευαν, πήδαγαν, γελοῦσαν. Τά ὅργανα τσίριζαν, προσπαθώντας νά ἀκουστοῦν περισσότερο ἀπό τούς μεθυσμένους. Γύρω ἀπό τόν «κουζουλό» τοῦ Πανωχωριοῦ στοιχημάτιζαν, ἐάν μπορεῖ νά σηκώσει δυό γκαζοντενέκεδες, γεμάτους τσιμέντο, ὁγδόντα κιλά βάρος, ἐνωμένους μέ σωλήνα. 'Ο Κωστῆς, κοιτώντας πάνω ἀπό τά κεφάλια τῶν ἄλλων τήν 'Ανθούλα πού καθόταν ἀνεβασμένη στό γύρσιμο μιᾶς ἐλιᾶς, σήκωσε τά 80 κιλά σάν πούπουλο. Τό ἄπλετο φῶς τοῦ φεγγαριοῦ καὶ ἡ φλοιοβολιά τῶν γύρω ἔστιῶν πρόσθεταν δύμορφιά στόν ψηλόκορμο νέο. Οἱ μεθυσμένοι θεατές ἐνθουσιάστηκαν, χειροκρότησαν, σφύριξαν. Τό γλέντι ἐπρόκειτο νά συνεχιστεῖ ὅλο τό βράδυ. 'Ο Βάκχος αὐτοπροσώπως κέρναγε συνέχεια τούς κτηνοτρόφους, τούς ἀγρότες,

τούς πραματευτάδες, διώχνοντας τίς σκοτοῦρες και τίς ἔχθρες τους. 'Η Ανθούλα ήταν ύπό τήν ἐπήρειά του περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλον. 'Ο Κωστής μετά τήν ἐπίδειξη είχε φύγει γρήγορα γιά τό φτωχικό του. "Εμενε ἔξω ἀπό τό Πανωχώρι κανένα μίλι, μαζί μέ τή μητέρα του.

'Ηταν πάντα μακριά ἀπό τό χωριό και τή μικρή κοινωνία, πού τοῦ 'χε κάνει τόσο κακό. Μόνο στό πανηγύρι τῆς Παναγιᾶς κατέβαινε, ἐδῶ και δυό χρόνια, ἐπινε λίγο κρασί μαζί μέ τόν παπα-Στεφανή και μόλις νύχτωνε γερά και φούντωνε τό γλέντι, ἔφευγε γρήγορα σάν δαρμένο σκυλί, φοβούμενος τά πειράγματα τῶν γλεντζέδων. Πρώτη φορά ἔκανε ἐπίδειξη μέ τά βάρη, ίσως γιά νά ταπεινώσει τούς συνομήλικούς του, ίσως γιά τό φίλο του τόν παπα-Στεφανή, και πιθανόν γιά τήν δύμορφούλα τῆς γυρτῆς ἐλιᾶς. 'Από μικρός πήγαινε μέ τόν πατέρα του τά ζῶα γιά βοσκή. Τά γράμματα τά παράτησε στή δευτέρα γυμνασίου· δέν τοῦ ἅρεσαν. "Οταν τόν πατέρα του τόν πήρε δό καλός Θεός και μέ τή βοήθεια ἐπάρατης νόσου, δό Κωστής ήταν δεκαέξι χρόνων και ὕψους 1.80. Συνέχισε τή βοσκή, φεύγοντας ἀπό τό σπίτι χάραμα και γυρνώντας ήλιόγερμα. Τά ζῶα τά πήγαινε δσο μποροῦσε μακρύτερα ἀπό τό χωριό. Ούτε παρέα μέ συνομηλίκους ἔκανε ούτε δοσοληψίες μέ συγχωριανούς είχε. Αύτό κίνησε τήν περιέργεια σέ μερικούς ὄργοσχολους και τόν παρακολούθησαν γιά ἀρκετές μέρες· τόν ἐπιασαν πίσω ἀπό μιά κατσίκα.

Τό νέο μαθεύτηκε γρήγορα και ἔφτασε μέχρι τήν πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ. Στά καφενεῖα και στά σαλόνια, σοβαροί και γελοιοί, συζητοῦσαν γιά τό «ἀνατριχιαστικό» περιστατικό, κουνώντας τά κεφάλια τους, μέ τό «ποῦ πάει ή νεολαία μας»... Ξεχνοῦσαν βέβαια οί ἀξιότιμοι αὐτοί κύριοι τά νιάτα τους, δταν πήδαγαν τίς κότες τους, τίς κατσίκες τους και ἀργότερα, σάν οἰκογενειάρχες, τίς κόρες τους.

'Ο Κωστής δέχτηκε τήν ρετσινιά τοῦ κουζουλοῦ, παρά καμιά ἄλλη. "Αλλωστε σκεφτόταν μέ τήν πρώτη εύκαιρία νά

μπαρκάρει, πράγμα που δέν είχε γίνει μέχρι τώρα, γιατί ήταν και ή μητέρα του στή μέση. 'Ο παπα-Στεφανής μάταια προσπάθησε νά τόν πείσει νά δώσει στήν 'Αστυνομία και άναθεμάτιζε τούς χωρικούς γιά τή ρετσινιά που κόλλησαν στόν νέο.

'Ο Μίμης και ή 'Ανθούλα φτάνουν σέ ένα φυσικό γεφυράκι τής έρημης χορταριασμένης γραμμῆς.

Ξεπλέκουν τά χέρια τους, τά δάχτυλά τους έχουν ίδρωσει άπο τή ζέστη και τίς σκέψεις. Κάθονται δίπλα-δίπλα σέ μιά μεγάλη πέτρα σάν πεζούλι. 'Ο Μίμης χαιϊδεύει τά μακριά μαλλιά τής 'Ανθούλας, κοιτάζοντάς την εύτυχισμένος.

— 'Ανθούλα, μόλις τελειώσεις τό Γυμνάσιο θά σέ πάρω στήν 'Αθήνα.

'Η 'Ανθούλα χαμογελάει.

— Πές «πρῶτα δ Θεός», Μίμη, δέν ξέρεις τί θά συναντήσεις στήν 'Αθήνα: όπως είπε και ή μητέρα μου, ή πρωτεύουσα είναι άνθρωπονίχτρα, ούτε δ πρώτος είσαι ούτε δ τελευταῖος που θά πᾶς, θά ριζώσεις και θά ξεχάσεις και χωριό και 'Ανθούλα. Πάντως, Μίμη, λάμπεις άπο χαρά, πρώτη φορά σέ βλέπω έτσι.

'Ο Μίμης συγκινημένος, κοιτάει κάτω και λέει σάν νά μιλάει μόνος του.

— "Ενα δνειρό ξγινε πραγματικότητα, έγώ άστυφύλακας... άστυφύλακας στήν 'Αθήνα! Σώθηκα, έδω τί νά έλπίζω; Στό χωριό, ἄλλο άπο τίς έλιές τίποτα..."

'Ο Μίμης συνέρχεται, κοιτάει τήν 'Ανθούλα.

— 'Εάν δέν ησουν έσυ και δ παπα-Στεφανής θά είχα μπαρκάρει έδω και δύο χρόνια.

'Η 'Ανθούλα τόν φιλάει τρυφερά στό μάγουλο. 'Ο Μίμης κοκκινίζει λές και τόν φίλησε πρώτη φορά και λέει χαιϊδεμένος, ναζιάρικα, χτυπώντας μπουνιά στήν παλάμη του:

— Θά σέ πάρω στήν 'Αθήνα! Θά σέ πάρω!

‘Η Ἀνθούλα γελάει, κτυπώντας σιγά στό σβέρκο τόν Μίμη μέ τό λεπτό της χέρι.

—”Οχι, Μίμη, δέν ύπάρχει τίποτα σοβαρό ἀνάμεσά μας, γιά νά σκεφτεῖς κάτι τέτοιο. Ἐξάλλου, ἔχεις πολύ μέλλον μπροστά σου, γιά νά ἀρχίσεις νά σκέφτεσαι σοβαρά γιά γάμο.

Σχολή, 1975

Κυριακή μεσημέρι στή Σχολή ὀστυφυλάκων, τῆς Νέας Φιλαδέλφειας. Οἱ δύο φίλοι μας παίζουν ἀδέξια μπάσκετ, στή μοναδική μπασκέτα τοῦ προαυλίου τῆς Σχολῆς. Φορᾶνε καλοκαιρινή στολή: γκρί παντελονάκια κοντά καὶ κοντομάνικα πουκάμισα στό ἴδιο χρῶμα. Εἰναι κουρεμένοι στρατιωτικά. Ὁ Μίμης πετάει ἀδέξια τή μεγάλη καφετιά μπάλα πρός τό καλάθι, λέγοντας:

— Ρέ ψηλέ, ἐπιτρέπεται Κυριακάτικα νά ἔχουν δλοι ἔξοδο καὶ ἐμεῖς νά τή βγάζουμε μέσα;

‘Ο Χρῆστος ἀρπάζει τήν μπάλα, πού εἶχε κτυπήσει στό ταμπλώ, καὶ τήν καρφώνει μέ στύλ, ἐνῷ διαμαρτύρεται δῆθεν κουρασμένος ἀπό τήν ὑπερένταση.

— Ρέ Μίμη, μ’ ἀκολούθησες γιατί εἶχες ἀυπνίες; Τώρα γιατί μανουριάζεις;

‘Ο Μίμης ἔχει βάλει τά χέρια του στήν ἀνύπαρκτη ἀπό τό πάχος μέση του καὶ εἶναι ἔτοιμος γιά καβγά.

— Ρέ πρωτευούσιάνε μαλάκα, δέν μοῦ ὑποσχέθηκες γυναικες καὶ τελικά γυρίζαμε σάν τίς ἄδικες κατάρες δλο τό βράδυ; Μᾶς κάρφωσαν κιόλας καὶ χάσαμε τήν Κυρικάτικη ἔξοδο.

‘Ο Χρῆστος χτυπώντας τή μεγάλη μπάλα στό δάπεδο τήν παρακολουθεῖ μέ χαζό ὑφος πού ἀνεβοκατεβαίνει ὡς τήν παλάμη του. Μετά τήν σηκώνει στά δύο του χέρια ψηλά, πετώντας την πρός τό καλάθι. Ἄλλα ἀστοχεῖ ἀπελπιστικά διώχνοντάς την ἔξω ἀπό τό ταμπλώ πρός τίς αἴθουσες διδασκαλίας. Ὁ Μίμης μουτζώνει μέ τά δύο του χέρια τόν Χρῆστο, βάζοντας τή μιά παλάμη πάνω στήν ἄλλη.

— "Ορσε νούμερο, έγώ δέν ἔμαθα στό χωριό, γιατί δέν ὑπῆρχε τίποτα, ἀλλά ἐσύ δέν δικαιολογεῖσαι νά μήν \xéreis!"

'Ο Χρῆστος γελάει λέγοντας:

— Χοντρό μου παιδί, πρέπει νά \xéreis ὅτι τό Περιστέρι είναι χειρότερο ἀπό τό χωριό σου. Και σάν καλό παιδί πού είσαι, πιάσε τήν μπάλα, βάλ την στήν ἀποθήκη. 'Εγώ πάω γιά τόν μεσημεριανό μου ύπνακο.

Μέσα στό καταπράσινο ἄλσος τῆς Ν. Φιλαδέλφειας, κάτω ἀπό τό δυνατό σάν προβολέα ἀεροπλάνου φεγγάρι, πέντε-έξι ἀλητόσκυλα παίζουν \xégnoviaσta, ἐρωτικά μεταξύ τους, χωρίς νά νοιάζονται πού δέν είναι πεκινουά, κόλεϋ ἡ κάποιας ἀλλης ράτσας \xekáθarης. Κυλιοῦνται στό χῶμα, τρακάρουν στούς κορμούς τῶν δέντρων, δαγκώνονται, γλείφονται, καβαλιῶνται, γριλίζουν καί ἀλυχτοῦν, μπερδεύοντας τό τρίξιμο τῶν δέντρων, τό θρόισμα τῶν φύλλων στή σιγαλιά τῆς νύχτας.

'Απέναντι ἀκριβῶς είναι τό κτίριο τῆς Σχολῆς ἀστυφυλάκων, πού φιλοξενεῖ 600 περίπου ἄτομα, δλα ἀρσενικά.

Δόκιμοι ἀστυφύλακες, ἀξιωματικοί, μάγειροι καί λουφαδόροι. Τό κτίριο βρίσκεται δίπλα στό καταπράσινο ἄλσος τῶν ἀλητόσκυλων. 'Ο Χρῆστος στριφογυρίζει ταραγμένος στό δίπατο κρεβάτι τά ἀλητόσκυλα είχαν \xamolusθei στό ὄνειρό του. Στό κάτω κρεβάτι δ Μίμης κακοξυπνάει ἀπό τό τράνταγμα καί ἀλαφιασμένος ρωτάει τόν Χρῆστο:

— Ψηλέ... κουνιέσαι; "Η κάνει σεισμό;

'Ο Χρῆστος βγάζει τό κεφάλι του ἀπό τό πλάι τοῦ κρεβατοῦ καί μέσα στό σκοτάδι προσπαθεῖ νά \xexωρίσει τόν Μίμη ἀπό κάτω.

— Ρέ Μίμη, κοιμήθηκα πολύ τό ἀπόγευμα, κουρασμένος ἀπό τόν ἀγώνα μπάσκετ, καί τώρα ἐλαφροκοιμᾶμαι. Γαβγίζουν καί τά κωλόσκυλα τοῦ ἄλσους, καταλαβαίνεις...

'Ο Μίμης μισανοίγει τά μάτια του, τσούζουν ἀπό τόν ψπνο, μουρμουρώντας...

—Ποιόν ἀγώνα; Ποιά κωλόσκυλα; Τί σοῦ φταίω καὶ μέξυπνᾶς;

‘Ο Χρῆστος ἔχει ὅρεξη γιά συζήτηση καὶ ἀπό τή θέση πού βρίσκεται συνεχίζει:

—Μιμάκο, τήν Τετάρτη τό ἀπόγευμα, μέ τήν ἔξοδο, ποὺ κανονίσατε νά πάτε;

—Στά κλαρίνα, ψιθυρίζει δ Μίμης, ἀλλάζοντας πλευρό.

‘Ο Χρῆστος ἐπιμένει. —Μέ τόν Κουτσό, τόν Μυτιληνίο καὶ τόν Λαμιώτη;

—Ναί καὶ σταμάτα νά κοιμηθῶ, ἀκούγεται ἡ φωνή τοῦ Μίμη μέσα ἀπό τό μαξιλάρι, πού ἔχει χωμένο στό πρόσωπό του.

—Ἐγώ ντίσκο μᾶλλον θά τή βγάλω, λέει δ Χρῆστος γυρνώντας κανονικά στό κρεβάτι του.

‘Ο Μίμης γυρίζει ἀπότομα τό χοντρό του κορμί σείοντας τό δίπατο κρεβάτι.

—Ρέ μαλάκα, δέν τό κόβεις νυχτιάτικα, γιά νά μή σοῦ πάρει δ διάολος τά ρέστα;

‘Η φωνή του ξυπνάει δυσ-τρεῖς δόκιμους ἀπό τά γύρω δίπατα κρεβάτια, πού μουρμουρίζουν νυσταγμένες βρισιές.

Δέν περνάνε πέντε λεπτά καὶ ἀκούγεται σιγανή ἡ φωνή τοῦ Μίμη.

—Χρῆστο.

—Ἐλα, Μιμάκο.

—Τί στό διάολο βρίσκεις στά χοροπηδάδικα πού σέξεκουφαίνουν;

—Ἐγώ, ρέ Μῆτσο, ἡ ἐσύ πού πᾶς στά κλαρίνα νέος ἀνθρωπος;

—Καληνύχτα, κυρ-Μαλάκα, καληνύχτα.

Τά ἀλητόσκυλα ἀλυχτάνε δσο μποροῦν πιό δυνατά, δέν νοιάζονται γιά τούς ἀνθρώπους πού κοιμοῦνται. “Αλλωστε δέν είναι ράτσας καὶ κανείς δέν τά ὑποχρεώνει νά καταλάβουν τή διαφορά.

Μέσα τῆς ἐβδομάδας. Ὡρα είναι μία καὶ τέταρτο τό μεσημέρι. Ὁ ἥλιος κάνει τά κουρεμένα κεφάλια τῶν δόκιμων ἀστυφυλάκων νά φεγγρίζουν, ἔτσι ὅστε ἀπό ψηλά μοιάζουν μέ κοπάδι σκατζόχοιρων, παρατεταγμένων στό τσιμεντένιο προ-αύλιο τῆς Σχολῆς. Οἱ δόκιμοι ἀστυφύλακες ἔχουν στηθεῖ ἐδῶ καὶ μισή ὥρα. Τέλειωσαν τή μακαρονάδα μέ τόν κιμά, καὶ τά σταφύλια γιά ἐπιδόρπιο. Ἐπαιξαν ὅπως συνήθιζαν μέ τίς ρῶγες, πετώντας τες ὁ ἔνας στόν ἄλλο, πίσω τοῦ Χατζηση-μείωμα, πού γύρναγε ἔαφνικά καὶ ὑπουλα γιατί ἡξερε ὅτι πάντα κάτι «μαγειρευόταν» πίσω ἀπό τήν πλάτη του. Τό «Χατζησημείωμα» είναι παρατσούκλι ἀπό τό «σημείωμα» καὶ τό «Χατζῆ» πού ἀρχίζει τό ἐπώνυμο τοῦ ψαρομάλλη Ἀρχιφύ-λακα, ἥλικίας πενήντα χρόνων περίπου. Είναι μή παραγωγι-κός, δηλαδή τά γαλόνια τά πῆρε μέ τά χρόνια ὑπηρεσίας καὶ δχι ἀπό φοίτηση στή Σχολή Ἀρχιφυλάκων. Ἡ ὑπηρεσία τόν πληρώνει μόνο γιά νά γεμίζει τούς δόκιμους ἀστυφυλάκες μέ σημειώματα καὶ νά τούς στερεῖ ἔξδους. Ἡταν καὶ είναι «ἡ κακιά μάνα τοῦ λόχου» τῆς Σχολῆς Ἀστυνομίας Πόλεων. Ἀλλά καὶ οἱ δόκιμοι δέν μένουν μέ σταυρωμένα χέρια, πάντα κάτι σκαρώνουν. Ἀλλες φορές τοῦ κολλᾶνε στήν πλάτη αὐτοκόλλητα μέ τόν Τσέ Γκεβάρα, τόν Μάρξ, σφυροδρέπανα καὶ ὅλλα ἡ βάζουν μασημένη τσίχλα στήν καρέκλα πού κάθεται. Ἀπό τό θάλαμο του, μιά φορά, τοῦ χαν κλέψει τά παπούτσια τό βράδυ καὶ τά βρῆκε τό πρωί στή λεκάνη μέ τραβηγμένο τό καζανάκι. Καὶ χίλιες δυό ὅλλες σκανδαλιές πού ἐπέτρεπε ἡ ἔξυπνάδα τῶν ὑποψηφίων ἀστυφυλάκων.

Τώρα οἱ δόκιμοι περιμένουν τόν ὑποδιοικητή γιά νά τούς δώσει τήν ἄδεια τῆς Τετάρτης.

Περιμένουν, περιμένουν, περιμένουν... Ὁ Ὑποδιοικητής ἀποφασίζει νά βγει ἀπό τό γραφεῖο του. Προχωρώντας ὅργα στό διάδρομο, φτάνει στό πλατύσκαλο, πού βγαίνει στό προαύλιο. Μέ βλοσυρό ύφος κόβει τούς δόκιμους ἀστυφύλα-κες, πού προσπαθοῦν νά σταθοῦν προσοχή, κάτω ἀπό τίς

διαταγές τοῦ Ἀρχιφύλακα, πού οὐρλιάζει στρατιωτικά.

—Προσοχή... ἡμι... ἀνάς... προσοχή... ἀααακυρόν... προσοχή...

Τελικά είναι δλοι προσοχή, ή δσο μποροῦνε προσοχή, γιατί είναι ντυμένοι μέ πολιτικά ροῦχα· ἔτσι ἄλλοι φορᾶνε σκαρπίνια, ἄλλοι πάνινα παπούτσια, ἄλλοι ψηλοτάκουνα, μέχρι οἱ τελευταῖοι στίς σειρές, πέδιλα, σανδάλια, τσόκαρα. Ὁ Ὑποδιοικητής ἔχει κουρέψει τόσο κοντά τά μαλλιά του, πού ἀπό μακριά φαίνεται καραφλός. Είχε κουρευτεῖ πρῶτος, γιά παραδειγματισμό, ὅταν κουρεύονταν οἱ νεοεισαχθέντες δόκιμοι. Ἡ θυσία δμως δέν χρειαζόταν γιατί ὁ κουρέας τῆς Σχολῆς ἔνα κούρεμα ἤξερε, αὐτό «τῆς χειροβομβίδας». Τό γέλιο πού ἔπεσε μέ τό κεφάλι τοῦ Ὑποδιοικητῆ ἥταν πρωτοφανές στά χρονικά τῆς Σχολῆς ἀστυφυλάκων. "Ως καὶ ὁ Διοικητής μέ τούς ἄλλους Ὑπαστυνόμους πού ἥταν παρόντες κρατοῦσαν ἀπό σεβασμό καί μέ δυσκολία τά γέλια, ἀντίθετα μέ τούς νεοεισαχθέντες δόκιμους πού, καλυμμένοι ἀπό τήν ἀνωνυμία τοῦ μπουλουκιοῦ, είχαν πέσει ὁ ἔνας πάνω στόν ἄλλον ἀπό τά γέλια.

Γέλια τρανταχτά, ξεκαρδιστικά, πήγαζαν ἀπό τήν ἡδονή τῆς ἀπειθαρχίας, τή χαρά τῆς ἀσέβειας, τήν καταπάτηση τῆς ἀπαγόρευσης. Ὁ Ὑποδιοικητής είναι γύρω στά πενήντα, κοντός, ἀδύνατος, νευρικός. Ἀνήκει στούς ἀξιωματικούς, πού τό βράδυ τσακώνονται μέ τή γυναίκα τους, καί τήν ἄλλη μέρα ἐκτονώνονται ξεσπώντας στούς κατώτερους, ἀπολαμβάνοντας τήν ἔξουσία πού τούς ἔδωσε ἀπλόχερα τό κράτος.

Τώρα δίνει ἐντολές σχεδόν τσιρίζοντας. Στό τέλος κάθε πρότασης, σηκώνεται στίς μύτες τῶν ποδιῶν του, ἀπό τό ζόρισμα νά ἀκουστεῖ ἡ στριγγή φωνή του ὃσο γίνεται πιό δυνατά.

—"Οταν βγαίνετε ἀπό τή Σχολή στόν ἔξω κόσμο, νά εἴσαστε κόσμιοι. Πρέπει νά τό καταλάβετε, ὅτι είσαστε οἱ αὐριανοί ἀστυφύλακες. Νά προσέχετε μέ ποιούς κάνετε πα-

ρέα. 'Η 'Αθήνα δέν είναι σάν τα χωριά μας. Μακρυά άπό πουτάνες, πούστηδες και κομμουνιστές. Θά κολλήσετε καμιά άρρωστια και θά τή σέρνετε μαζί δλη σας τή ζωή. "Εχω τήν πληροφορία δτι στίς έξόδους σας κουβαλᾶτε πολλοί τά ίνπηρεσιακά πιστόλια μαζί σας. Γι' αυτό είναι ή τελευταία φορά που βγαίνετε χωρίς έλεγχο, γιατί έχει περάσει ή ώρα. "Αλλη φορά θά έλεγχεστε πρό τής έξόδου σας. Και τώρα είστε έλευθεροι. Τό βράδυ πρίν τίς δώδεκα, μέσα. Οι παραπτωματίες θά παταχθοῦν.

Γυρίζει και χάνεται στό διάδρομο. Οι δόκιμοι άστυφύλακες τρέχουν πρός τήν έξοδο. "Ολοι βρίζουν χυδαία, ψιθυριστά ή άπό μέσα τους. Ξεχύνονται στό δρόμο. "Άλλοι πάνε στή στάση τοῦ λεωφορείου γιά 'Αθήνα, που είναι άπεναντι στή Σχολή. "Άλλοι τραβᾶνε γιά τόν ήλεκτρικό στό σταθμό τοῦ Περισσού· άπέχει κανένα μίλι. Και καμιά δεκαριά φεύγουν μέ τά μηχανάκια τους. 'Ο Χρήστος έχει μιά παλιά διακοσοπενητάρα SUZUKI, που προσπαθεῖ νά τήν βάλει μπρός. 'Ο Μίμης μέ τήν παρέα του, Λαμιώτη, Μυτιληνιό και Κουτσό, πάνε πρός τό σταθμό τοῦ Περισσού.

—Πολύ μαλάκας δ όποδιοικητής, λέει σιγά δ Κουτσός, μήν τόν άκούσουν οι άλλοι δόκιμοι που άκολουθούν παρέες - παρέες και αυτοί. —Κομπλεξικός είναι δ τάπας, μωρέ! —Δέν βλέπεις πώς τσιρίζει κάθε φορά που κάτι μᾶς λέει — συμπληρώνει δ Μυτιληνιός στόν ίδιο τόν.

—Μᾶς έφαγε και δυό ώρες άπό τήν έξοδο, συνεχίζει.

—Πώ, πώ, φαντάσου νά 'βλεπε τά κανόνια που κουβαλάμε μαζί μας: θά άφριζε, λέει γελώντας δ Μίμης.

"Ολοι γελᾶνε δυνατά.

Τό τρενάκι τοῦ ήλεκτρικοῦ μέ τό γνώριμο θόρυβο, τάκτακ... τάκ... τάκ, δδεύει πρός τήν 'Ομόνοια. Είναι σχεδόν άδειο. Οι δόκιμοι άστυφύλακες έχουν κατακλύσει τό βαγόνι «σκευοφόρος» και τό άμεσως έπόμενο. "Άλλοι κάθονται, άλλοι είναι δρθιοί.

Οι δρθιοι κρατιῶνται ἀπό τίς χειρολαβές, μέ αποτέλεσμα ἀπό τίς μπλοῦζες, τά πουκάμισα καί τά σακάκια τους νά φαίνονται τά μεγάλα ΣΜΙΘ ΓΟΥΕΣΟΝ πού βρίσκονται ἡ στήν κωλότσεπη μπηγμένα, ἡ κάτω ἀπό τή μασχάλη δεμένα μέ σχοινί γιά θήκη.

Αἰσθάνονται δύοι συμπρωταγωνιστές τοῦ ΑΛΑΙΝ ΝΤΕΛΟΝ, στό ἔργο «ΓΙΑ ΤΟ ΤΟΜΑΡΙ ΕΝΟΣ ΜΠΑΤΣΟΥ».

Τά φρένα σφυρίζουν μεταλλικά, κόβοντας τήν ταχύτητα στό τρενάκι, πού μπαίνει στό σταθμό τῆς Ὁμόνοιας, κόβοντας καί τό γύρισμα τῆς ταινίας μέ τόν ΑΛΑΙΝ ΝΤΕΛΟΝ μέ τούς δόκιμους ἀστυφύλακες στόν διμώνυμο ρόλο.

‘Ο Χρῆστος ἀνεβάζει τή μοτοσυκλέτα του στό πεζοδρόμιο, ἔξω ἀπό τό σπίτι του. ‘Η μοτοσυκλέτα είναι τοῦ μεγαλύτερου κατά τέσσερα χρόνια ἀδελφοῦ του. ‘Ο Πέτρος πήρε ἔνα μεταχειρισμένο ΦΟΛΞ ΒΑΓΚΕΝ «βάτραχο» καί ἔτσι ἔδωσε τήν παλιά SUZUKI στόν Χρῆστο γιά νά πηγαινοέρχεται. Περιστέρι – Σχολή. ‘Ο Χρῆστος δίπλωμα īκανότητας ὀδηγοῦ δέν ἔχει, κάνει καί παραβάσεις, περνάει μέ κόκκινο, προσπερνάει ἀντικανονικά, τρέχει μέ ὑπερβολική ταχύτητα. Πάντα βιάζεται, ἔχει τή βιασύνη τῶν δεκαεννέα χρόνων, ἀλλά καί τήν ἀσφάλεια τῆς ἀστυνομίας. ‘Ανεβαίνει στό σπίτι του· είναι στόν πρῶτο ὅροφο, μπαίνει στήν κουζίνα. ‘Η μητέρα του τρομάζει μέ τό βίαιο ἄνοιγμα τῆς πόρτας.

—Βρέ τόν γιόκα μου, τόν σίφουνα —σηκώνεται ἐπάνω—, ἔλα νά σέ φιλήσω, δυό ἐβδομάδες ἔχω νά σέ δῶ. Γιατί, κανακάρη μου; Τιμωρήθηκες;

—Ναί, μάνα, ἀλλά τώρα θά βγαίνω κανονικά. ‘Ασε τά φιλιά καί πιάσε σώβρακο, φανέλα, θά τήν πέσω γιά μπάνιο.

Πάει στήν τουαλέτα, ἀνοίγει τή βρύση τῆς μπανιέρας νά γεμίσει νερό. Σέ λίγο είναι βυθισμένος μέχρι τό στόμα στό χλιαρό νερό. Κλείνει τά μάτια του, χαλαρώνει. Πίσω ἀπό τό

μέτωπό του οἱ σκέψεις ἔχουν ζέψει τίς ἀπορίες καὶ μέ υνι τίς ἐρωτήσεις δργώνουν τό μυαλό του. Μέχρι τώρα καλά είναι, ἡ ζωή του ἔχει ἔνα ἐνδιαφέρον. Μετά τή Σχολή τί γίνεται δμως; Στό τμῆμα, σάν ἀστυφύλακας, σάν ύπευθυνο ἄτομο; Τί θά κάνει; Πῶς θά τόν ἀντιμετωπίσει δ κόσμος, οἱ δικοί του; Θά φύγει, θά μείνει; Θά τοῦ ἀρέσει ἄραγε ἡ ἀστυνομική ζωή; Στό πέρασμά της ἡ ἐπαετία είχε ἀφήσει περιθώρια στά Σώματα Ἀσφαλείας, εὐκαιρίες νά δείξουν τόν κακό τους ἑαυτό. Καὶ φυσικά δ κόσμος δέν ἔχενάει ἀπό τήν μιά μέρα στήν ἄλλη.

Σκέφτεται τήν "Ἐλενα ἔαφνικά.

Οι σκέψεις μέ τίς ἀπορίες καὶ τίς ἐρωτήσεις βρίσκουν μιά λακκοῦβα μέ νερό καὶ στό χέρσο χωράφι τοῦ μυαλοῦ του, καὶ σταματᾶνε νά δοῦν πῶς θά τήν προσπεράσουν.

"Ο Χρῆστος ἀνοίγει τά μάτια του, ξεβυθίζεται λίγο ἀπό τό νερό μουρμουρώντας:

—Θά τήν πάρω τηλέφωνο, τήν πεθύμησα, ἔχω καὶ ἀνάγκη ἀπό μιά καλή συζήτηση, γιατί μέσα στή Σχολή δλο μαλακίες λέμε.

Βγαίνει ἀπό τό μπάνιο, περνάει μιά μεγάλη πετσέτα γύρω του καὶ πάει στό χώλ. Σχηματίζει ἔνα νούμερο στό τηλέφωνο καὶ περιμένει.

—Παρακαλῶ — ἀκούγεται ἡ γλυκιά φωνή τής "Ἐλενας.

Ο Χρῆστος κομπιάζει λίγο.

—Ναί, "Ἐλενα, ἐγώ εἰμαι.

—"Ω! "Ω! Ο φίλος μου δ πολιτισμάνος, τί ἔκπληξη είναι αὐτή! ἀκούγεται χαρούμενη ἡ φωνή τής "Ἐλενας.

—Θά προτιμοῦσα δ φίλος μου δ Χρῆστος, "Ἐλενα.

—Τί ἔγινε, Χρῆστο, πῶς τά πᾶς; Καλά; ἀκούγεται πάντα χαρούμενη ἡ φωνή τής "Ἐλενας.

—Καλά, καλά, Λενιώ, ἐσύ τί κάνεις; Πῶς τά πᾶς; ρωτάει δ Χρῆστος.

—"Οπως τά ζέρεις, Χρῆστο, τίποτα τό σπουδαῖο.

— "Ελενα, θά 'θελες νά συναντηθούμε; "Ισως δέν είναι έγωιστικό, άλλα σέ πεθύμησα.

'Η φωνή της "Ελενας δέν άκούγεται γιά λίγο, τελικά...

— Ναι! Ναι, Χρήστο. Γιατί όχι;

— 'Εντάξει τότε. Σέ μιά ώρα μπορεῖς; ρωτάει δ Χρήστος.

— Ναι, μπορώ, άπαντάει ή "Ελενα.

— 'Ωραία: στό παγκάκι μας, έτσι;

— 'Εντάξει, Χρήστο, στό παγκάκι, άκούγεται σοβαρή ή φωνή της "Ελενας.

'Η κυρα-'Ολυμπία άκουγε συμμαζεύοντας τάχα μου έκει γύρω. Μόλις κατεβάζει δ Χρήστος τ' άκουστικό του λέει είρωνικά:

— 'Αμάν, τρεις μήνες έχετε χωρίσει καί δέν μπορεῖς νά τήν ξεχάσεις. Σιγά τή γυναίκα πού βρήκες κοτζάμ αντρας.

'Ο ήλιος έχει κρυφτεῖ καί πάλι πίσω άπό τά δέντρα του άλσους Κολωνού. Δέν είναι άργα, άλλα έπειδή πλησιάζει χειμώνας, ό ήλιος προσπαθεῖ νά συνηθίσει τούς άνθρώπους στή μεγάλη νύχτα. 'Ο Χρήστος κάθεται στό γνώριμο παγκάκι καί διαβάζει τ' άρχικά δύνατων πού είναι χαραγμένα στό ξύλο του μέ διάφορα σχήματα, καρδιές, σύν, πλήν, ίσον, ήμερομηνίες καί άλλα.

'Ο Χρήστος μουρμουράει χαμογελώντας:

— 'Εάν ήσουν δέντρο, ή άγάπη πού 'χει περάσει άπό πάνω σου, θά σ' έφτανε πολύ ψηλά, ίσα μέ τόν ούρανό.

Κοιτάει τό ρολόι του, ή "Ελενα έχει άργήσει κανένα δεκάλεπτο. "Έχει καιρό νά τήν δεῖ καί δέν αισθάνεται άνετα, ζεῖ τήν άδυναμία του ίσχυρού φύλου άπεναντι στό άδύνατο, μιά άδυναμία άνιατη γιά τούς περισσότερους άντρες.

'Η "Ελενα έμφανίζεται πίσω άπό τά δέντρα· περπατάει γρήγορα στό χωμάτινο μονοπάτι χωρίς νά χάνει τίποτα άπό

τή θηλυκότητά της· είναι έπιπλέον ἔντονα μακιγιαρισμένη.
‘Ο Χρῆστος σηκώνεται νά τήν ύποδεχθεῖ.

— “Ελενα, τί δύμορφιές είναι αυτές; Μπορῶ νά σέ φιλήσω;
Σκύβει, τήν φιλάει στό μάγουλο καί, καθώς δέν ἔχει
ἀνταπόκριση, ξεσπάει:

— “Α! ρέ ἐρωτοχωρίστρα ’Αστυνομία!

— Μπά, γίναμε καί φιλόσοφοι; τόν εἰρωνεύεται ή ”Ελενα.

— Τί νά κάνεις, ή φύση τοῦ ἐπαγγέλματος βλέπεις.

Κάθονται.

— Τί ἔγινε, Χρῆστο, πᾶς τά πᾶς μέ τή νέα σου δουλειά;

— ‘Ωραία, πολύ ώραία! ’Εσύ μέ τό Γυμνάσιο;

— Κι ἔγω πολύ ώραία!

— Μπράβο. Γιά πές μου, τό βράδυ είσαι γιά ντίσκο;

— “Ωστε ἀποφάσισες νά ξεδώσεις μέ ρόκ;

— Νά ξεδώσω; ’Από τί;

— Ξέρω γώ;

— ’Αμάν, ρέ ”Ελενα, σᾶς λένε ἔκει μέσα δτι μᾶς πρεσσά-
ρουν πρός μιά κατεύθυνση, ἐνῷ πιστεύω δτι σέ σᾶς συμβαίνει
αὐτό. Είσαι δεκαπετά χρονῶ παιδί καί ἀκοῦς ’Αστυνομία καί
σοῦ ἀνεβαίνει τό αίμα στό κεφάλι.

— Γιατί, ἔχω ἄδικο; Πόσα δέν ἔχει κάνει ή ’Αστυνομία;

— Δέν θέλω νά σ’ ἀκούω νά μιλᾶς ἔτσι, τόσο πολύ σ’
ἔχουν ἐπηρεάσει;

— Καλά κατάλαβα, Χρῆστο. Τρεῖς μῆνες ἔχεις ἔκει μέσα
κι ἔγινες ἴδιος μ’ αὐτούς. Μέ πήρες τηλέφωνο νά βγοῦμε γιά
νά μοῦ κάνεις κτήρυγμα; Πρέπει νά φύγω, μέ συγχωρεῖς.

— Κάτσε, κάτσε! τήν βαστάει δ Χρῆστος. Δέν ἔχεις ύπομο-
νή γιά μιά συζήτηση;

— Τί νά συζήτησω μαζί σου, Χρῆστο; Πήγες σ’ ἔνα
ἐπάγγελμα πού θά σοῦ ἀλλοτριώσει τελείως τό χαρακτήρα!

— Γιατί, ρέ ”Ελενα, ύπάρχει ἐπάγγελμα πού νά μή σέ
ἀλλάζει;

— ”Ελα, Χρῆστο, καταλαβαίνεις τί ἐννοῶ!

— "Οχι, δέν καταλαβαίνω, δηλαδή πήγα στήν 'Αστυνομία κι έγινα ό τύραννος, ό δυνάστης, ό αίμοεισπράκτορας του έλληνικού λαού, δύνας μᾶς παρουσιάζουν μέσα στό ΕΚΚΕ, στό ΡΗΓΑ καί στίς άλλες παρόμοιες δργανώσεις;

— Γιατί, Χρήστο; Οι μηνύσεις, οί συλλήψεις, τό ξύλο τί είναι;

— "Οταν υπάρχουν παραβάσεις γιατί νά μή μηνύσεις, νά μήν κάνεις συλλήψεις;

— Ξέρεις πολύ καλά ότι μόνο οι μικροί τήν πληρώνουν, οι μεγάλοι μένουν έξω άπό τό χορό!

— Σ' αυτό δέν φταίει ή 'Αστυνομία καί οί άστυφύλακες πού κάνουν τή δουλειά τους. Φταίει τό σύστημα, ή ταξική διαφορά, πού, είτε τό θέλουμε είτε δχι, ύπακούει στούς νόμους τής φύσης.

— Δηλαδή έχουμε άναγκη άπό άλλο κοινωνικό σύστημα;

— Λάθος. Αύτό πού είπα ίσχύει γιά δλα τά συστήματα καί μήν πιστεύεις ότι υπάρχει πολιτικοκοινωνικό σύστημα, πού νά έφαρμόζει τίς μεγάλες ίδεες, δημοκρατίας, κομμουνισμού, σοσιαλισμοῦ καί τίς ύπηρετεί σωστά ύπέρ τού λαοῦ.

Γιατί δλες είναι λέξεις πού προσαρμόζονται άνάλογα μέ τή δύναμη καί τή λογική τού προσώπου ή τῶν προσώπων πού ήγούνται κάθε κράτους. Πάντως γιά ένα είμαι σίγουρος. 'Η 'Αστυνομία είναι πιστή στό κομμουνιστικό σύστημα.

— "Α! 'Εσύ πήρες φόρα, θά μᾶς βγάλεις τήν 'Αστυνομία κομμούνα καί τούς άστυφύλακες προλετάριους.

— Μπράβο, "Έλενα!

— Τί μπράβο!

— Ρέ παιδί μου, δλοι τόν ίδιο μισθό παίρνουμε, είτε τού Γυμνασίου είτε τού Δημοτικού τήν ίδια ύπηρεσία κάνουμε, σ' ένα οίκημα στρατωνιζόμαστε, δύοια ώρα θέλουν, δύοι που θέλουν μᾶς στέλνουν, ύπακούμε σ' δύοια κυβέρνηση είναι άπανω, είτε μᾶς άρέσει είτε δχι.

— Καλά λέω έγώ, στή φιλοσοφία τό 'ριξες!

—Δέν είναι φιλοσοφία νά έκφραζεις μιά κατάσταση που ζεῖς.

· Ή "Ελενα σηκώνεται κοιτώντας τό ρολόι της.

—Πέρασε ή ώρα, πρέπει νά πηγαίνω.

Σηκώνεται και δι Χρήστος λέγοντας:

—"Έλενα...

—Σ' άφήνω, γειά σου, Χρήστο.

· Ή "Ελενα τυλίγεται στό σκοτάδι και σέ λίγο χάνεται σ' αυτό. Ό Χρήστος έχει μείνει δρθιος.

Τσαντίστηκε —μονολογεῖ— ούτε νά τήν συνοδέψω πιό κάτω, σ' αυτό τό σκοτάδι, δέν μ' ἀφησε.

"Ενα δροσερό άεράκι, μυρωμένο μέ πνοή ἀπό πεῦκο και νυχτολούλουδο, διαπερνᾶ τά έλαφρά ροῦχα του Χρήστου και τόν ἀνατριχιάζει σύγκορμο.

Μεγάλη σάλα, χαμηλοτάβανη, μέ πολύχρωμη ψευδοροφή. Πολύς κόσμος, πολύς καπνός, δυνατός έχος κλαρίνου και ἄλλων δργάνων.

Μίμης, Μυτιληνιός, Λαμιώτης, Κουτσός, κοστουμαρισμένοι, γραβατωμένοι, κάθονται γύρω σ' ἔνα τραπέζι γεμάτο δεμέστιχες κοντά στήν πίστα του λαϊκοῦ κέντρου.

· Ο Μίμης είναι μεθυσμένος και κουτσομπολεύεται ἀπό τους συναδέλφους του.

—Ρέ δ Μίμης, μέ μισή δεμέστιχα έγινε φέσι, στό χωριό του μόνο γάλα θά πινε.

—Σιγά, ρέ Μυτιληνιέ, πότη!

—"Αραξε, ἄραξε Λαμία και δέ φτουρᾶς.

—"Ασε ρέ γιατί δέν γουστάρω ούτε έσένα ούτε τό κουμουνονήσι σου!

—Σκάστε ρέ, τά πουστρόνια δίπλα μᾶς κάνουν καμάκι, τους διακόπτει δ Πάνος. Κι αυτός που είναι ντυμένος γυναίκα

κάνει κέφι τόν Μίμη πού άνάθεμα ἀν ἔχει καταλάβει δτι εἶναι μεταποιημένος πούστης.

‘Η «ώραια κοπέλα» τῆς διπλανῆς παρέας, σηκώνει τό ποτήρι της πρός τόν Μίμη γιά πρόποση.

‘Ο Μίμης σαστίζει.

Σηκώνει ἀδέξια τό ποτήρι του τεντώνοντας τό χέρι πρός τήν «κοπέλα» λερώνοντας ἔνα ἀπό τήν παρέα της μέ τό κρασί του. ‘Εκεῖνος σκουπίζεται μέ τό χέρι λέγοντας ὅλο νάζι:

—Σιγά, χρυσό μου, μέ ἔχυσες!!

Γελᾶνε καί οί δυό παρέες δυνατά.

‘Ο Πάνος σηκώνεται, περνάει τήν πίστα κουτσαίνοντας ἔλαφρά καί κολλάει ἔνα σαλιωμένο πεντακοσάρικο στό μεγάλο κούτελο τοῦ κλαρινίστα, καί μέ ὄφος ἀστυνομικοῦ:

—Γρίβα, σέ θέλεις δ βασιλιάς. Παραγγελιά!

‘Ο κλαρινίστας φαίνεται λίγο διστακτικός, μετά γυρίζει καί τό λέει στό συγκρότημά του, καί ξεκινᾶνε τό «λεβεντοχόρευτο» δημοτικό.

Στήν πίστα, Μυτιληνιός, Λαμιώτης, Κουτσός, πιασμένοι σύρουν τό χορό. ‘Από τ’ ἀνοιχτά σακάκια τους ξεχωρίζουν τά μεγάλα ΣΜΙΘ ΓΟΥΕΣΟΝ, μπηγμένα στήν πίσω τσέπη γιατί δέν ἔχουν θήκη.

“Οταν τελειώνει τό δημοτικό ἀποθεώνονται ἀπό πολλές παρέες κι ἀπό ἄλλες ἀποδοκιμάζονται.

“Εξω ἀπό τό κέντρο οί δυό παρέες ἔχουν γίνει μία.

‘Ο Μίμης ἔχει γείρει πάνω στήν πανύψηλη «κοπέλα» πού τόν κρατάει ἀπό τήν πλάτη ἀγκαλιά.

“Ενας «ἄλλος» κρατάει τόν Μυτιληνιό πού τραβιέται... ἐνοχλημένος, δῆθεν.

—“Αντε, λεβέντες, ἀποφασίστε, θά συνεχίσουμε τό γλέντι στή γκαρσονιέρα μας; ἀκούγεται ή «κοπέλα» μέ τή βραχνή σέξυ φωνή.

—Τί θά κάνουμε, ρέ κουτσέ; ρωτάει δ Λαμιώτης.

—Πάω νά πάρω τηλέφωνο νά μᾶς δώσουν διανυκτέρευση.

— 'Εάν πετύχεις, θά περάσουμε ώραία.

Γυρίζει μετά άπο λίγο.

— Τί έγινε; ρωτάνε δύοι μαζί.

— Μέ χίλια ζόρια μᾶς ἀφησε δίωρη δ μαλάκας.

— Καλή είναι κι αυτή, φύγαμε!

Όκτω ἄτομα στριμωγμένα σέ μια μεγάλη Μερσεντές, που δόδηγει ή «κοπέλα», χάνονται πρός ἄγνωστη κατεύθυνση.

Ή ασέληνη νύχτα, ἔχει φοβίσει μέ τά σκοτάδια της ὡς καί τά ἀλητόσκυλα τοῦ ἄλσους τῆς Ν. Φιλαδέλφειας, πού ἔχουν λουφάξει μέσα στούς θάμνους ἀκουμπώντας τό ἐνα στό ἄλλο γιά νά αἰσθάνονται σιγουριά.

Ό νυσταγμένος σκοπός στήν πύλη τῆς Σχολῆς, κοιτάει τό ἥλεκτρονικό του ρολόι πατώντας τό κουμπάκι, γράφει 2:48. Παντοῦ ἀπόλυτη ήσυχία, μόνο ἀπό τίς τουαλέτες ἀκούγεται κάποιος πού προσπαθεῖ νά βγάλει αὐτά πού ἔχει πιεῖ.

Ανοίγει δ Χρήστος μισόγυμνος τήν πόρτα και βλέπει τόν Μίμη μέ τό κοστούμι ξεκούμπωτο, τό μεγάλο περίστροφο νά κρέμεται ἀπό τόν λυμένο ζωστήρα μ' ἐνα σχοινί περασμένο στή σκανδάλη, γιατί δέν ύπηρχε θήκη.

“Έχει γύρει πάνω σ' ἐνα νιπτήρα και βγάζει τά σωθικά του.

Τόν πλησιάζει κρατώντας τή μύτη του και μαζεύει τό δπλο του.

— Βρέ Μίμη, τί χάλια είναι αὐτά. "Αν ἀνέβει ἀπάνω δ ἀξιωματικός, χαθήκαμε, θά μᾶς κόψουν τίς ἐξόδους.

— Ούφ! Συνήλθα, πολύ κρασί ήπιαμε, ρέ ψηλέ! "Ασ' τα, εξβγαλα ἐνα μανούλι δυό μέτρα, μέχρι τώρα κάναμε τρέλες στό δωμάτιό της, κρίμα πού δέν είχαμε διανυκτέρευση.

— Μίμη, πᾶμε τώρα και μοῦ τά λές αὔριο, τόν πιάνει ἀπό τό μπράτσο δ Χρήστος.

— "Ασε, ἄσε, ψηλέ, μπορῶ και μόνος μου, ξεμέθυσα.

Πάει νά προχωρήσει, κάνει δυό βήματα και πέφτει δεξιά σε μιά ούροθήκη.

‘Ο ήλιος έχει άνεβει άρκετά. Τό προαύλιο της Σχολής είναι γεμάτο κοντοπαντέλονους άστυφύλακες. ‘Η παρέα μας είναι δύλο κέφι.

—Καλά, τί ξμαθα χθές, νυχτερινή ζωή μέ γυναῖκες; ρωτάει δ Χρῆστος.

—Μᾶς δουλεύεις, ρέ ψηλέ, μέ τά πουστρόνια πού μπλέξαμε.

—“Αραξε, Μυτιληνιέ, δέν ήταν δλοι πουστρόνια, θίγεται δ Μίμης.

—“Α! ξέχασα: ή δικιά σου ήτανε μεταποιημένη στήν Ιταλία.

—“Οχι, ρέ παιδιά, μέ δουλεύετε; ‘Η Βάνα πούστης!

—Ναι, ήταν γιός, κόρη ήθελα νά πώ γνωστοῦ γιατροῦ.

—“Οχι, δχι ή Βάνα πούστης. Παναγία μου, τήν πάτησα. ‘Ανθούλα μου, σέ άπατησα μέ πούστη. ”Ωχ! ”Ω! ”Έχω φαγούρα, κόλλησα ψεϊρες.

Φεύγει τρέχοντας γιά τίς τουαλέτες κρατώντας τά γεννητικά του όργανα.

“Ολη ή παρέα έχει σκοτωθεῖ στά γέλια πέφτοντας δ ξνας πάνω στόν άλλο.

Κτυπάει τό κουδούνι γιά μάθημα.

—Τί έχουμε τώρα, παιδιά;

—Πολιτική άγωγή μέ τόν Κουμμουνιστοφάγο.

—“Α! ”Οχι πολιτική άγωγή, τώρα λέγεται Κουμμουνιστική άρωγή.

Γελᾶνε προχωρώντας πρός τήν τάξη, μπαίνουν και κάθονται στά θρανία.

Μετά άπο λίγο έρχεται δ άξιωματικός δάσκαλος στήν αιθουσα, είναι γύρω στά σαράντα, άρκετά σοβαρός.

Σηκώνονται δλοι οι μαθητές σάν έλατήρια, κάνοντας πολύ θόρυβο μέ τά θρανία.

Ξανακάθονται πάλι μέ θόρυβο.

‘Ο ἀξιωματικός ἀρχίζει σοβαρός τό μάθημα.

— “Αν ἐνθυμοῦμαι καλῶς, εἴχαμε μείνει εἰς τό προηγούμενο μάθημα εἰς τήν ἀποχώρησιν τῶν γερμανικῶν στρατευμάτων ἀπό τήν Ἑλλάδα. Τότε οἱ κομμουνισταί εἶχαν τήν μεγαλυτέρα δύναμιν πού ἡμποροῦσαν νά χουν ποτέ εἰς δλην τήν ιστορίαν των. ‘Η τότε ἐλληνική κυβέρνησις δέν ήδύνατο νά ἐπιβληθεῖ εἰς τάς δργανωμένας ἀριστεράς δμάδας πού ἐποφθαλμοῦσαν τήν ἔξουσίαν μέ ἔνοπλον ἐπανάστασιν.

Βέβαια, οι ἀριστεροί δέν ἐκατόρθωσαν ποτέ νά πραγματοποιήσουν τό μεγάλο τους δνειρο, διότι ἐβρῆκαν σθεναράν ἀντίστασιν ἀπό τήν Ἀσφάλειαν, πού ἔδρευε τότε δίπλα εἰς τό Πολυτεχνείον καί ἀπό τοῦ Μακρυγιάννη. ‘Η Ἐλλάς χρωστάει εἰς αὐτούς τούς δύο προμαχώνας τήν ἐλευθερία της ἀπό τόν κομμουνιστικόν ζυγόν!

— Καί στούς Ἀγγλους, πετάγεται δ Χρῆστος.

‘Ακούγονται γέλια.

‘Ο ἀξιωματικός συνεχίζει σοβαρός.

— Τότε οἱ “Αγγλοι, ώς είρηνευτική δύναμις, ἔπαιξαν ρόλο ρυθμιστή διά τάς περαιτέρω πολιτικάς ἔξελιξεις.

— Καί διχαστή, ξαναπετάγεται δ Χρῆστος.

Τώρα δέν γελάει κανείς. ‘Ο ἀξιωματικός ἐκνευρίζεται:

— Νεαρέ, θές νά συνεχίσεις ἀντί ἐμοῦ τό μάθημα τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς; Νά γνωρίζεις δτι δ ὑποφαινόμενος στά γεγονότα είναι ἐπαίων.

‘Ο Χρῆστος ἔχει σηκωθεῖ στό θρανίο.

— Ζητῶ συγνώμη, κύριε ἀξιωματικέ, δέν περίμενα νά σᾶς θίξω, ἄλλωστε είναι γνωστό δτι οἱ “Αγγλοί τότε εἶχαν παίξει βρώμικο παιχνίδι σέ βάρος τῆς πατρίδας μας. Σέ αὐτό τό παιχνίδι είχε λάβει μέρος παθητικά, ἥ μέ σκοτεινό τρόπο, ἥ τότε ἐλληνική κυβέρνηση πού γιά τούς ἀριστερούς είτε

ύπηρχε είτε δέν ύπηρχε τό τοδιό έκανε. Οι "Αγγλοι τροφοδοτούσαν κρυφά τους ἀριστερούς μέ δόπλα καὶ βοηθούσαν φανερά τήν κυβέρνηση μέ ἀποτέλεσμα δ δυστυχισμένος λαός, πρίν προλάβει νά συνέλθει ἀπό τήν γερμανική κατοχή, ζούσε τίς ἔνοπλες συγκρούσεις δυό δύμάδων πού δυστυχῶς γιά τόν πανάρχαιο ίστορικό λαό ἡταν ἐλληνικές.

"Ολα αὐτά ἡταν σχέδιο τοῦ «μεγάλου τῆς Ἀγγλίας», δηλαδή τό «διαιρεῖ καὶ βασίλευε» γιά νά πιέσει τόν φτωχό λαό, πού τελικά θά τοῦ ἀστελνε τόν βασιλιά, νά τόν δεχθεῖ ὁ διοικητής Μεσσία στή δίψα του γιά εἰρήνη καὶ ἡσυχία, δπως βέβαια καὶ ἔγινε.

"Ολα αὐτά τά γνωρίζω ἀπό πρῶτο χέρι γιατί δ πατέρας μου ἡταν τότε στά γεγονότα ύπηρετώντας στήν Ἀστυνομία...

Κτυπάει τό κουδούνι. "Άλλοι βγαίνουν ἔξω, ἄλλοι μένουν καὶ μαζεύονται γύρω ἀπό τόν ἀξιωματικό γιά νά συζητήσουν τίς ἀπορίες τους πάνω στό μάθημα. Κάποιος μαθητής ρωτάει τόν ἀξιωματικό δάσκαλο:

—Κύριε καθηγητά, τί λέτε, ἡταν σωστό νά βγοῦν τά κουμμούνια ἀπό τήν παρανομία καὶ νά βρεθοῦν μέσα στή Βουλή;

‘Ο ἀξιωματικός μέ σοβαρό τόν στή φωνή του ἀπαντάει κουνώντας τό κεφάλι του δυσαρεστημένος.

—Δυστυχῶς, συνάδελφε, δυστυχῶς αὐτοί οἱ ἐγκληματίες βρίσκονται μέσα στή Βουλή, κι ἔχουν κερδίσει πάρα πολλά. Σέ λίγα χρόνια θά ἔχουν τορπιλίσει ἔξυπνα δλες τίς δημοκρατικές δυνάμεις καὶ θά βρεθοῦν στήν ἔξουσία χωρίς νά προλάβουμε ἐμεῖς νά περισώσουμε τό λαό μας.

‘Ακούγεται βουητό δυσφορίας ἀπό μέρους τῶν μαθητῶν καὶ ἀκολουθεῖ ἄλλη ἐρώτηση ἀπό δυό τρεῖς μαθητές μαζί:

—Ἐμεῖς, κύριε καθηγητά, τί κάνουμε γιά νά προλάβουμε τά κουμμούνια νά μήν δλοκληρώσουν τό σατανικό τους σχέδιο;

—Μήν ἀνησυχεῖτε, μήν ἀνησυχεῖτε, δέν μένουμε κι ἐμεῖς

μέ σταυρωμένα χέρια, άλλά καταλαβαίνετε ότι τό σημερινό δημοκρατικό καθεστώς δέν μᾶς ἀφήνει νά ἐργαστοῦμε ἐλεύθερα. Μέχρι στιγμῆς, βέβαια, ἐλέγχουμε τά πράγματα καί θά τά ἐλέγχουμε γιά πολλά χρόνια ἀκόμα, θριαμβολογεῖ. Καί βέβαια μέ τή βοήθειά σας θά συνεχίσουμε τό δύσκολο ἔργο πού μᾶς ἀνέθεσε δ λαός νά τόν διαφυλάξουμε ἀπό τόν ξενοκίνητο κομμουνισμό.

Μέ ἐνθουσιασμό καί πατριωτικό μένος οι μαθητές συνοδεύουν τόν ἀξιωματικό μέχρι τά γραφεῖα τῆς διοίκησης. 'Ο ἀξιωματικός πρίν μπεῖ στό γραφεῖο γυρίζει πρός τούς μαθητές:

—Είμαι συγκινημένος πού θά δώσουμε τή σκυτάλη μας σέ τέτοιους νέους καί γερούς ἀθλητές...

Στό προαύλιο, σέ μιά γωνιά μακριά ἀπό τούς ἄλλους, ὁ Μίμης μέ τόν Χρῆστο συζητᾷν ἔντονα:

—Καλά ρέ, τρελάθηκες; Τί πᾶς νά κάνεις τόν ἔξυπνο στόν κουμμουνιστοφάγο; Ρέ ἔρμε, θά σέ φακελώσουνε καί ὅχι τίποτα, λυπάμαι ἐμένα πού θά ποῦν: «Τό ἵδιο κουμάσι είναι κι αὐτό, φακελῶστε τον».

—Σιγά, ρέ Μίμη, ποῦ βρισκόμαστε, δημοκρατία ἔχουμε, ἐδῶ δύ Κάτσος μέ τό ΚΚ είναι κολλητοί.

—Ποιός Κάτσος; Ρέ μαλάκα, αὐτοί είναι πολιτικοί, ἄγονται καί φέρονται ἀνάλογα πῶς τούς συμφέρει. 'Εσύ γιατί κάνεις τόν ἔξυπνο μέ τήν Ἀστυνομία; "Ολα σου τά χρόνια, ἥλιθιες, θά τά περάσεις μέ δυσμενεῖς μεταθέσεις καί τετράωρα.

Κτυπάει τό κουδούνι.

—Μίμη, ποιόν ἔχουμε τώρα;

—Ξέρω γώ, ρέ Χρῆστο; Μέ ἀφήνεις νά σκεφτῷ μέ τά προβλήματα πού μοῦ δημιουργεῖς;

—"Α! Τόν "Αλφα ἔχουμε, θυμάται δ Χρῆστος, θά περάσουμε ώραϊα.

Μέσα στήν αἴθουσα δ "Αλφα, στήν ἔδρα, δείχνει χαρούμενος.

—Λεβέντες, σήμερα έχω ένα ευχάριστο νέο. Δημιουργεῖται μιά νέα ύπηρεσία σύμφωνα μέ τά Γαλλικά πρότυπα και χρησιμοποιείται γιά τήν καταστολή τῶν ἐκνόμων ἐνεργειῶν. ’Ονομάζεται Μονάδα Ἀποκαταστάσεως Τάξεως. Αὐτή ἡ μονάδα θά ἀπαρτίζεται ἀπό ἄνδρες τῶν ΛΟΚ που θά ἔρθουν στή Σχολή μετά ἀπό σᾶς. Καί ἀπό ἐσᾶς ὅσοι διαθέτετε προσόντα βέβαια. Τή νέα μονάδα θά τήν ἐκπαιδεύσουν ἀξιωματικοί μας πού μέ τή σειρά τους ἐκπαιδεύτηκαν στή Γαλλία. ”Ἐνας ἔξ αὐτῶν θά σᾶς ἀπασχολήσει τώρα, ὅταν χτυπήσει διάλειμμα μή βγείτε, νά τόν περιμένετε νά τελειώσει, ἀπό μένα γειά σας.

Φεύγει δ ”Αλφα. Σέ λίγο μπαίνει δ ἀξιωματικός τῶν MAT. ’Αρκετά μεγάλος στήν ἥλικια. ’Ανεβαίνει στήν ἔδρα.

—Γειά σας· θά μπῶ ἀπευθείας στό θέμα μας. Στή Γαλλία παρακολούθησα πολλά σεμινάρια καί ἀσκήσεις τῶν ἐκεī MAT, είναι ἀποτελεσματικότατα.

’Ο κύριος σκοπός τῶν MAT είναι ἡ καταστολή ἐκνόμων ἐνεργειῶν τῶν ἔξτρεμιστικῶν στοιχείων, πού δροῦν σέ κάθε διαδήλωση ἡ συγκέντρωση. Γιά νά ἐπιτευχθεῖ αὐτό, τά MAT ἀποτελοῦνται ἀπό νέα ἄτομα μέχρι 28 ἐτῶν γυμνασμένα καί ὑγιῆ, μέ ἔξαρτυση ἀσπίδα, ἀπό ἀνθεκτική πλαστική υλη ἐλαφριά, κράνος μέ προστατευτική ζελατίνα γιά τό πρόσωπο. ’Ολόσωμη φόρμα, μπότες, περίστροφο μέ στρατιωτική ζώνη καί γκλόμπς ἐβδομήντα πόντους ἀπό καυτσούκ. Καταλαβαίνετε δτι πρόκειται γιά ἀστακό καί ὅχι γιά πολιτισμάνο.

Τά MAT χωρίζονται σέ διμοιρίες καί κινοῦνται σέ εἰδικά λεωφορεῖα μέ σύρματα προστατευτικά στά τζάμια, φάρο, σειρήνα, προβολέα, πού λέγονται «κλοῦβες».

’Ο κύριος σκοπός τῶν MAT είναι νά βρίσκονται σέ ἀπόσταση ἀπό τόν κόσμο γιά νά δημιουργοῦν γύρω τους ἀτμόσφαιρα δυνάμεως, κύρους καί ἀποτελεσματικότητας, ὥστε μέ τή θέα τους καί μόνο νά κόβονται τά πόδια κάθε θερμόσαιμου νέου. Ξύλο θά πέφτει μόνο σέ ἔξαιρετικές περιπτώσεις κι ὅταν

έχουν φτάσει τά πράγματα στ' ακρα. 'Απ' δ, τι είπε ό ύπουργός, αὐτή ή ύπηρεσία θά παίρνει ένα έπιδομα έπικινδύνου έργασίας. Σάν κύρια ἀπασχόληση στίς ήμέρες θά έχει τή γυμναστική στόν "Αγιο Κοσμᾶ". 'Η πειθαρχία θά είναι στρατιωτική. Αὐτά είχα νά σᾶς πῶ. Εύχαριστῷ πού μέ άκούσατε, γειά σας.

Φεύγει ἀπό τήν αἴθουσα καί οἱ μαθητές μαζεύονται παρέες παρέες σέ τρία-τέσσερα θρανία. 'Η παρέα μας συζητάει ἔντονα· τό λόγο έχει ό Μυτιληνιός.

— Λέτε νά φοβοῦνται καμιά ἀναμπουμπούλα; Πάντως δ, τι καί νά 'ναι τά ΜΑΤ θά είναι καλή ύπηρεσία, δλη τήν ήμέρα γυμναστική καί ταβλάκι θά είναι.

‘Ο Μίμης, πού δείχνει ένθουσιασμένος ἀπό τή νέα ύπηρεσία, ξεσπαθώνει.

— Οὕτε μηνύσεις, οὕτε τίποτα, σύν τό δημοκρατικό ξύλο δποτε λάχει.

— "Ασε, Μίμη, τίς βλακεῖες καί τά πράγματα δέν είναι τόσο ἀπλά. 'Ο κόσμος δέν είναι δπως παλιά, πού ἔβλεπε τόν ἀστυφύλακα «γκιουλέκα»· τώρα δύ κόσμος έχει ἀποθραυσθεῖ. Τήν ἄλλη φορά σ' έναν τοῖχο στήν Ποσειδῶνος είχαν γράψει μέ σπρει «ΝΑ ΣΦΑΞΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΠΑΠΑΔΕΣ ΚΑΙ ΜΕ Τ' ΑΝΤΕΡΑ ΤΟΥΣ ΝΑ ΠΝΙΞΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΜΠΑΤΣΟΥΣ».

— Καλά, ψηλέ, μή νομίζεις δτι στό Τμῆμα κάνοντας τετράωρο είναι καλύτερα.

Μπαίνει στή συζήτηση ό Παναγιώτης (κουτσός):

— Μήν τό συζητᾶτε, τά ΜΑΤ θά είναι καλή ύπηρεσία. Μακάρι νά έπαιρναν καί μένα, ἄλλα, βλέπεις, έχω τό κωλόποδό μου.

— 'Αλήθεια, ρέ Πᾶνο, πῶς σέ πῆραν στό σῶμα; λέει γελώντας δ Γιῶργος (Λαμιώτης).

— Ρέ Λαμιώτη, έσένα σέ πῆραν μέ κάλο στό κεφάλι καί δέν θά 'παιρναν έμένα;

“Ολοι γελᾶνε.

— Ρέ, άκούγεται κάποιος άπό άλλη παρέα. "Ερχεται δ Μανωλιός φουριόζος, κάτι νέο μᾶς φέρνει άπό το γραφείο. Μπαίνει δ Μανωλιός φωνάζοντας δυνατά.

— Σύντεκνοι, αύριο τό πρωί θά μάθουμε ποιούς πήραν στά MAT.

Πρωινή πρώτη ώρα, στήν αιθουσα δλοι οι μαθητές περιμένουν τόν "Αλφα πού διασχίζει τό προαύλιο χωρίς νά βιάζεται. Φτάνει κάποτε στήν αιθουσα. 'Ανεβαίνει στήν έδρα.

— Καλημέρα, λεβέντες τῶν MAT. Θά σᾶς πῶ σήμερα ποιοί πέρασαν στά MAT, χωρίς περιστροφές γιά νά μήν παίζω μέ τήν άγωνία σας. Γιατί κι έγώ στά νιάτα μου άνυπόμονος ήμουν.

Φαντασθείτε με νέο στό Τμήμα (άκούγονται γέλια), στραβάδι. Είχα βγάλει μιά πιτσιρίκα στήν περιοχή του Τμήματος, τήν έψηνα τουλάχιστον τέσσερα τετράωρα. Βγήκαμε κάναδυό ραντεβού καί τήν πείθω νά πάμε έκδρομή τήν Κυριακή. Νά μείνουμε πολλές ώρες μόνοι μας, καταλαβαίνετε... Βάζω άπό τήν Τετάρτη μιά άναφορά θεόρατη ζητώντας ρεπό. Περνάει ή Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευή, μιά δ γραμματέας έλειπε, μιά δ 'Υπαστυνόμος, μιά δ Διοικητής. Τό Σάββατο μεσημεράκι πάω στόν γραμματέα, θεριό άνήμερο. Μέ βλέπει δ καλαμαράς (παρατσούκλι του γραμματέα) σέ έξαλλη κατάσταση καί προσπαθεῖ νά μέ ήσυχάσει, λέγοντας:

— Αστυφύλαξ 009, επαρακάλεσα τόν κύριο Διοικητή έπιμονως, διότι είσαι νέος καί μοῦ ἤρνείτο νά σέ έξυπηρετήσει, γιά νά πᾶς τήν Κυριακή νά δεῖς τή θεία σου μέ τήν ώραία θυγατέρα. Τελικῶς έκάμφθη: «Ναι, σου ἀπαντῶ, κύριε καλαμαρά, ύπό τόν ὅρο, έάν άνα τήν έπικράτειαν τοῦ τμήματος χρειαστεῖ ὅργανον, θά είναι ούτος». Δι' αὐτό, άστυφύλαξ 009, άνέμενε έως τήν καταβύθισιν τοῦ ήλιου, νά σου ἀπαντήσωμεν.

Περίμενα κι έγώ νά «καταβυθιστεῖ» δ ἥλιος, παρακαλώντας τήν Παναγία καί τηλεφωνικῶς τήν πιτσιρίκα πού μοῦ δημιουργοῦσε προβλήματα, μιά ή μάνα της δέν τήν ἄφηνε, μιά δ πατέρας της. Ξέρετε τά γυναικουλίστικα... Τελικά, στίς 9 τό βράδυ παίρνω ἀπάντηση ἀπό τόν καλαμαρά. Αὔριο μέ τό γιόμα τοῦ ἥλιου στό γήπεδο τῆς περιοχῆς, διότι ἀγωνίζονται δύο σωματεῖα καί πρέπει νά παρευρίσκεται δργανο τῆς τάξεως στόν ἀγώνα. Καταλαβαίνετε τώρα, ἀκούει μερικά καντήλια δ καλαμαράς, ἄλλα τόσα καί ή γκόμενα. Ἀποτέλεσμα, πρόστιμο ἀπό τόν καλαμαρά, χάνω καί τήν πιτσιρίκα. Δέρνω καί τήν Κυριακή ἔναν στόν ἀγώνα πού φώναζε ὑπέρ τῆς δμάδος του καί παρ' δλίγο νά μέ λυντσάρουν οἱ δμοιδεάτες του. Εύτυχῶς πήραν τό μέρος μου οἱ ἀντίπαλοί τους.

Γίνεται σκοτωμός ἀπό γέλια καί κτυπήματα στά θρανία. 'Ο "Αλφα κάνει σῆμα μέ τό χέρι νά σταματήσουν καί συνεχίζει:

—Λοιπόν, στά MAT περάσατε ὅλοι, ἄλλωστε εἰσαστε καί οἱ πρῶτοι. Ἐκτός βέβαια ἀπό ἐκείνους πού χρησιμοποίησαν πολύ γλείψιμο γιά νά μποῦν στό Σδμα. Λεβέντες, φεύγω. Μόλις κτυπήσει τό κουδούνι νά βγεῖτε.

'Ο Παναγιώτης εἶναι στενοχωρημένος. Τόν προσέχει δ Γιώργος καί τόν παρηγορεῖ:

—Δέν πειράζει, ρέ Πᾶνο, κάθε ἐμπόδιο γιά καλό.

—Σκατά, ρέ Γιώργο, ὅλοι θά πᾶτε παρέα καί γώ θά μείνω ἀπ' ἔξω.

Κυριακή, οἱ μαθητές εἶναι σέ ἔξοδο. 'Ο Χρῆστος βρίσκεται σπίτι του, στό δωμάτιό του. "Εχει ἔνα δίσκο στό στέρεο καί χορεύει. Μπαίνει δ μεγαλύτερος ἀδελφός — εἶναι στά εἴκοσι τρία.

—Καλά, ρέ μπάτσε· τί ἔμαθα, θά πᾶς σέ νέα ὑπηρεσία πού λέγεται MAT; Καλά, χαζός είσαι ρέ; "Έχουμε ἔνα καλό ὄνομα

στό Περιστέρι, νά τό χαλάσουμε κι αύτό. Δέν φτάνει πού πήγες μπάτσος, τώρα θά γίνεις και ροπαλοφόρος.

‘Ο Χρῆστος ἔχει χαμηλώσει τήν ἐνταση στό στέρεο κι ἀκούει τόν ἀδελφό του ἐνοχλημένος.

—“Ελα, μωρέ, ἐντάξει· ἀπό τό νά πήγαινα στό τμῆμα και νά ἔκανα μηνύσεις στόν κοσμάκη πού πεινάει, καλύτερα στά MAT!

—Γιά νά βαρᾶς τόν κοσμάκη πού πεινάει; Κρίμα ρέ, και ἀκοῦς και χορεύεις τραγούδι πού ἔξυμνει τήν ἐλευθερία.

—“Ελα, ἀφοῦ ἔρεις ὅτι δέν ὑπάρχει περίπτωση νά δείρω.

—Τώρα λές βλακεῖς, ἐκεῖ θά σου κάνουν πλύση ἐγκεφάλου. Ἐδῶ κάνουν στό στρατό πού πᾶς γιά δύο χρόνια και δέν θά σου κάνουν στήν ‘Αστυνομία, πού θά εἰσαι ὅλη σου τή ζωή; Θυμᾶμαι τίς τουαλέτες λερώναμε και δ λοχαγός ἔλεγε πώς ήταν σατανικό ἔργο τῶν κουμμουνιστῶν.

—“Ελα, ρέ ἀδερφέ, ὑπηρέτησες ἐπί ἐπταετίας, τί θά λέγανε; ‘Εγώ τουρίστας θά ’μαι, τουρίστας θά φύγω.

—Νά ἔχερες πόσοι τά είπαν αύτά... τοῦ ἀντιγυρίζει είρωνικά δ ἀδελφός του.

—“Ελα, μωρέ σπαστικέ, μαλάκα, γαμῶ τόν ἀντίχριστό σου, παράτα με τώρα, κάθομαι και συζητάω μαζί σου!

—Τά είδες; ‘Ακόμα δέν πήγες κι ἀπέκτησες φασιστική νοοτροπία και φρασεολογία. Γειά σου, φασιστάκι!

‘Ο ἀδελφός του φεύγει γελώντας. ‘Ο Χρῆστος εἶναι ἀναστατωμένης.

Προσπαθεῖ νά βάλει τή βελόνα στό δίσκο ἀπό τήν ἀρχή, ἀδέξια, ή βελόνα σέρνεται στό δίσκο μέχρι τό τέλος του. ‘Ακούγεται τό δυνατό σύρσιμο ἀπό τά ἥχεῖα. ‘Εκνευρισμένος κλείνει τό στέρεο, κλείνει τό καπάκι τοῦ πίκ-ἄπ και βγαίνει γρήγορα ἀπό τό δωμάτιό του, κατεβαίνει δυό δυό τά σκαλιά και βρίσκεται στό δρόμο. ‘Ο δρόμος εἶναι βρεγμένος, δ οὐρανός γκρίζος και βαρύς, ἀπελπιστικά χαμηλός, στό κεντρικό δρόμο μόνο αὐτοκίνητα πηγαινοέρχονται, οἱ μαγαζά-

τορες κοντά στήν κλεισμένη είσοδο τῶν μαγαζιών τους κοιτάζουν μέσα ἀπό τό τζάμι, ὁ Χρῆστος βάζει μπρός τή μοτοσυκλέτα του, ζεκινάει ἀνοίγοντας νευρικά τό γκάζι, δικινητήρας ούρλιαζει, ἡ μοτοσυκλέτα σηκώνεται στόν ἀέρα στή μιά ρόδα, τήν ίσορροπεῖ γιά λίγα μέτρα ἔτσι, μετά κινδυνεύοντας νά πέσει κλείνει τό γκάζι καί φρενάρει, πίσω του ἔνας γιωταχής κορνάρει δυνατά καί ἐπίμονα, ὁ Χρῆστος τόν ἀφήνει νά προσπεράσει. Ὁ γιωταχής περνώντας ἀφήνει τό τιμόνι καί τόν μουτζώνει μέ τά δυό του χέρια.

‘Ο Χρῆστος μετά ἀπό λίγο βρίσκεται στήν πρόχειρη χωμάτινη πίστα τῶν μοτοσυκλετιστῶν στό Γαλάτσι.

‘Αρχίζει νά τρέχει ἐπικίνδυνα στόν ἀνώμαλο δρόμο, κάνει ἀλματα, σοῦζες. Μετά ἀπό δύο γύρους τῆς πίστας, φεύγει ἡ ἀλυσίδα τῆς παλιᾶς μοτοσυκλέτας καί ἡ SUZUKI φρενάρει ρίχνοντας κάτω τόν Χρῆστο μέ ἀποτέλεσμα νά κυλιστεῖ στό γεμάτο πέτρες ἔδαφος κτυπώντας στό πόδι, σκιζόντας τό παντελόνι του, σπάζοντας τό φτερό τῆς SUZUKI καί στραβώνοντας τό τιμόνι της. Σηκώνει τή μοτοσυκλέτα, βάζει τήν ἀλυσίδα, μουτζουρώνεται, βρίζει, καβαλάει καί φεύγει σιγά σιγά γιά τό σπίτι του μορφάζοντας ἀπό τόν πόνο. Φτάνει μετά ἀπό ὥρα.

‘Ανεβαίνει τά σκαλιά κουτσαίνοντας, τόν βλέπει ἡ μητέρα του καί βάζει τίς φωνές:

—Τό παιδί! Τό παιδί! Μεγάλε, τό παιδί χτύπησε, τρέχει, παίρνει τό χέρι τοῦ Χρήστου καί τό περνάει πάνω ἀπό τόν δόμο της. Κοντύτερη ἀπό τό Χρῆστο ὅπως είναι, μᾶλλον δέν βοηθάει κι ὁ μεγάλος ἀδελφός ἀπό τό κεφαλόσκαλο ἀντικρίζει μιά σκηνή πολύ κωμική. Γελάει δυνατά.

Στό σταθμό Πελοποννήσου, ὁ Μίμης κοστουμαρισμένος

κόβει βόλτες πάνω-κάτω, παράλληλα στίς γραμμές, περιμένοντας τό τρένο που θά φέρει τή μητέρα του.

Σ' ἔνα παγκάκι του σταθμοῦ κάθεται «σεμνά» ἔνας νέος παπαδάκος μέ στρογγυλά γυαλάκια καί μικρό μουσάκι. Κοιτάει ἐπίμονα τὸν Μίμη.

‘Ο Μίμης ἀντιλαμβάνεται τὸν παπαδάκο, τὸν κόβει παράξενα καί ἀπορεῖ:

Ρέ μπάς καί μέ κατάλαβε πού είμαι ἀστυφύλαξ; Θά φουσκώνει τό δπλο ἀπό τό σακάκι. Καλά τό κατάλαβα, ἔχω παχύνει καί μοῦ εἶναι στενό τό κουστούμι.

Κοντοστέκεται καί μέ νόημα τοῦ κεφαλιοῦ χαιρετάει τὸν παπαδάκο κι ἐκεῖνος ἀνταποκρίνεται κουνώντας χαριτωμένα τό χέρι του.

Μπαίνει τό τρένο, μέ φασαρία καί σκόνη, ἀγκομαχώντας, σταματάει. ‘Ο κόσμος ξεχύνεται ἀπό τίς πόρτες τοῦ τρένου, σέ λίγο δ σταθμός γεμίζει ἀνθρώπους καί ἀποσκευές. Μέσα σ' αὐτό τό συρφετό, δ Μίμης ψάχνει γιά τή μητέρα του. Ἐκείνη εἶναι πίσω του, τὸν ἔχει δεῖ.

—Μῆτσο μου!!!

—Μητέρα!!!

‘Η κυρά Σταμάτω κλαίει στήν ἀγκαλιά τοῦ γιοῦ της.

—Παιδί μου, πῶς μεγάλωσες ἔτσι; δύστροφηνες, σωστός ἀντρας, νά μήν ἀβασκαθεῖς. Πτούσου, πτούσου.

Τόν σταυρώνει.

—Σιγά, μητέρα, λίγους μῆνες ἔχεις νά μέ δεῖς, τόσο πολύ ἄλλαξα;

Βγαίνουν ἀπό τό σταθμό ἀγκαζέ καί κάθονται στό καφενεῖο τοῦ σταθμοῦ, μέχρι νά φύγει δ πολύς κόσμος.

—Μητέρα, ή Ἀνθούλα τί κάνει;

—Καλά, παιδί μου, καλά.

—Ἐκανε παράπονα πού δέν τής ἔστειλα γράμμα;

—Οχι, οχι, ἄλλωστε καί σέ μᾶς, τόσους μῆνες, δυό γράμματα ἔστειλες μόνο.

—Ναί, μητέρα, περίμενα νά πάρω ἄδεια γιά νά ἔρθω στό χωριό, ἀλλά δίνουν μόνο διήμερες καί αὐτές δύσκολα. Μεγαλύτερη ἄδεια δέν δικαιοῦμαι ἐάν δέν περάσει ὁ χρόνος. Ὁ παπάτερας τί κάνει;

—Μιά χαρά είναι, τά τσούζουν κάθε βράδυ μέ τόν παπα-Στεφανῆ.

—Τοῦ παπα-Στεφανῆ τοῦ λές τά χαιρετίσματά μου;

—Μά αὐτός μᾶς διάβασε τά γράμματά σου καί τίς δυό φορές.

—Τό παλιόσκυλο ὁ Βαρῶνος τί κάνει;

—Τεμπέλης ὅπως τόν ἥξερες.

‘Ο Μίμης βλέποντας ἔνα ἐλεύθερο ταξί πετάγεται ἀπάνω καί σφυρίζει δυνατά.

Στό πίσω κάθισμα τοῦ ταξί —πού κερδήθηκε μετά ἀπό μάχη καί χρήση ἀστυνομικῆς ἴδιοτητας— μητέρα καί γιός συζητᾶνε:

—Πέξ μου, Μῆτσο μου, πᾶς τά πᾶς ἐδῶ στήν ’Αθήνα, περνᾶς καλά;

—“Ασ’ τα, μητέρα, ἐδῶ τά πράγματα δέν είναι ὅπως στό χωριό. Οἱ κοπέλες είναι ἀλλιώτικες, οἱ ἄντρες διαφορετικοί, δὲ ἀέρας ἄλλο πράγμα. Δέντρα, πουλιά πουθενά. Κρέατα, τυριά, φροῦτα, ὅλα ἄνοστα. ’Ακόμα κι οἱ παπάδες είναι διαφορετικοί ἀπό τοὺς δικούς μας στό χωριό.

‘Η μητέρα του κάνει τό σταυρό της.

—Θεός φυλάξει, μήν ἀμαρτάνεις, παιδί μου! Τί μοῦ ἔγραφες γιά μιά νέα ὑπηρεσία πού θά ρίχνεις δημοκρατικό ξύλο, τί πράγματα είναι αὐτά, παιδί μου;

‘Ο Μίμης γελάει δυνατά, σκύβει καί τῆς λέει χαμηλόφωνα:

—‘Η ’Αστυνομία είναι νόμος καί ὅ,τι κάνει τό κάνει πάντοτε στά πλαίσια τοῦ νόμου.

‘Ο ταξιτζής πενηντάρης, μαυριδερός, μέ καραφλίτσα πού

δέν τοῦ ξεφεύγει τίποτα ἀπό τήν συζήτηση τῶν ἐπιβατῶν, μπαίνει καὶ αὐτός μέ τήν μπάσα φωνή του στή συζήτηση.

—Τώρα πῆγες στήν 'Αστυνομία, νεαρέ;

—Μάλιστα, ἀπαντάει δὲ Μίμης κόβοντας μέ καχύποπτη ματιά τόν ταξιτζή.

—Μπράβο, παιδί μου, πολύ καλά ἔκανες. Είσαι κι ἀστρά-
τευτος, ἔτσι;

—Μάλιστα, ἀπαντάει δὲ Μίμης ηρεμα.

—Λέω αὐτούνοῦ τοῦ ήλιθιου τοῦ γιοῦ μου νά φτιάξει τά χαρτιά του για τό Σῶμα καὶ δέν θέλει. Δέν μπορεῖ νά καταλά-
βει τί σημαίνει ἔνα σίγουρο καὶ σταθερό μέλλον μέσα σ' αὐτή τή δύσκολη ζωή. "Εχει ἀφήσει μούστι, κότσαρε καὶ ἔνα σκουλαρίκι στό αὐτί του καὶ τό φιλοσοφεῖ μέ τίς τρελοπαρέες του δλη μέρα.

Στό κόκκινο φανάρι δὲ ταξιτζής φρενάρει ἀπότομα φέρνο-
ντας τόν Μίμη καὶ τήν κυρά Σταμάτω στή ράχη τοῦ μπροστι-
νοῦ καθίσματος. Κάθε φορά πού μιλάει γιά τόν γιό του, τοῦ
ἀνεβαίνει τό αἷμα στό κεφάλι καὶ θολώνει.

Στό προαύλιο τής Σχολῆς, δλοι οἱ μαθητές προχωροῦν,
συζητώντας, πρός τό ἐστιατόριο γιά τό μεσημεριανό.

—Τό ἀπόγευμα ἔχουν συγκέντρωση οἱ οἰκοδόμοι καὶ
μπορεῖ νά γίνει φασαρία στήν 'Αθήνα, ἀκούγεται κάποιος
ἀπό τούς μαθητές.

—Λέτε νά κατεβάσουν κι ἐμᾶς; ρωτάει ἔνας ἄλλος.

—Μπά! Τά νεούλια δέν τά βγάζουν ἔξω, ἀπαντάει δὲ Μίμης
καὶ συνεχίζει, φοβοῦνται μήν τούς κρυώσουμε.

"Ολοι γελάνε.

Τό άπογευμα, τήν ώρα που οι μαθητές μελετᾶνε, μπαίνει στήν αἴθουσα φουριόζος δ "Αλφας φωνάζοντας:

—Μή σηκώνεστε, έχω εύχαριστα νέα γιά σᾶς. Μᾶλλον θά έχετε τό «βάπτισμα τοῦ πυρός» άπόψε! "Έχει μαζευτεῖ πολὺς κόσμος στή συγκέντρωση τῶν οἰκοδόμων καὶ οἱ πληροφορίες εἶναι ἀνησυχητικές. Θά ἔρθει δ καρατερίστας τῆς Σχολῆς νά σᾶς δείξει κανένα κόλπο αὐτοάμυνας, ἀπό μένα γειά σας.

Φεύγει φουριόζος ὅπως ἥρθε.

Μπαίνει στήν αἴθουσα δ καρατερίστας, εἶναι τριαντάρης γεροδεμένος.

Προχωρεῖ στό διάδρομο τῆς αἴθουσας λέγοντας:

—ΜΑΤάκηδες, νά ἔρθει ἔνας ἐδῶ τσάκα τσάκα νά σᾶς δείξω δυό-τρία πραγματάκια καὶ νά πάω καὶ στούς ἄλλους.

Κανένας ἀπό τούς μαθητές δέν φιλοτιμιέται νά σηκωθεῖ καὶ δ καρατερίστας ἐκνευρίζεται:

—"Αντε ρέ, κανένας δέν σηκώνεται; Τί στό διάολο ΜΑΤ θά γίνετε; Κοτόπουλα!

Πετάγεται δ Χρῆστος ἀπάνω:

—Παιδιά, δ κύριος συνάδελφος μᾶς πρόσβαλε, πρέπει νά ἀντιδράσουμε.

Οι ἄλλοι μαθητές ἐπευφημοῦν καὶ παροτρύνουν τόν Χρῆστο, που προσπαθεῖ νά βγει ἀπό τό στενό θρανίο του.

—Μπράβο, ψηλέ.

—Είσαι γεννημένος ΜΑΤάκιας.

—Προχώρα, σύντεκνε.

—'Ο Θεός μαζί σου.

'Ο Χρῆστος προχωράει καὶ στήνεται μπροστά στόν καρατερίστα, στόν φαρδύ διάδρομο τῆς αἴθουσας.

—"Ο καρατερίστας κόβει τόν Χρῆστο ἀπό πάνω μέχρι κάτω μέ τήν ίκανοποίηση χαραγμένη στό πρόσωπό του.

—Μπράβο, ὑπάρχει καὶ διαφορά ὕψους καὶ τά κόλπα μου θά γίνουν κατανοητά!

Πρίν καλά καλά καταλάβει κανείς, δ καρατερίστας ἔχει

σηκώσει τόν ἀπορημένο ψηλό δριζόντια ἔνα μέτρο ἀπό τό πάτωμα. Χωρίς κάν ἀντίδραση δι Χρῆστος σκάει κάτω μέ δυνατό γδοῦπο. Μέσα στήν αἰθουσα γίνεται χαμός ἀπό γέλια καὶ χειροκροτήματα.

‘Ο Χρῆστος εἶναι φαρδύς-πλατύς στό πάτωμα μορφάζοντας ἀπό πόνο καὶ ἀπορία. Χωρίς νά κουνηθεῖ φωνάζει δυνατά στούς συμμαθητές του:

—Πρῶτον, σταματῆστε τά γέλια. Δεύτερον, δέν είμαι διαδηλωτής καί, τρίτον, ἔλατε νά μέ σηκώσετε, ρέ μαλάκες, γιατί τσάκισα τή μέση μου.

Τρέχουν δυό-τρεῖς καὶ τόν σηκώνουν μέσα σέ ἀποδοκιμασίες καὶ σφυρίγματα. ‘Ο Χρῆστος, λυγισμένος, κρατώντας τή μέση του καὶ κουτσαίνοντας, πάει στό θρανίο του μορφάζοντας. ‘Ο καρατερίστας γελώντας λέει:

—’Ελπίζω οἱ διαδηλωτές νά μήν είναι σάν τόν ψηλό, γιατί θά θρηνήσουμε θύματα! Λοιπόν, δέν θά χτυπᾶτε στό κεφάλι καὶ γενικά ψηλά. Γιά νά τελειώνουμε καὶ γιά καλό καὶ γιά κακό, θά πῶ μέσα στόν Διοικητή νά μή σᾶς κατεβάσουν στό πεζοδρόμιο. Σᾶς ἀφήνω, γειά σας.

Φεύγει. ‘Ακούγονται ἀποδοκιμασίες πρός τόν Χρῆστο:

—Αἴσχος, ψηλέ.

—Δέν κάνεις οὕτε γιά διαδηλωτής.

—Οι, δι, σύντεκνε, μᾶς ρεζίλεψες.

‘Η ζωή κυλάει γοργά στήν κοίτη τοῦ χρόνου, ξαφνιάζοντας τούς ἀνθρώπους μέ τήν ταχύτητά της.

‘Η τελευταία μέρα στή Σχολή ἀστυφυλάκων εἶναι ἡλιόλουνστη. Τό φιλόξενο προαύλιο συντροφεύει γιά μιά ἀκόμα φορά τούς αὐριανούς ἀστυφύλακες. Φορᾶνε δλοι χειμερινή στολή, μαύρη μέ πολλά ἀσημένια κουμπιά καὶ δλοκαίνουρια μαῦρα καπέλα μέ γναλιστερά γεῖσα. Εἶναι ἄψογα κουρεμένοι,

ξυρισμένοι, σιδερωμένοι. Οἱ Ὑπαστυνόμοι εἰναι μπροστά στίς τάξεις τους. Πιό πίσω οἱ Ἀρχιφύλακες. "Απαντες ζυγισμένοι, στοιχισμένοι. Στό πλατύσκαλο εἰναι δὲ Ὑποδιοικητής, βγαίνει καὶ δὲ Διοικητής.

Εἶναι ἡλικιωμένος, μέ λίγα ἄσπρα μαλλιά, πράο πρόσωπο, συμπαθέστατος.

‘Αρχίζει μέ φωνή ζεστή πού δείχνει συγκίνηση:

—Παιδιά μου, περάσαμε μαζί ἔξι μῆνες. Πολλούς ἐτιμώρησα δίκαια, ἥ καὶ ἀδίκα πολλές φορές. Τό ἔκανα, πιστεύω εἰλικρινά, γιά τό καλό σας.

Γιατί ἡ Ἀστυνομία ἔχει σκληρό καὶ δύσκολο ἔργο νά πράξει καὶ θέλει ἄτομα δοκιμασμένα καὶ υγιῆ.

‘Η Ἀστυνομία δέν ἀνήκει στά ἐπαγγέλματα. Ἀνήκει στά λειτουργήματα, δπως τοῦ ἰατροῦ, τοῦ δικηγόρου, τοῦ δασκάλου, τοῦ Ἱερέα.

Τό ἀστυνομιλίκι γιά τόν κόσμο εἰναι εὔκολο καὶ ἀστεῖο· ἔτσι πιστεύουν. “Ομως γελιοῦνται!

Γιατί ποτέ δέν θ’ ἀκούσεις μπράβο ἀπό αὐτόν πού μήνυσες, ἀπό αὐτόν πού παρατήρησες, ἀπ’ αὐτόν πού στόν τσακωμό χώρισες, ἀπό αὐτόν πού διδήγησες στό Τμῆμα ἐπειδή ἔκαμε κάτι αἰσχρό.

Ποτέ δέν θά ἀκούσεις εὐχαριστῶ ἀπό τόν κόσμο, τόν δποῖο ξαγρυπνᾶς γιά νά φυλάξεις, ξεπαγιάζεις νά τόν προσέξεις, δουλεύεις τίς Κυριακές καὶ τίς ἀργίες γιά νά τίς ἀπολαμβάνει αὐτός.

‘Εσύ θά τρέξεις πάντα πρώτος στίς πυρκαγιές, στίς πλημμύρες, νά σώσεις αὐτόν πού θά σοῦ λέει μπράβο γιά ἔνα ἀνδραγάθημά σου καὶ θά σοῦ τό πάρει πίσω στήν πρώτη μήνυση.

Παιδιά μου, δ δρόμος τῆς Ἀστυνομίας εἰναι τραχύς καὶ δύσβατος, θέτει τό ἀστυνομικό ὅργανο σέ δοκιμασίες, πού σέ πάμπολλες περιπτώσεις τό λυγίζουν. Γιατί δέν παύει τό δργανο αὐτό νά είναι ἄνθρωπος μέ ἀδυναμίες καὶ προβλήματα.

Διότι ή πλάστιγγα τῆς ἀνθρώπινης φύσεως γέρνει πάντα ύπέρ τοῦ εὔκολου καὶ τοῦ πρόχειρου, ἐνῷ μὲ πολύν κόπο καὶ σπανίως ύπέρ τοῦ δύσκολου καὶ μελετημένου.

‘Η πολύχρονη πείρα μου στό Σῶμα μ’ ἔχει διδάξει δτὶ θά προτιμήσετε τήν εὔκολη παρέα μιᾶς τοῦ δρόμου παρά τή δυσκολία μιᾶς σπιτικιᾶς κοπέλας. Γιατί ἡ γυναίκα τοῦ δρόμου, μέσα στήν ἔντονη ζωὴ της καὶ τήν παραζάλη της, στό πρόσωπό σας καὶ στήν κορώνα σας θά βρεῖ τόν ἐραστή προστάτη της, πού ἔχει ἀνάγκη. Καὶ ἐσεῖς, μέσα στό ἄχαρο βραδυνό ὁχτάωρό σας, αὐτήν θά ἔχετε γιά συντροφιά, νά σᾶς λέει τήν ιστορία τῆς ζωῆς της κλαίγοντας.

Σ’ αὐτήν θά βρεῖτε τήν ἄνεση τοῦ ἐλεύθερου ἔρωτα καὶ τῶν χρημάτων, μαζὶ της θά κατηφορίσετε τόν εὔκολο δρόμο τῶν ὑλικῶν ἀπολαύσεων καὶ πρόσκαιρων ήδονῶν.

Δρόμο, πού στό πέρας τοῦ χρόνου θά σᾶς ἀφήσει δίχως ἴδανικά, δίχως πιστεύω, δίχως οἰκογένεια, δίχως προσπάθεια γιά ποιότητα ζωῆς. Ἀνθρώπινα ράκη μέ πολλές ρυτίδες καὶ ἄσπρα μαλλιά, πού θά ἀνοίγουν τά στόματά τους μόνο νά διηγηθοῦν φτηνές περιπέτειες σέ σκυλάδικα, καταγώγεια, πορνεῖα καὶ τσαμπουκάδες.

‘Ανθρώπινα ράκη πού θά πεθάνουν κλείνοντας τόν κύκλο τῆς ζωῆς τους ἄχαρα, ἀνούσια καὶ ἀνόητα γιά τόν ἐσυτό τους καὶ τό κοινωνικό σύνολο.

Παιδιά μου, είστε πολύ νέοι καὶ ἀπειροι γιά νά βγεῖτε ἀπ’ αὐτήν τήν πόρτα στή ζωή, μ’ ἔνα λειτούργημα τόσο δύσκολο καὶ ἐπίπονο.

Εἴσαστε ἡ πρώτη σειρά ἀστράτευτων μετά ἀπό δέκα χρόνια. Ἀπό τίς ἐπιδόσεις καὶ τά σφάλματά σας θά κριθοῦν πολλά γιά τίς ἐπόμενες σειρές.

Σᾶς συνιστῶ μεγάλη προσοχή σ’ δλους τούς τομεῖς. Στίς ἀποφάσεις σας νά ’στε δίκαιοι καὶ ἐλαστικοί μέ τόν πολίτη, πού ἀπό τό μεροκάματό του παίρνουμε τό δικό μας μέρισμα.

Σᾶς εύχομαι καλή ἐπιτυχία. Ὁ Θεός κι ή Παναγιά μαζί σας.

Γειά σας!

Ζωηρά χειροκροτήματα ἀπό τούς μαθητές, καὶ ὁ Διοικητής χάνεται πρός τό γραφεῖο του. Μένει δὲ Ὅποδιοικητής στό στήθωμα.

Παιδιά, πρίν σᾶς ἀποχαιρετήσω κι ἐγώ, σᾶς ὑπενθυμίζω πώς, δύσον καιρό θά καθίσετε σέ Τμῆμα, πρέπει νά μή δώσετε ἀφορμή γιά παρατήρηση, γιατί δύοι ἀναφερθεῖτε θά μείνετε ἐκτός τῶν MAT.

Σᾶς εύχομαι καλή σταδιοδρομία.

‘Ο Μίμης μέ τόν Χρῆστο σ’ ἔνα ταξί ἔχουν φορτώσει τά μπαούλα τους καὶ πᾶνε γιά τό Τμῆμα τοῦ Περιστερίου.

— Χρῆστο, ἄκουσα δτι θά δουλέψουμε τετράωρο μέχρι νά πάμε στά MAT. Καί, ξέρεις, δέν υπάρχει πιό σπαστικό ώραριο.

— Δέν θά καθήσουμε γιά πολύ καιρό, Μίμη, ἄλλωστε νέοι εἴμαστε, τί νά μᾶς βάλουνε, δικτάωρο;

Τμῆμα Τάξης ΙΖ', Περιστέρι, 1976

Στό Τμῆμα ή ἀτμόσφαιρα είναι τεταμένη δλο τό εἰκοσιτετράωρο, για ἀξιωματικούς και ἀστυφύλακες, εἰδικότερα στά κεντρικά τμήματα, ἀπ' ὅπου περνᾶνε πρωί βράδυ χιλιάδες ἄτομα.

Από τόν ὀξιωματικό ὑπηρεσίας ή ἀντιμετώπιση τοῦ πολίτη είναι πολλές φορές μπερδεμένη. Κατ' ἀρχήν ἀντιμετωπίζεται σάν ἀλήτης ή ἀναρχικός πού, κατά δεύτερον λόγο, μπορεῖ νά πηγε γιά ἔνα γνήσιο ὑπογραφῆς ή γιά τήν ταυτότητα πού ἔχασε.

Η παροιμία τοῦ λαοῦ ἐδῶ ταιριάζει ἀπόλυτα: «Κοντά στά ξερά καίγονται καί τά χλωρά».

Η αὐστηρότητα είναι κάλυψη τῆς ἀνικανότητας γιά ἔξουσία. Γιατί ή ἔξουσία είναι ἔνα δπλο, πού θέλει πρῶτα συναρμολόγηση και μετά χρησιμοποίηση. Εάν δέν ἔχεις τήν ἀνάλογη ἔχυπνάδα και γνώση νά τό συναρμολογήσεις, είναι ἀδύνατο νά τό χρησιμοποιήσεις.

Καί δέν είναι κανόνας, νά είναι δλα τά ὅργανα τῆς τάξης ίκανά γιά ἔξουσία. Μιά ἀστυνομία πού ὑποτίθεται πώς είναι στοργική μάνα γιά τά φτωχά καλά ή σκάρτα τέκνα τῆς κοινωνίας. Μάνα, πού δίνει λίγο ψωμί στά τέκνα της, ξεγελώντας τα με ἀπλόχερη ἔξουσία.

Στό Τμῆμα ή ὑπηρεσία γιά τούς δυό φίλους μας είναι ἀρκετά κουραστική, μονότονη, ἀργή. Περνάει μέσα ἀπό τετράωρα, ἐπιφυλακές, νυχτερινά και Σαββατοκύριακα γεμάτα ὑπηρεσία. Ἐχουν ρομποτοποιηθεῖ: ξύρισμα, κούρεμα, ὑπηρε-

σία, ύπνο. Κάθε μέρα τά ՚δια· ξύρισμα, κούρεμα, ύπηρεσία, ύπνο. ’Η προσωπική τους ζωή είναι άνύπαρκτη.

’Ο Μίμης λησμόνησε τελείως τήν ’Ανθούλα, στό χωριό δέν ՚χει πάει άκομα, δέν δικαιοῦται ՚δεια πολυήμερη. Στήν οίκογένειά του ՚χει γράψει μόνο μιά φορά, άπό τότε πού είδε τήν μητέρα του στήν ’Αθήνα. Και ՚γραψε ՚τι περνάει καλά. Τί νά γράψει, ՚τι ψάχνει γιά κουράγιο νά στηρίξει τόν έσωτρον δρθιο μέσα στά προβλήματα καί τίς εύθυνες, πού ՚χει έπωμισθεῖ στό Τμῆμα; ’Ο Χρήστος μέ τήν ”Έλενα δέν ՚ξαντηλεφωνήθηκε.

Τοῦ φτάνουν οἱ ἐσωτερικές συγκρούσεις.

Πολύ ἀργά ՚χουν κυλήσει δύο μῆνες στό Τμῆμα Τάξης στό Περιστέρι. Οἱ δύο μας φίλοι, κουρεμένοι, ξυρισμένοι, σιδερωμένοι, περιμένουν στό γραφεῖο τοῦ ἀξιωματικοῦ γιά ἀνάληψη ύπηρεσίας.

Μπαίνει δ ἀξιωματικός, ’Υπαστυνόμος Β’, ՚έρχεται κατευθείαν ἀπό τό γραφεῖο τοῦ Διοικητοῦ. Είναι σοβαρός.

— Κύριοι, θέλω μηνύσεις, είστε τό μόνο ζευγάρι πού δέν ՚έργαζεται!

Μήν διαμαρτυρηθεῖτε, δέν ՚έννοω ՚τι δέν δουλεύετε, δουλεύετε, ἀλλά δέν κάνετε μηνύσεις.

’Από τότε πού ՚ήρθατε στό ΙΖ’ μόνο συστάσεις κάνετε. Τό τμῆμα είναι μαγαζί· ՚έάν δέν ἀποδώσουν οἱ υπάλληλοι... καταλαβαίνετε. ’Εδῶ ἀπ’ ՚έξω νά βγεῖτε θά βρεῖτε δεκάδες παραβάσεις, καταλήψεις πεζοδρομίων, όλικά οἰκοδομῶν ἐπί δόδοστρώματος, μπουγαδόνερα, μικροπωλητές, καμικάζι καί τόσες ՚ἄλλες παραβάσεις. Λοιπόν δουλειά, δουλειά. Πάρτε τά σημεῖα συναντήσεως.

Τούς δίνει δύο χαρτάκια. — Είναι ἀνά μισάωρο. Γειά σας.

Οἱ δύο φίλοι χαιρετοῦν στρατιωτικά καί βγαίνουν ἀπό τό

γραφείο του άξιωματικού ύπηρεσίας, κατεβαίνουν γρήγορα τά σκαλιά, χαιρετᾶνε τόν σκοπό της πύλης και βγαίνουν στό δρόμο.

‘Ο Χρῆστος παρατηρεῖ τόν Μίμη.

—Μιμάκο, τί μοῦτρα εἶναι αὐτά; Παντρεύτηκε ή ‘Ανθούλα στό χωριό;

—Κόψε τίς μαλακίες, ρέ Χρῆστο, γιατί είμαι χάλια. Χτές πέρασα τή μεγαλύτερη δοκιμασία της ζωῆς μου.

—Τί τρέχει, ρέ Μίμη; ἀνησυχεῖ δ Χρῆστος.

—Πᾶμε στήν παιδική χαρά, στό παγκάκι καβάτζα, νά σ’ τά πῶ καί ἄσε τόν μαλάκα νά κάνει μόνος του μηνύσεις.

Σέ λίγο οί δυό φίλοι κάθονται στό παγκάκι. ‘Η ψύχρα καιή δυγαρασία κράτησαν τό παγκάκι έλευθερο. ‘Ο Μίμης βγάζει ἀπό τήν τσέπη του ἔνα πακέτο τσιγάρα ΚΕΡΑΝΗΣ ΦΙΛΤΡΟ. ‘Ο Χρῆστος βλέποντας τό πακέτο χτυπάει μέ δύναμη τήν παλάμη στό κούτελό του:

—Παναγίτσα μου, πάει δ χοντρός δ φίλος μου.

‘Ο Μίμης ἀνάβοντας τό τσιγάρο, λέει μέσα ἀπό τό σύννεφο καπνοῦ τής πρώτης τζούρας:

—Αγαπητέ συνάδελφε, εἶναι τό δεύτερο πακέτο ἀπό τό πρωί. Καί ἄσε νά σοῦ πῶ τί ἔγινε τελικά...

—Πάντως κάτι σοβαρό γιά νά ἀρχίσεις τό κάπνισμα, τόν διακόπτει δ Χρῆστος.

‘Ο Μίμης ἀρχίζει τήν ἔξιστρησή του, ἀφοῦ τραβάει μιά γερή τζούρα:

—Θυμᾶσαι τί κωλόκαιρο είχε χτές; Ψιλόβρεχε δλη μέρα, ἔτσι τό ρεπό τό πέρασα στό κρεβάτι. Κατά τίς πέντε τό ἀπόγευμα, μήν ἔχοντας τί νά κάνω, κατέβηκα στήν ‘Ασφάλεια. Λέω ἄντε νά δῶ πῶς περνᾶνε οί «πονηροί».

‘Εκείνη τή στιγμή είχαν πάρει ἔνα τηλεφώνημα γιά ἐρασιτεχνικό σταθμό.

‘Ο χοντρός άξιωματικός μοῦ λέει:

—Ψάρι, ἔλα μαζί νά πάρεις μαθήματα.

Αύτοί ήταν τρεῖς. Πετάγονται στό δρόμο, άπό κοντά κι έγω. Στριμωγνόμαστε μπροστά σ' ἔνα ήμιφορτηγάκι σιτροέν που έγραφε στά πλάγια τοῦ κουβουκλίου του «ΑΥΓΑ ΦΡΕΣΚΑ ΜΕΓΑΡΩΝ» καί φεύγουμε μέ τίς πάντες. Ἀφοῦ μοῦ κόπηκε ἡ μισή ζωή ἀπό τό δδήγημα τοῦ χοντροῦ, καλά πού δέν τουμπάρουν τά σιτροέν, φτάνουμε ἔξω ἀπό ἔνα παλιό τετραώροφο κτίριο.

Φρενάρει ὁ χοντρός ἀπότομα, παραλίγο νά βγοῦμε δλοι ἀπό τό παρμπρίζ.

Κατεβαίνουν, τρέχοντας μπουκάρουν στήν εἶσοδο καί ἀνεβαίνουν δυό-δυό τά παλιά βρώμικα σκαλιά, ἀπό κοντά κι έγω. Φτάνουμε στό τρίτο.

‘Ο χοντρός κοιτάει δεξιά-ἀριστερά σάν ἀλεπού καί ὁρμάει δεξιά σέ μιά μισάνοιχτη πόρτα, ἀπό πίσω δλοι.

‘Ο διάδρομος βρώμαγε, δέν πρέπει νά κατοικοῦσε κανείς στήν πολυκατοικία, μᾶλλον ήταν ἀποθῆκες.

Ἐκείνη τή στιγμή ἔβγαινε ἀπό μιά πόρτα ἔνας νεαρός μακρυμάλλης, στήν ήλικία μας περίπου. Δηλαδή τόν προλάβαμε στό τσάκ. Μέ τή φόρα πού εἶχαμε, μέ τόν χοντρό μπροστάρη, παίρνουμε παραμάσχαλα τόν νεαρό καί τόν κολλάμε ἀπέναντι σ' ἔνα τραπέζι.

‘Ο χῶρος ήταν μικρός, είχε ἔνα κρεβάτι, δυό καρέκλες καί τό τραπέζι πού μόλις είχε σπάσει ἀπό τό βάρος τοῦ νεαροῦ καί τοῦ χοντροῦ. ‘Ένα μεγάλο παράθυρο ήταν γεμάτο ἐφημερίδες στά μισοσπασμένα τζάμια. Πρίν προλάβει νά συνέλθει ὁ ἄλλος, δ χοντρός τόν σηκώνει στόν ἀέρα.

—Ποῦ είναι ὁ σταθμός; τόν ρωτάει ἄγρια.

Οἱ ἄλλοι ἀσφαλίτες σέ μηδέν χρόνο ἔχουν ἀνακατέψει στρῶμα, κουβέρτα στό κρεβάτι. Ψάχνουν. ‘Ο νεαρός, κατακίτρινος σάν νεκρός, ψελλίζει:

—Ποιός σταθμός... Ποιός σταθ...μός;

‘Ο ἔνας ἀσφαλίτης, ἀνοίγει τό παράθυρο καί κρεμιέται ἔξω, ξαναμπαίνει μέσα κρατώντας ἔνα κομμάτι ἀπό σπασμένο

δίσκο, τό δείχνει στους ἄλλους, δ χοντρός ρίχνει δυό ἀνάποδες στόν νεαρό, τοῦ ἀνοίγει τή μύτη, νά! τά αἴματα.

Ἐκείνη τή στιγμή, δ ἀσφαλίτης πού βρῆκε τό κομμάτι του δίσκου πετάγεται ἔξω καί σέ λίγο μᾶς φέρνει ἐναν ἄλλο νεαρό, πού μᾶλλον καθόταν στίς σκάλες καί παρακολουθοῦσε. Τώρα πᾶς τό μυρίστηκε δ ἀσφαλίτης;... Ὁ, τι ἔρεις ἔρω.

Στή συνέχεια, δ χοντρός δίνει χαρτομάντιλο στόν μακρυμάλλη, νά σκουπίσει τά αἴματα. "Οπως ἀνεβήκαμε, κατεβαίνουμε τά σκαλιά, κουβάρι μέ τους δυό νεαρούς. Τους βάζουμε πίσω στό μικρό κουβούκλιο τοῦ σιτροέν, τους κλειδώνουμε. Ἐμεῖς στριμωγνόμαστε μπροστά. Σανίδα τό γκάζι δ χοντρός, μέχρι νά φτάσουμε στό Τμῆμα, ἄκουγα τους νεαρούς πίσω νά βαρᾶν στή λαμαρίνα τοῦ κουβουκλίου σέ κάθε φρενάρισμα καί στροφή.

Τελικά φτάσαμε, τους παίρνουν σηκωτούς, τους μπάζουν στήν Ἀσφάλεια, κλείνει ή πόρτα πίσω μας καί ἀρχίζει τό ξύλο.

Ρέ Χρῆστο, τό ξύλο κράτησε τουλάχιστον μιά ὥρα. Τελικά κουράζονται οἱ ἀσφαλίτες, τους παρατάνε, τους δίνουν κάτι στουπιά νά καθαρίσουν τά αἴματα ἀπό τό πρόσωπό τους.

Ἀνεβαίνω στό καφενεῖο τοῦ Τμήματος, παίρνω τρεῖς καφέδες σέ πλαστικά ποτήρια, γυρίζω, κάθομαι δίπλα στόν Μπάμπη καί τόν Κώστα — ἔτσι τους λένε, τους δίνω τους καφέδες καί ρωτώ:

— Γιατί, ρέ παιδιά, δέν τους λέτε ποῦ είναι δ σταθμός; Αύτοί δέν θά πάψουν νά σᾶς βαρᾶνε μέχρι νά τό μάθουν.

— Σταθμός δέν υπάρχει, ἄλλα καί νά υπῆρχε δέν θά τολμοῦσα νά τό πῶ, μοῦ ἀπαντάει δ Μπάμπης — δ μακρυμάλλης.

Μέ βλέπει δ χοντρός βγαίνοντας ἀπό τήν τουαλέτα — εἶχε πάει νά ρίξει νερό στά χέρια του — νά μιλάω μαζί τους καί γίνεται ἔξω φρενῶν.

«Ρέ μαλακισμένο, πρόσφερες καφέδες στά κλεφτρόνια πού δέν μαρτυρᾶνε;»

Στρέφεται σ' αὐτούς πού τόν κοίταζαν μέ δέος.

«Ρέ κωλόπαιδα, θά σᾶς στείλω σπίτι σας μέ σπασμένα κόκαλα! »Αν βγεῖτε ζωντανοί άπό δῶ μέσα βέβαια!»

Τούς ξαναπλακώνει, φεύγουν καφέδες στόν άέρα, σάλια, μύξες, άπό τίς σφαλιάρες, χαμός.

Τούς πιάνουνε δυό άσφαλίτες, τούς καθίζουνε μέ τίς πλάτες σέ δυό καρέκλες και κρατάγονε τά πόδια δρθια. 'Ο χοντρός μέ ένα ξύλινο γκλόμπ τούς βάραγε τίς πατοῦσες μέ δλη του τή δύναμη. Καλά! 'Απ' δ, τι ύπολογίζω, τά παπούτσια θά είχαν λιώσει στά πόδια τους. Τελικά κουράστηκε και τούς παράτησε. Είχε ίδρωσει, είχε κοκκινίσει σάν νά πήρε μέρος σέ σκυταλοδρομία. Μπαίνει δ ἀξιωματικός ύπηρεσίας στό χώρο τοῦ ξυλοδαρμοῦ:

«Φύγετε και αὔριο έννέα ή ώρα έδω γιά τή συνέχεια», λέει στόν Μπάμπη και στόν Κώστα πού μέ τά στουπιά σκούπιζαν τό πρόσωπό τους.

«Τίς ταυτότητες τίς κρατᾶμε, θά τίς πάρετε αὔριο».

Οι δυό βαρεμένοι φύγανε πατώντας στίς μύτες τῶν ποδιών σάν μπαλαρίνες.

Φεύγω και γώ μέ χάλια διάθεση, καταλαβαίνεις; Πρώτη φορά δέν έφαγα βραδινό στή ζωή μου. Δέν φτάνει πού κοιμήθηκα νηστικός, είδα και ένα δνειρο κόλαση.

‘Ο Μίμης βγάζει ένα τσιγάρο, τ’ ἀνάβει μέ τό προηγούμενο και συνεχίζει μέσα άπό τόν καπνό, πετώντας τή γόπα.

—Βρισκόμουν λέει, στή γκαρσονιέρα τοῦ Μπάμπη, εξιασταν κολλητοί. Είχαμε μάθει ότι μᾶς καρφώσανε στήν 'Αστυνομία και κρύψαμε τό σταθμό. 'Ο Μπάμπης φοβόταν και ὅλο μέ ρωτοῦσε:

—Λές νά μᾶς κάνουν τίποτα; Λές νά 'χουμε μπερδέματα;

‘Εγώ τόν καθησύχαζα: —Μή φοβᾶσαι, τοῦ 'λεγα, ἀφοῦ

είμαι έγώ έδω, θά τούς δείξω τήν ἀστυνομική ταυτότητα καί θά καθαρίσουμε.

Δέν είχα προλάβει νά τελειώσω καί ἀνοιξε δυνατά ή πόρτα λές καί ξηλώθηκε ἀπό τήν κάσα της. Τό δωμάτιο γέμισε σκατόφατσες.

Ήταν ό χοντρός καί οἱ ἀσφαλίτες, ἀλλά μές στό δνειρό ήταν ἀκόμα πιό ἄσχημοι. Μᾶς πλακώνουν στίς σφαλιάρες. Ἐγώ είχα βγάλει τήν ταυτότητα, γιά νά τούς δείξω ὅτι είμαι ἀστυφύλακας, ἀλλά μοῦ ὑψηγε ἀπό τίς σφαλιάρες· ἔπεσα στό πάτωμα νά τήν πιάσω, ἀλλά είχαν θολώσει τά μάτια μου καί ἀδύνατο νά τήν βρῶ.

Αύτοί κλωτσούσαν στή μέση, στό πρόσωπο, καί πόναγα, πόναγα, ρέ Χρῆστο, λές καί ήταν πραγματικότητα. Μετά μέ κλωτσίές καί σπρωξιές μᾶς ἀνεβάζουν, λέει, στήν ταράτσα τοῦ κτιρίου.

Ἐκεῖ ήταν καί ἄλλες σκατόφατσες, πού ἄρχισαν νά μᾶς ξεσκίζουν στό ξύλο ὅλοι μαζί. Καί γέλαγαν, γέλαγαν ἀναίσθητα λές καί τήν εύρισκαν, λές καί ή καλύτερη διασκέδασή τους ήταν αὐτή.

Κάποτε τελείωσαν, μᾶς γονάτισαν αἰμόφυρτους, μαζί μας ήταν καί δ Κώστας, χωρίς νά ξέρω πῶς βρέθηκε ἐκεῖ.

Αύτοί γύρω-γύρω μᾶς δίκαζαν.

Δέν ἄκουγα νά μιλᾶνε, μόνο νά γρυλίζουν, νά γρυλίζουν σάν τά σκυλιά.

‘Ο χοντρός σήκωσε τά χέρια καί ὅλοι σίγησαν. ‘Η καρδιά μου πήγε νά σπάσει ἀπό τήν ἀγωνία. ’Από τό πρόσωπό μου χυνόταν κάτι, πού δέν μποροῦσα νά καταλάβω ἂν είναι ίδρωτας η αἷμα. ‘Ο χοντρός, δείχνοντάς μας μέ τό παχύ σάν λουκάνικο δάχτυλό του, είπε είρωνικά:

—‘Επτά χρόνια στή φυλακή.

Οι σκατόφατσες πανηγύρισαν τήν ἀπόφαση μέ οὐρλιαχτά καί ποδοκροτήματα. Ἐγώ, τρελός ἀπό τήν ἔνταση καί τήν ἀδικία, φώναζα ὅτι είμαι δικός τους, ὅτι δέν έχω καμιά σχέση

μέ τούς πιτσιρικάδες, μόνον ήλικία ἔχω τήν ἵδια, ἀλλά ἔγώ εἶμαι ἀστυφύλακας, εἶμαι ὅργανο ἀστυνομικό.

‘Η φωνή μου δύμας δέν ἔβγαινε, δέν ἀκουγόταν, λές καὶ τό στόμα μου εἶχε γιομίσει ἀπό σπασμένα δόντια καὶ αἷμα. Καὶ ἔχωσα τά νύχια μου ξεσκίζοντας τό λαιμό μου, γιά νά βγεῖ ἡ φωνή μου ἀπό τό λαρύγγι.

Εύτυχῶς ἐκεῖ ξύπνησα. Μούσκεμα στόν ίδρωτα καὶ μέ ταχυπαλμία. Μέσα στό σκοτάδι ψαχνόμουννα καὶ πονοῦσα παντοῦ. Δέν τολμοῦσα ν’ ἄγγιξω τό λαιμό μου γιατί φοβόμουν δτι τό λαρύγγι μου θά χε πεταχτεῖ ἀπό τή σάρκα σάν τοῦ σφαγμένου κόκκορα.

—Μίμη, δῶσε μου ἕνα τσιγάρο, αὐτό δέν ήταν δνειρο, ήταν ή Κόλαση τοῦ Δάντη, λέει ό Χρῆστος σοβαρός.

—Πάρε, συνάδελφε, ἂν καὶ εἰσαι ἀκάπνιστος. ‘Η κόλαση αὐτούνοῦ πού εἶπες ἔχει καὶ συνέχεια. Τό πρωί σήμερα, κατεβαίνω πάλι στήν ’Ασφάλεια, μέ βλέπει ό χοντρός καὶ μου λέει:

«Μπράβο νεαρέ, σοῦ ἀρέσει ή περιπέτεια, εἰσαι λεβέντης».

Τό βράδυ ἀφοῦ ἔφυγα, η τό ἄλλο πρωί, εἶχαν συλλάβει ἄλλους τρεῖς πιτσιρικάδες γιά τήν ἵδια ύπόθεση. Αύτοί δέν ξέρω ἂν φάγανε ξύλο, πάντως τούς εἶχαν στό κρατητήριο. ’Εκείνη τήν ὥρα μπαίνει στό γραφεῖο τοῦ ἀξιωματικοῦ δ πατέρας τοῦ ἐνός πιτσιρικᾶ. ‘Ο ἀξιωματικός τόν στέλνει στό χοντρό, αὐτός χειρίζόταν τήν ύπόθεση «ραδιοσταθμός».

—Τί ἔκανε ό τσόγλανος; ρωτάει ό πατέρας τόν χοντρό.

—Ποιός είναι ό γιός σου; τοῦ ἀντιγυρίζει ό χοντρός αὐτηρά. ‘Ο πατέρας δείχνει τόν νεαρό. “Ἐνας ἀσφαλίτης πιάνει τόν νεαρό ἀπό τά μαλλιά καὶ τόν φέρνει μπροστά μας.

—”Έχουν ἐρασιτεχνικό καὶ δέν τό μαρτυρᾶνε, τοῦ λέει ό χοντρός. —Βαρᾶτε τους μπάς καὶ στρώσουνε. — Καὶ λέει στόν γιό του: —’Αφοῦ δέν μπόρεσα ἔγώ νά σέ κάνω ἄνθρωπο, θά σέ κάνει ή ’Αστυνομία. Δέν προλαβαίνει νά τελειώσει τά

λόγια του, κι δ' ἀσφαλίτης, κρατώντας μέτ' ἄριστερό του χέρι τά μαλλιά τοῦ νεαροῦ, τοῦ κόβει μιά σφαλιάρα μέτ' τό δεξί μ' ὅλη του τή δύναμη, τόση πού ἔφυγε καὶ ἔπεσε πάνω σέ κάτι καρέκλες, ἀφήνοντας μιά τούφα μαλλιά στό μετέωρο χέρι τοῦ ἀσφαλίτη. 'Ο πατέρας του, δ' ἡλίθιος, μόλις εἶδε τόν γιό του ἔτσι, κιτρίνισε, κοκκίνησε. "Ε! αὐτό ήταν. 'Ο πιτσιρικάς ἔσπασε. Βάζει τά κλάματα καὶ τά μαρτυράει δλα. "Οτι ἔχουν σταθμό μικρῆς ίσχύος, δπου βάζουν ρόκ μουσική καὶ τόν δποῖο είχαν ἀγοράσει δλοι μαζί γιά τήν πλάκα τους. Μετά ἀπό αὐτά τούς βάζουν στό κρατητήριο καὶ τούς τρεῖς. 'Ο πατέρας τοῦ πιτσιρικᾶ ἔφυγε χωρίς νά βγάλει τσιμουδιά, ούτε γειά σας δέν είπε. Δέν περνάει τέταρτο, νά 'σου καὶ ὁ Μπάμπης μέτ' τόν Κώστα, πάντα πατώντας στίς μύτες.

Δέν προλαβαίνουν νά ποῦν καλημέρα· τούς περιλαβαίνει ὁ χοντρός στό ξύλο μαζί μέτ' ἄλλους ἀσφαλίτες. 'Αφοῦ δείρανε καμιά ώρα, κουράστηκαν καὶ τούς ἀφήνουν. Βγάζουν τούς ἄλλους τρεῖς ἀπό τό κρατητήριο, τούς πᾶνε στόν ἀξιωματικό ὑπηρεσίας. 'Ο ἀξιωματικός τούς δίνει τίς ταυτότητες λέγοντας: —Πάρτε τίς ταυτότητές σας καὶ ἔξαφανιστήτε, δέν θά σᾶς στείλουμε δικαστήριο ἀλλά ἂν ξαναδώσετε ἀφορμή, καήκατε. 'Ο σταθμός κατάσχεται. Οἱ πιτσιρικάδες ζήτησαν χίλια συγνώμη, εἰπαν χίλια εὐχαριστῶ πού δέν τούς μήνυσε καὶ ἔξαφανιστηκαν. Είπες τίποτα, Χρήστο;

— Σοβαρά, Μίμη, γίνανε αὐτά τά πράματα;

— "Α! Ξέχασα· δταν τούς βαράγανε τό βράδυ τούς ἔλεγαν: Εἴσαστε κουμμούνια καὶ δργανωμένοι, σᾶς ἔχουμε δεῖ σέ διαδηλώσεις καὶ τέτοια. Αύτοι δρκίζονταν στή μάνα τους δτι δέν είναι ἀναμειγμένοι πουθενά.

— Πώ! Πώ! Τί γίνεται, ρέ Μίμη. Δηλαδή οἱ ἀσφαλίτες δικάσανε, καταδικάσανε καὶ ἐκτελέσανε.

— Αύτά νά τά βλέπεις ἐσύ, ρέ μαλάκα, πού ἔκανες τόν πονηρό στή Σχολή, περί Δημοκρατίας.

— Σιγά, ρέ Μίμη, μή δείρουνε καὶ μένα.

— Γιατί, θά κολλάγανε πουθενά νά σοῦ σιάξουνε τά παιδιά; Τέλος πάντων, ψηλέ φίλε μου, πᾶμε γιά καμιά μήνυση νά βγει τό μεροκάματο.

— ’Αργούν νά γίνουν καί τά MAT γιά νά φύγουμε άπό δῶ, λέει ό Χρῆστος.

Τά MAT ώς πρός τήν δημιουργία τους είχαν προβλήματα. Είχε γίνει τό πρώτο βῆμα, έξασφαλίσθηκαν δηλαδή έκατό λοκατζήδες άμέσως μετά τήν θητεία τους στό στρατόπεδο του Μεγάλου Πεύκου. Βρέθηκαν έπειτα στή σχολή τής Ν. Φιλαδέλφειας άστυφύλακες, μέ προοπτική, τελειώνοντας έξάμηνη φοίτηση καί μέ τήν έξοδό τους άπό τή Σχολή, νά άποτελέσουν τά MAT μαζί μέ τους πρώην λοκατζήδες, άρχιφύλακες τῶν διμοιριῶν τής νέας μονάδας.

Έκει τά πράγματα σκάλωσαν.

Πολλά στελέχη, άνώτεροι άξιωματικοί τής ’Αστυνομίας Πόλεων, δέν ήθελαν τή δημιουργία τῶν MAT. Πίστευαν ότι ή «σκληρή» αὐτή νέα μονάδα θά είναι εἰς βάρος τής μεταδικτατορικής ’Αστυνομίας. ’Από τήν ἄλλη δ ’Υπουργός Δημοσίας Τάξεως καί «οἱ δικοί του» άνώτεροι άξιωματικοί τής ’Αστυνομίας Πόλεων πίστευαν ότι τά MAT είναι ή λύση του προβλήματος πού προκύπτει άπό τίς πολλές έλευθερίες τής δημοκρατίας.

Αύτά συμβαίνανε στά άνώτερα, «στεγανά» στρώματα τής ’Αστυνομίας Πόλεων.

Διέρρευσε δημος καί στά κατώτερα στρώματα τής ’Αστυνομίας Πόλεων, δηλαδή σέ ’Υπαστυνόμους, ’Αρχιφύλακες καί άστυφύλακες. ”Ετσι, όταν μαθεύτηκε ότι οἱ πρώην λοκατζήδες, πού βρίσκονται στή σχολή, θά γίνουν άπευθείας ’Αρχιφύλακες τῶν MAT, άντεδρασσαν (όσο τους ἐπέτρεπε βέβαια δικανονισμός). Δηλαδή έρωτήσεις στούς διοικητές τους γιά τό

άδικο μέτρο. Καί άνώνυμες έπιστολές πρός τό άρχηγειο 'Αστυνομίας Πόλεων μέ απορίες τοῦ εἶδους: «Γιατί στούς άστυφύλακες νά ύπάρχει δι μεγάλος άνταγωνισμός καί οί δύσκολες ἔξετάσεις τῆς Σχολῆς άστυφύλακων, μέ έννιάμηνη ἐσώκλειστη φοίτηση, καί οί ἐκατό πρώην λοκατζῆδες νά βγοῦν 'Αρχιφύλακες ἀπό τή Σχολή άστυφύλακων σέ ἔξι μῆνες».

Μετά ἀπό δλα αὐτά, συσκέψεις, παρασυσκέψεις, στό άρχηγειο 'Αστυνομίας Πόλεων, καί τό «κοινό άνακοινωθέν»: Οἱ ἐκατό πρώην λοκατζῆδες μετά τή σχολή θά πᾶνε στά Τμήματα Τάξεως σάν άστυφύλακες. "Οσο γιά τή δημιουργία τῶν MAT, βλέπουμε, ἔχει δ Θεός.

Συγχαρητήρια τηλεγραφήματα στό άρχηγειο καί ἔπαινοι ἀπό τούς κατώτερους, γιά τή δίκαιη λύση πού βρήκαν οἱ ἀπό πάνω.

"Οταν τό μαθαίνουν οἱ ἐκατό πρώην λοκατζῆδες (μέ καθυστέρηση δυό-τριῶν ήμερῶν), καταθέτουν στόν Διοικητή τῆς Σχολῆς ἐκατό παραιτήσεις καί ἐτοιμάζουν τά μπογαλάκια τούς.

Νέες συσκέψεις καί παρασυσκέψεις στό άρχηγειο 'Αστυνομίας Πόλεων καί τό «κοινό άνακοινωθέν»: Θά γίνουν τά MAT μέ τρεῖς μόνο διμοιρίες, πού θά τίς ἀπαρτίζουν οἱ ἐκατό πρώην λοκατζῆδες σάν άστυφύλακες, ἀλλά μέ πρόσθετο ἐπίδομα ἐπικινδύνου ἐργασίας γύρω στά τρία χιλιάρικα τόν μῆνα. "Οποιος θέλει, ὅποιος δέν θέλει νά παραιτηθεῖ. Δέν παραιτήθηκε κανείς.

"Ετσι ξοδεύτηκαν πολλοί μῆνες. Τά MAT δημιουργήθηκαν μόνο μέ τούς πρώην λοκατζῆδες. Οἱ δύο φίλοι μας στό Τμῆμα προσπαθοῦν νά προσαρμοστοῦν στό τετράωρο καί στίς ἀπαιτήσεις τῆς ύπηρεσίας, δηλαδή κούρεμα, ξύρισμα, μηνύσεις.

“Ενα ήσυχο πρωινό, δύο Μίμης άπό τό Τμῆμα παίρνει τηλέφωνο τόν Χρήστο στό σπίτι του και μ’ αύστηρή φωνή τοῦ λέει:

— ’Αστυφύλαξ ΙΖ 13, τσακίσου κι ξλα γρήγορα στό Τμῆμα.

‘Ο Χρήστος μέ τή μοτοσυκλέτα του βρίσκεται σέ πέντε λεπτά έκει. ‘Ο Μίμης τόν περιμένει στόν πρώτο όροφο, στή γραμματεία, λάμποντας άπό χαρά. Μόλις βλέπει τόν Χρήστο τοῦ λέει:

— Τάξε, ψηλέ, νά σοῦ πῶ.

‘Ο Χρήστος προαισθάνεται κάτι χαρμόσυνο, άρπαζει τόν Μίμη άπό τόν λαιμό και τόν τραντάζει, δήθεν δτι θά τόν πνίξει, λέγοντας:

— Χοντρέ άστυφύλαξ ΙΖ 14, λέγε γιατί μέ κουβάλησες πρωινιάτικα πρίν πᾶς άπό στραγγαλισμόν!

‘Ο Μίμης δήθεν άσφυκτώντας φωνάζει:

— Τέρμα τά τετράωρα, οι έπιφυλακές, οι μηνύσεις. Γίναμε ΜΑΤάκηδες.

MAT, 1976

— Τρέχουμε τώρα, Μίμη, δέν διαμαρτυρόμαστε. Δέν μᾶς
ἀρεσε τό Τμῆμα μέ τά καφενεῖα καί τίς ξάπλες μας, θέλαμε
ΜΑΤ καί "Αγιο Κοσμά.

— Ρέ ψηλέ, ᔁχουμε κάνει τρεῖς γύρους καί δέν λέει νά μᾶς
σταματήσει ό μαλάκας, θά σκάσω.

"Αν καί δ' ἥλιος εἶναι δυνατός, ἢ πρωινή θαλάσσια αὔρα
δημιουργεῖ ψυχρούλα διαπεραστική στό ἀθλητικό κέντρο τοῦ
"Αγιου Κοσμᾶ. "Ετσι γίνεται πιό εὐχάριστο τό τροχάδην,
φυσικά ὅχι γιά δλους... 'Οκτώ, ἐννιά, μῆνες καθισιό στό
Τμῆμα δέν ξεπερνιέται ευκολα. 'Η διμοιρία τῶν φίλων μας
τρέχει συντεταγμένη. Μπροστά δόδηγεῖ δ' 'Υπαστυνόμος καί δ'
'Αρχιφύλακας, ἀπό κοντά ἀκολουθοῦν ἄψογα οἱ δύο πρῶτες
τριάδες, πρώην λοκατζῆδες, πίσω ἀκολουθεῖ δ «ἄτακτος»
στρατός, πρώην Τμῆμα Τάξης, προσπαθώντας νά μιμηθεῖ τούς
πρώτους χωρίς μεγάλη ἐπιτυχία. "Απαντες φορᾶνε μπλέ φόρ-
μες γυμναστικῆς, πού τίς προμήθευσε ή ὑπηρεσία. 'Ο Μίμης
ἔχει γαντζωθεῖ ἀπό τόν Χρῆστο, πού μοχθεῖ ν' ἀκολουθήσει
τούς ἄλλους.

— Μήν τρέχεις ἔτσι, οὕφ! ψηλέ, οὕφ!! θά μέ ρίξεις, οὕφ!

— Δέν φτάνει οὕφ!! πού σέ τραβάω οὕφ! διαμαρτύρεσαι
κιδλας οὕφ!!

'Ο 'Υπαστυνόμος, μπροστά, σηκώνει τό χέρι φωνάζοντας:

— 'Ελεύθεροι.

Οι ἄντρες τῶν δύο πρώτων τριάδων φεύγουν μέ ταχύτητα,
κάνοντας κατοστάρι. Οι ἄλλοι, στίς πίσω τριάδες, ξαπλώνουν

κατάχαμα καταιδρωμένοι. 'Ο Υπαστυνόμος έκνευρίζεται βλέποντας τους αντρες της διμοιρίας ξαπλωμένους.

—Τι χάλια είναι αυτά, δέν ντρέπεστε; Εἴκοσι χρονών παιδιά ξαπλώσατε σάν τα γελάδια! Σέ λίγο καιρό έχουμε τήν έπετειο τοῦ Πολυτεχνείου, νά δώ τί θά κάνετε. 'Αλλά θά σᾶς στρώσω έγώ, δέν θά μέ ρεζιλέψετε, ήμένα.

Αύριο έχουμε σκοποβολή στό Χαϊδάρι καί μετά άπο δυότρεις μέρες, δακρυγόνα στό Καντήλι τῶν Μεγάρων. 'Εκεϊ θά τά πούμε, ρεμπεσκέδες!

—Ρέ Μίμη, αύτός δικτύος κάνει κινδυνολογία, ψιθυρίζει δι Χρήστος στ' αυτί τοῦ Μίμη.

—'Αξιωματικός είναι, δι, τι θέλει κάνει, ήμένα μοῦ ἀρκεῖ πού είμαι πρός τό παρόν ξαπλωμένος.

Οι ἐννέα διμοιρίες, ἀπό τίς δεκαοχτώ τῶν ΜΑΤ, δδεύουν μέσα στό γκρίζο πρωινό γιά τό Χαϊδάρι. Τό πεδίο βολῆς βρίσκεται πάνω ἀπό τό στρατόπεδο. Οι ἀραιές σταγόνες δέν έμποδίζουν τούς τριακόσιους περίπου ἀστυφύλακες νά πετύχουν τούς στόχους τους. "Ενα πρόβατο πού ξέκοψε ἀπό τό κοντινό κοπάδι τρομαγμένο ἀπό τούς πυροβολισμούς, σώθηκε χάρις τήν έτοιμότητα τοῦ ἀξιωματικοῦ, πού είχε τό γενικό πρόσταγμα, τήν πειθαρχία τῶν ἀστυφυλάκων καί τά παρακάλια τοῦ βοσκοῦ στήν Παναγιά.

Οι μέρες περνάνε εὐχάριστα στά νεοσύστατα ΜΑΤ. Τώρα ἀποτελοῦνται ἀπό δεκαοχτώ διμοιρίες, γιατί οι τρεῖς διμοιρίες τῶν πρώην λοκατζήδων συμπληρώθηκαν ἀπό ἄλλες δεκαπέντε, πού τίς ἀποτελοῦν ἀστράτευτοι τῆς σειρᾶς τῶν φίλων μας καί ἄλλοι νέοι ἀστυφύλακες ἀπό τά Τμήματα Τάξης.

Οι δυό φίλοι μας περνάνε πολύ καλά, σέ σύγκριση μέ το Τμῆμα τοῦ Περιστερίου. Ξαναβρήκαν τόν έαυτό τους μετά ἀπό πολύμηνη ἀποχή. 'Ο Μίμης ἄρχισε νά γράφει πιό συχνά στους δικούς του (μιά φορά τό μήνα), και νά ἔξιστορεῖ τίς ἐμπειρίες του ἀπό τή νέα δυναμική μονάδα.

Στήν 'Ανθούλα δέν γράφει, στέλνει μόνο χαιρετίσματα διά μέσου τῶν γονέων του και ἡ 'Ανθούλα τόν ἀντιχαιρετάει μέ τόν ἴδιο τρόπο. 'Ισως νά είναι ἀκόμα νωρίς, ἀλλά δ Μίμης δέν νοσταλγεῖ χωριό και 'Ανθούλα. 'Η ζωή στήν 'Αθήνα, παρ' ὅλα τ' ἀνάποδα, τοῦ ἀρέσει πολύ. Δέν είναι και λίγο, νά 'σαι πολιτισμάνος στή μεγάλη πρωτεύουσα.

'Η "Ελενα είχε βέβαια πετύχει στή Φιλοσοφική 'Αθηνῶν μέ τήν πρώτη. 'Ο Χρῆστος τό 'χε ἀκούσει στό ράδιο παρακολουθώντας τά δύνματα τῶν ἐπιλαχόντων στά AEI. Σκέφτηκε νά τήν πάρει τηλέφωνο νά τήν συγχαρεῖ, ἀλλά ντράπηκε.

Τά MAT δέν ἔχουν, ἀπό τήν πλευρά τους, πάρει ἀκόμα τό λεγόμενο βάπτισμα τοῦ πυρός: μέ λίγη τύχη και Θεοῦ θέλοντος, ὅλοι ὑπολογίζουν στήν ἐπέτειο τοῦ Πολυτεχνείου. 'Άλλα μέχρι τότε τά MAT γυμνάζονται σκληρά.

Πρωινή ὥρα στόν τόπο τῶν δακρυγόνων:

'Η ήμέρα είναι ήλιόλουστη, δ οὐρανός δπως συνήθως γαλανός, τά λίγα σύννεφα μέ τά ἀλλόκοτα σχήματά τους, δέν ἔχουν νά ζηλέψουν σέ τίποτα τίς πινελιές τῶν σουρεαλιστῶν.

"Ολοι οι ἀστυφύλακες ντυμένοι μέ τζήν σακάκι και παντελόνι, φορᾶνε μάσκες δακρυγόνων.

'Απέναντί τους, τρακόσια μέτρα μακριά, είναι παραταγμένες πέντε αὖρες.

'Ο 'Αστυνόμος πού ἔχει τό γενικό πρόσταγμα τῶν ἀσκήσεων, κατεβάζει τό χέρι του.

Οι αὖρες πυροβολοῦν πρός τούς ἀστυφύλακες μέ μεγάλα βλήματα δακρυγόνων και καπνογόνων.

Σέ λίγο ό χῶρος ἔχει μεταβληθεῖ σέ δακρυγόνο ζώνη. Οι ἀστυφύλακες προχωροῦν ἀργά μέσα στόν καπνό τῶν ἀερίων. 'Ο βήχας καὶ τά δάκρυα εἰναι τά πρῶτα συμπτώματα. 'Αρχίζουν νά διαμαρτύρονται, ὅσο τούς εἰναι δυνατό μέσα ἀπ' τή μάσκα:

—Τί μάσκες εἰναι αὐτές;

—"Αν κατεβοῦμε σέ διαδήλωση μ' αὐτές τίς μάσκες, θά φάμε τό ξύλο τῆς καρριέρας μας!

—Τίς πετάξανε οί τζώνηδες καὶ τίς πήραμε ἐμεῖς.

—Εἶναι ἀπό τόν Πρῶτο Παγκόσμιο.

—Πίσω! Πίσω! φωνάζει ό ἐπικεφαλῆς ἀξιωματικός. Μή βγάλετε τίς μάσκες!

'Οπισθοχωροῦν δλοι ἀπ' τή ζώνη τῶν δακρυγόνων.

Πολλοί ἔχουν βγάλει τίς μάσκες. "Ενας ἀπ' αὐτούς καὶ ό Μίμης, πού εἶναι κατακόκκινος καὶ κλαίει σάν μωρό παιδί.

Τόν πλησιάζει ό Χρῆστος φορώντας τή μάσκα του, πού εἶναι τελείως θολή καὶ μή βλέποντας καλά, πέφτει στά πόδια τοῦ Μίμη. "Ολοι οἱ ἀστυφύλακες γελᾶνε καὶ κλαῖνε ταυτόχρονα!

Δέν περνάει ἔνα δεκάλεπτο κι ό 'Αστυνόμος κατεβάζει ξανά τό χέρι του· οι αὐρες πυροδοτοῦν γιά δεύτερη φορά.

'Αλλά, ἔνα ἐλαφρό ἀεράκι γυρνάει τόν καπνό τῶν δακρυγόνων πρός τίς «ανρες», πού τρέπονται σέ φυγή, μαρσάροντας κάτω ἀπ' τίς ἐπευφημίες καὶ τίς ζητωκραυγές τῶν ἀστυφύλακων, πού ἐπελαύνουν μέ σηκωμένες ψηλά τίς μάσκες στά χέρια.

'Ο 'Αστυνόμος δίνει ἐντολή νά μαζευτοῦν οἱ κάλυκες τῶν δακρυγόνων. Οι ἀστυφύλακες ξαμολιοῦνται στό πεδίο βολῆς νά μαζέψουν τούς κάλυκες. "Ολοι κλαῖνε, μερικοί μ' ἀναφιλητά.

'Η ὥρα πέρασε, ό 'Αστυνόμος διατάζει μεταβίβαση. Οι κλοῦβες ὁδεύουν πρός 'Αθήνα, ὁδηγοί, ἀστυφύλακες, ἀξιωματικοί κλαῖνε γοερά καὶ ἀναίτια.

Οι φίλοι μας, μπροστά στους φοριαμούς τους, άλλάζουν ροῦχα κλαίγοντας.

—Πώ, πώ! Θά βρωμάμε γιά καιρό, Μίμη.

—Ρέ ψηλέ, μιά πού θά πλύνει ή μάνα σου τά τζήν, δέν παίρνεις καί τά δικά μου, μήν τραβιέμαι μόνος μου.

‘Ο Χρῆστος τοῦ παίρνει τά ροῦχα καί τά βάζει στή νάιλον τσάντα όπου έχει τά δικά του.

—Τί νά σέ κάνω, ένα χοντρό φίλο έχω· νά τόν κακοκαρδίσω;

‘Από τά μάτια τοῦ Μίμη κυλοῦν δάκρυα στά χοντρά του μάγουλα. ‘Ο Μίμης βγάζει ένα χαρτομάντιλο καί φυσάει ήχηρά τή μύτη του.

—Ρέ Μίμη, πότε μᾶς μιλάει δ Διοικητής γιά τό Πολυτεχνεῖο;

—Αύριο είμαστε δύο-δέκα ΜΑΤ, μεθαύριο μᾶς μιλάει δ Διοικητής καί άντιμεθαύριο, ξύλο.

“Έχει άρχισει νά νυχτώνει, τά πενκα, οί θάμνοι, τό γρασίδι, δροσοσταλιασμένα άκόμα άπό τό γερό πότισμα τοῦ έπιστάτη, έχουν γεμίσει τόν άφιλόξενο χῶρο τοῦ παλιοῦ στρατοπέδου ΕΑΤ-ΕΣΑ δροσιά.

Τό έγκαταλελειμμένο στρατόπεδο τώρα χρησιμοποιεῖται γιά άποθήκη καυσίμων τοῦ στρατοῦ. ‘Η διμοιρία τῶν φίλων μας είναι άπό τό μεσημέρι ύπηρεσία στήν πρεσβεία τῶν ΗΠΑ. ‘Αλλά γιά νά άλλάξουν λίγο άτμοσφαιρα, άραξαν τήν κλούβα μέσα στό παλιό στρατόπεδο. Οι άστυφύλακες σκόρπισαν, άλλοι στό μικρό παρκάκι, άλλοι κάτω άπό τά δέντρα. Οι δύο δικοί μας, έχοντας κουραστεῖ άπό τό καθισιό τέσσερις ώρες, συζητοῦν δρθιοί δίπλα στήν κλούβα μέ άλλους δύο συναδέλφους.

‘Από μακριά έρχεται ένας τύπος, πού, χωρίς νά είναι κουτσός, περπατάει άργά, παράξενα. “Έχει μακριά μαλλιά μέχρι τόν ώμο. ‘Ο Μίμης τόν προσέχει καί λέει στους άλλους:

— Ρέ παιδιά, ποιός είναι αυτός δι μακρυμάλλης πού σέρνεται;

“Ολοι κοιτῶν πρός τόν ξένο ἀπορημένοι.

Τελικά δι ξένος φτάνει στήν παρέα, είναι πολύ ἀδύνατος, μαυριδερός μέ μούσι, τά μάτια του βαθουλωτά μέ μαύρους κύκλους: ἄλλα λαμπερά, είναι δέν είναι εἴκοσι δικτώ χρόνων μάτια.

— Καλησπέρα, παιδιά, τί κάνετε; λέει χαμηλόφωνα, σάν νά φοβᾶται μήν τόν ἀκούσουν γύρω.

— Γειά, ἀπαντῶν δύοι μένα στόμα.

‘Ο νεαρός ἀπευθύνεται πρός ἔναν τῆς παρέας:

— Τί ξεγίνε, Θόδωρα, μέ ξέχασες;

‘Ο Θόδωρας μπερδεύεται, κοιτάει τούς ἄλλους, τόν ξανακοιτάει καί ψελλίζει:

— Ποῦ... ποῦ μέ ξέρεις... ἐμένα;

— Δέν είμασταν μαζί στή Σχολή; Ποιός σέ μάθαινε κτυπήματα;

‘Η ἔνταση τῆς φωνῆς του είναι πάντα χαμηλή.

‘Ο Θόδωρας γουρλώνει τά μάτια του ἀναγνωρίζοντας τόν ξένο.

— Μποξέρ... είσαι δι Μποξέρ... δι Σάκης δι Μποξέρ, δέν είναι δυνατό.

— Ναί, ἔγω είμαι δι Μποξέρ, ή δι τι έχει ἀπομείνει ἀπό τόν Μποξέρ, λέει δακρυσμένος δι Σάκης.

‘Ο Θόδωρας πάει νά τόν ἀγκαλιάσει:

— Θεέ μου, δι Μποξέρ, πῶς ξεγίνες ἔτσι;

‘Ο Σάκης τόν προλαβαίνει μέ τό χέρι καί τόν κρατάει σ’ ἀπόσταση.

— Οχι, Θόδωρα, δχι, είμαι χάλια.

— Τί έχεις, Μποξέρ; Τί σου συμβαίνει; Θά τρελαθῶ, είσαι ἀγνώριστος. Εσύ ήσουν θεριό στή Σχολή.

Γυρίζει πρός τούς ἄλλους.

— Παιδιά, δι Μποξέρ, σειρά μου, τό θεριό τῆς Σχολῆς.

Οἱ ἄλλοι τὸν χαιρετᾶνε δειλά διὰ χειραψίας.

—Τί ἔγινε, Σάκη; Χάθηκες, εἶχα πιστέψει ὅτι παραιτήθηκες τότε ἀπ' τὴν Σχολή.

—”Οχι, δχι, Θόδωρα. ”Ασ’ τα νά πᾶνε στό διάβολο. Μέ παραιτήσανε αὐτοί.

—Ποιοί αὐτοί; Ποῦ ὑπηρέτησες; Δέν καταλαβαίνω τίποτα, ἐξήγησέ μου, πῶς κατάντησες ἔτσι;

—Πῶς κατάντησα; Βέβαια. Αὐτό εἶναι κατάντια, Θόδωρα, εἶναι δλόκληρη ἱστορία αὐτό, καὶ νά τήν πῶ, δέν θά μέ πιστέψετε.

—”Εμπλεξες μέ τήν Ἀσφάλεια; ἐπεμβαίνει διὰ Μίμης.

—Ποῦ τό κατάλαβες; ἐκπλήσσεται διὰ Σάκης.

—Κάτι ἔχω ἀκούσει γιά ἐναν ἀσφαλίτη πού ήταν μπλεγμένος μ’ ἀριστερές δρυγανώσεις καὶ τὸν φάγανε ἀπό τὸ Σῶμα.

‘Ο Σάκης πικροχαμογελᾶ.

—Ναί, ἔτσι εἶπαν γιά μένα, ἀλλά δέν εἶναι ἔτσι. ‘Η περιπέτειά μου εἶναι τελείως διαφορετική. ”Οταν βγήκαμε ἀπό τὴν Σχολή, μέ πῆραν στήν Ἀσφάλεια καὶ μοῦ πρότειναν νά μπλέξω μέ μιά δργάνωση, γιά πληροφορίες. Δέν θά φόραγα ποτέ στολή ἀστυφύλακα, θ’ ἄφηνα μαλλιά καὶ μούσι καὶ θά ‘χα ταυτότητα πολίτη. Δέχτηκα, μέ ἐνθουσίασε διέδεα. Τόν πρῶτο χρόνο πήγα θαυμάσια. Μέ τήν ὑπηρεσία ἐρχόμουν σ’ ἐπαφή μόνο μιά φορά τό μήνα, μέ τόν ‘Υπαστυνόμο.

Αὐτός μοῦ δινε τό μισθό, τά ροῦχα πού προτιμοῦσε διὰ Ἀσφάλεια καὶ ἐντολές. Οἱ πληροφορίες μου ήταν ἀτόφιες.

‘Ο ‘Υπαστυνόμος ήταν περήφανος γιά μένα. Στό δεύτερο χρόνο μοῦ δόθηκε εὐκαιρία καὶ πέρασα σέ μεγάλη δργάνωση.

“Εβγαζα πολλή δουλειά ἀπό τή μεγάλη δργάνωση γιατί πήδαγα μιά γκόμενα βασικό στέλεχος. Τό μαθαν δμως ἀπό τήν πρώτη δργάνωση διτι τούς πούλησα, καὶ ἔνα βράδυ μέ βουτᾶνε καὶ μέ λυσσᾶνε στό ξύλο. Ἀναίσθητο μέ πέταξαν σέ κάτι μπάζα, σέ ἐναν ἔρημο δρόμο. Τό πρώι μέ εἰδε μιά κυρία ἔερό καὶ κάλεσε τό ἐκατό. Μέ μετέφεραν στό Ρυθμιστικό.

Είχα διάσειση, σπασμένο χέρι καί κάτι στή μέση. Κάθισα τέσσερις-πέντε μέρες στό Ρυθμιστικό, τήν πέμπτη μέρα τό άπογευμα, ἐνῶ ήμουνα ἔτοιμος νά φύγω, μ' ἐπισκέπτεται ἡ γκόμενα. "Εξω στήν είσοδο μέ περίμεναν οι συντρόφοι της, μ' ἔνα μικρό φίατ φορτηγάκι. Μέ παίρνουν μέσα, πιό κάτω ἀφήνουν τήν γκόμενα πού ούτε μέ χαιρέτησε. Τήν κατάλαβα, δτι μέ είχαν ἀνακαλύψει. Μέ πᾶνε πάνω ἀπό τήν Μονή Καισαριανῆς. 'Εκεῖ πίστεψα δτι πέθανα. Μέ βαράγανε καί ήμουν ἄνετος, είχα ζεπεράσει τό φράγμα τοῦ πόνου, δέν καταλάβαινα τίποτα, πραγματικά είχα πιστέψει δτι πέθανα. Πρέπει νά τό πίστεψαν καί αὐτοί, γιατί ἔφυγαν ξαφνικά. Σέ λιγό ἦρθε τό ἑκατό μέ τόν προβολέα, μέ βρήκε εὔκολα γιατί σίγουρα τούς είδοποίησαν οι ἵδιοι πού μέ ἔδειραν.

— "Οταν μέ βάζαν στό πίσω κάθισμα, μέσα στήν ἀναισθησία μου κατόρθωσα νά τούς πᾶ δτι είμαι ἀσφαλίτης. Πρέπει νά μέ πίστεψαν, γιατί ξύπνησα ἀπό τό κρύο, στό ὑπόγειο τοῦ 401. Γύρω μου ἦταν δέκα δώδεκα ἀτομα κουρεμένα γουλί, δλοι νεοσύλλεκτοι, πού 'θελαν νά πάρουν ἀπολυτήριο ἀπό τό στρατό λόγω τρέλας. "Αλλοι πούστηδες, ἄλλοι πρεζόνια. Δέν ξέρω πᾶς ἔγινε καί πλακώθηκαν στό ξύλο ἀναμεταξύ τους. Αύτο ἦταν καί τό τέλος μου.

Μπήκαν μέσα οι στρατονόμοι καί μᾶς λύσσαξαν στό ξύλο δλους, μᾶς βαράγανε μέ κείνα τά γκλόμπς πού 'ναι σάν καντρόνια. Βέβαια, ἐμένα, μέ βάραγαν δέν μέ βάραγαν, ἔνα καί τό αὐτό.

Στό 401 ἔμεινα κοντά ἐπτά μῆνες ἀπ' δτι μοῦ είπε δ γέρος μου. Είχε ἔρθει ἀπό τό χωριό καί μέ ἔψαχνε. Στό 401 ἦρθε καί ἡ ἀπόταξή μου. 'Ο 'Υπαστυνόμος είχε χαθεῖ. Τώρα οι γέροι μου μαζεύουν λεφτά. Θά πάω στή Βουλγαρία γιά ἐγχειρήσεις. "Εχω μάτωμα στό κεφάλι καί κάτι στή μέση πού οι γιατροί δέν ηξεραν τί είναι.

'Ο Μίμης τοῦ προσφέρει τσιγάρο καί δ Θόδωρος πάει νά τού τό ἀνάψει.

‘Ο Μποξέρ μέ το τσιγάρο στό στόμα σκύβει πρός τήν φλόγα τοῦ ἀναπτήρα, τό κορμί του κάνει δεξιά-άριστερά, ἀνοίγει τά πόδια του περισσότερο μήν πέσει.

‘Ο Χρῆστος κάνει νά τόν κρατήσει.

‘Ο οὐρανός ἔχει μαυρίσει, παντοῦ σκοτάδι, φῶς πουθενά.

Πρωινή ὥρα

‘Αλλαγή σκηνικοῦ. Οἱ ἀστυφύλακες τῶν MAT συγκεντρωμένοι στή μεγάλη αἰθουσα τοῦ πρώτου δρόφου τοῦ πολυόροφου κτιρίου τῶν MAT στήν Πειραιῶς. ‘Ο Λάκωνας, Διοικητής τῶν MAT εἶναι στά κέφια του:

—MATάκηδες, ἀκόμα βρωμᾶτε δακρυγόνα σάν διαδηλωτές —γελάνε δλοι— παρ’ δτι πέρασαν τρεῖς μέρες ἀπό τήν ἀσκηση, πού σημειωτέον πήγε περίφημα. Αὐτά ἀνήκουν στό παρελθόν, τώρα τό μέλλον.

Σέ λίγες μέρες ἔχουμε τό Πολυτεχνεῖο. ‘Ο ‘Υπουργός καὶ ἡ ἡγεσία τῆς ‘Αστυνομίας στηρίζονται στά MAT. ‘Εάν τά πᾶμε καλά στό Πολυτεχνεῖο, νά ξέρετε δτι θά ‘μαστε τ’ ἀγαπημένα παιδιά τοῦ ‘Υπουργοῦ. Δηλαδή δλη μέρα γυμναστική καὶ ὑπνο —γέλια—, πρέπει λοιπόν νά πετύχουμε τό στόχο μας... Καί θά τόν πετύχουμε —χειροκροτήματα καὶ φωνές χαρᾶς— ἄντε, νά μή σᾶς κουράζω ἄλλο. Σάββατο σήμερα, θά θέλετε νά πηδήξετε καὶ σεῖς σάν νέοι —πάλι χειροκροτήματα καὶ φωνές χαρᾶς— θά τά ποῦμε τήν ἄλλη βδομάδα στό πεδίο τῆς μάχης, καλά κρασιά, γειά σας.

Γέλια, φωνές, σφυρίγματα, χειροκροτήματα συνοδεύουν τόν Λάκωνα διοικητή στήν έξοδο.

Τό τάνκ διασχίζει ἀργά τήν Πατησίων, οἱ ἐρπύστριες σάν

θανατηφόρα φίδια σέρνονται στήν ασφαλτο στριγγλίζοντας μεταλλικά. Τό τάνκ σταματάει μπροστά στήν πύλη του Πολυτεχνείου, άργα, κοφτά, μηχανικά, στρίβει δεξιά δλόκληρο, φέρνοντας τήν ἄγρια μούρη του μέ τό ρινοκέρατο κανόνι πρός τήν καγκελόπορτα μέ τά πανώ καί τίς σημαῖες.

Παγερή σιγή ἀπλώνεται μέσα στό ἀφιλόξενο σκοτάδι, μόνον πυροβολισμοί ἀκούγονται ἀραιά - ἀραιά σάν τά κοφτά γαυγίσματα τῶν σκύλων πρίν τίς συμφορές. Τό τάνκ κάνει μπροστά, πίσω, καί δρμάει φουλάροντας τίς μηχανές του πρός τήν πύλη του Πολυτεχνείου.

“Ενας νεαρός είναι στήν τσιμεντένια κολόνα πού στηρίζει τήν μιά πλευρά τῆς καγκελόπορτας. Ὁ νεαρός χάνεται μέσα στό χαμό, μαζί μέ τίς σημαῖες, τά πανώ, τίς ἰδέες, τά σίδερα καί φυσικά τό τσιμέντο.

‘Η εἰκόνα μέσα στό σκοτάδι δέν φαίνεται καθαρή, δείχνει νά περνάει ἀπό δακρύβρεχτη κάμερα. Ὁ σκοῦρος σιδερένιος δγκος τοῦ τάνκ είναι μισοχωμένος στά χαλάσματα τῆς πύλης. Οἱ ἐρπύστριες, κοπαγμένες ἀπό πίσω, θυμίζουν μαῦρα, τριχωτά πόδια μέ νύχια γαμψά, γαντζωμένα στίς πλάκες, νά σπρώχνουν τό σιδερένιο δγκο μπήγοντάς τον δσο γίνεται πιό βαθιά στήν πληγή πού ἄνοιξε, πιτσιλώντας στήν πορεία τους αίμα.

— Χρῆστο, θά πάμε σινεμαδάκι μόλις σχολάσουμε;

‘Ο Μίμης σκουντάει τόν Χρῆστο δίπλα του, πού είναι ἀπορροφημένος ἀπό τήν τηλεόραση.

— “Ελα, ρέ ψηλέ, δέκα φορές τήν ἔχουμε δεῖ τή μαλακία, δέν τήν βαρέθηκες;

— Ρέ Μίμη, ἄραγε αὐτός δ νεαρός στήν πύλη σκοτώθηκε;

— Μπά, αὐτοί είναι τσακάλια κι ἔπειτα, ἀφοῦ είδε τό τάνκ, δ μαλάκας, τί τό ’παιζε ἥρωας;

— Ρέ Μίμη, ξέρεις τί αἰσθάνεται δ καθένας σέ τέτοιες στιγμές;

‘Ο ‘Υπαστυνόμος σφυρίζει σύνταξη διμοιρίας. Ἡ διμοιρία τῶν φίλων μας είναι ὑπηρεσία δύο-δέκα ἀπόγευμα. Είχε

πλησιάσει ή ώρα νά σχολάσουν καί δλοι μαζεύτηκαν στό ΚΨΜ, βλέποντας τηλεόραση πού είχε έκπομπή άφιερωμένη στό Πολυτεχνεῖο. Γιατί ή αύριανή μέρα ήταν δεκαεπτά τοῦ Νοέμβρη.

‘Ο ήλιος λάμπει πάνω ἀπό τήν αἰθαλοσκεπή Ἀθήνα. Ξεχειλισμένος ἀπό στεφάνια, ἀνθοδέσμες καί μπουκέτα, ὁ χῶρος τοῦ Πολυτεχνείου. Τά χιλιόχρωμα λουλούδια ἔχουν καλύψει τά πανώ μέ τά διάφορα συνθήματα. ‘Ο ναός τῆς μάθησης μετατράπηκε σέ ναό περισυλλογῆς καί προβληματισμού, σέ βωμό θυσίας γιά τή δημοκρατία.

“Ολες οἱ διμοιρίες τῶν MAT είναι σέ ἐπιφυλακή ἀπό νωρίς τό μεσημέρι. ‘Η διμοιρία τῶν φίλων μας, μέ δλλες δυό διμοιρίες, βρίσκονται στήν πλατεία Κολοκοτρώνη. Πολύς κόσμος, μέσα κι ἔξω ἀπ’ τό Πολυτεχνεῖο.

‘Ο χρόνος κυλάει ἀργά, δλα είναι ἡσυχα, κανένα ἐπεισόδιο δέν ἔχει σημειωθεῖ στή διάρκεια τῆς ἡμέρας. Οι «πολέμιοι» θέλουν τό σκοτάδι σύμμαχο. Οι δυό φίλοι μας λύνονταν σταυρόλεξα, ἔχει σκοτεινιάσει ἀρκετά.

Στήν κλούβα δ ὀδηγός ἔχει ἀνάψει τά φῶτα, βάζει τή μηχανή μπροστά γιά νά μήν ἀδειάσει ή μπαταρία. ‘Ακούγεται ή φωνή τοῦ ἀξιωματικοῦ ἀπό τό Κέντρο, μέσω μοτορόλας.

—“Ωρα εἴκοσι καί τριάντα, τά μέτρα ἀσφαλείας συνεχίζονται. “Απασαι αἱ διμοιρίαι τῶν MAT ἐν ἑτοιμότητι. ‘Η συγκέντρωσις ἔληξεν, τά πανώ ἀνεδιπλώθησαν, ἀθρόα ἀποχώρησις ἀπό τόν χῶρον πέριξ τοῦ Πολυτεχνείου.

‘Ο ‘Υπαστυνόμος σηκώνεται στό μπροστινό κάθισμα τῆς κλούβας:

—Παιδιά, βάλτε κράνη, πάρτε τίς ἀσπίδες, ἑτοιμαστεῖτε.

‘Αναταραχή στήν κλούβα, δλοι ὄρθιοι φορᾶντε τά κράνη, βάζουν τίς ζῶντες τους μέ τά γκλόμπς, παίρνουν τίς ἀσπίδες

τους άπό τό πίσω μέρος τῆς κλούβας. Σέ λίγα λεπτά δλοι είναι
ἔτοιμοι καὶ κάθονται στίς θέσεις τους.

Από δῶ καὶ πέρα ή ὥρα κυλᾶ ἀργά, πολὺ ἀργά. Τό κόκκινο
φωτάκι τῆς μοτορόλας ἀνάβει, τά παράσιτα σφυρίζουν στ'
αὐτιά τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ταράζοντας ἀκόμη περισσό-
τερο τ' ὀνόματα συναισθήματά τους.

Ἡ ἀγωνία πνίγει τούς ἀστυφύλακες πού προσπαθοῦν νά
πάρουν ἀέρα, γιατί λόγω ἐπαγγέλματος θέλουν νά πιστεύουν
ὅτι είναι ὑπεράνθρωποι. Μετά τά παράσιτα συνεχίζει ἡ φωνή
τοῦ ἀξιωματικοῦ ἀπό τό Κέντρο:

—Ωρα εἴκοσι καὶ σαράντα πέντε, τά μέτρα ἀσφαλείας
συνεχίζονται. Μικρή ὁμάδα ἀναρχούντων ἔξωθεν τοῦ Πολυτε-
χνείου φωνασκεῖ προκλητικά συνθήματα. Αἱ διμοιρίαι τῆς
πλατείας Κολοκοτρώνη θά τεθοῦν ὑπό τάς διαταγάς τοῦ πέντε
δεκάξι, κατέρχεται εἰς τόπον.

‘Ο Μίμης μέσα ἀπό τό κράνος ψιθυρίζει στόν Χρῆστο:

—Ξέρεις ποιός είναι ὁ πέντε δεκάξι;

—“Οχι, γνέφει ὁ Χρῆστος κουνώντας τό κεφάλι του μέ τό
κράνος.

Ἐνα ἔκατό μπαίνει μέ ταχύτητα στή μικρή πλατεία, κοντά
στ' ἄγαλμα τοῦ Κολοκοτρώνη, καὶ φρενάρει δίπλα στίς τρεῖς
κλούβες. Οἱ ἀστυφύλακες κατεβαίνουν σβέλτα καὶ παρατάσ-
σονται ἀνά διμοιρίες ἡ μιά πίσω ἀπό τήν ἄλλη. Ἀπό τό ἔκατό
βγαίνει ὁ πέντε δεκάξι. Τό ἔκατό φεύγει μέ ταχύτητα, σπινιά-
ροντας, κάνει τό γύρο τῆς μικρῆς πλατείας καὶ μέ κόκκινο
περνάει τήν Σταδίου, ἀνεβαίνοντας τήν Ἀμερικῆς.

‘Ο δόηγός τοῦ ἔκατό ἡ ἔβλεπε πολύ ἀμερικάνικο κινηματο-
γράφο ἡ διακατεχόταν ἀπό ὑπερβολικό ὑπηρεσιακό ζῆλο.

‘Ο πέντε δεκάξι καὶ δλοι οἱ ἀστυφύλακες καὶ ἀξιωματικοί
τῶν MAT παρακολούθησαν τό ἔκατό στήν τρελή του κούρσα.
“Οταν χάθηκε τό ἔκατό στήν Ἀμερικῆς, ὁ πέντε δεκάξι χωρίς
κουβέντα ὑψώνει τά δυό του χέρια. Οἱ ἀστυφύλακες καὶ οἱ

άξιωματικοί τῶν τριῶν διμοιριῶν, τρέχοντας, συντάσσονται πίσω του.

‘Ο πέντε δεκάξι κάτι λέει στόν ἀξιωματικό τῆς πρώτης διμοιρίας.

‘Ο πέντε δεκάξι ξεκινάει, βγαίνει ἐπὶ τῆς Σταδίου— ἔχει ἀπαγορευτεῖ ή κυκλοφορία τῶν ὁχημάτων, πεζοί μόνο πηγανούρχονται— καὶ ἀρχίζει τό τροχαδάκι. Πίσω του ἄπαντες ἀκολουθοῦν στόν ἴδιο ρυθμό. Οἱ τρεῖς διμοιρίες, ἄψογα συντεταγμένες, κατηφορίζουν μέ εἶλαφρού τροχαδάκι τῇ Σταδίου, τά κράνη, οἱ ἀσπίδες, τά μεγάλα γκλόμπς δημιουργοῦν ἔκπληξη καὶ δέος στούς περαστικούς τοῦ κεντρικοῦ δρόμου.

Μετά ἀπό λίγο, καὶ στόν ἴδιο πάντα ρυθμό, ὁ πέντε δεκάξι μέ τίς τρεῖς διμοιρίες φτάνει μπροστά στοῦ Κατράντζου καὶ σηκώνει τό δεξί του χέρι, σταματώντας ὅσους τόν ἀκολουθοῦν.

‘Ο πολύς κόσμος ἔχει φύγει ἀπό τό χῶρο τοῦ Πολυτεχνείου. “Εχουν μείνει χίλια ἄτομα περίπου, μικρῆς ἡλικίας, μέ μαῦρα πανώ καὶ πλακάτ. Προχωροῦν πρός τή Σταδίου, ἔχουν κατακλύσει τό χῶρο μεταξύ Πανεπιστημίου καὶ Χαλκοκονδύλη. Τό πλῆθος, μόλις βλέπει τά ΜΑΤ ἔξω ἀπό τοῦ Κατράντζου ἔξαγριώνεται. Βρισιές καὶ φωνές ἀπευθύνονται πρός τούς ἀστυφύλακες.

«Τρεῖς καὶ ἔξήντα παίρνετε καὶ τόν κόσμο δέρνετε».

«Σκυλιά, φυλᾶτε τ’ ἀφεντικά σας».

«Αὐτοί σκοτῶσαν τ’ ἀδέλφια μας».

Κάποιος μέσα ἀπό τό πλῆθος πετάει ἔνα μπουκάλι κόκακόλα μέ βενζίνα στουμπωμένο μέ πανί γιά φυτίλι. Τό μπουκάλι προσγειώνεται μπροστά στούς δυό φίλους μας κι ἀπό τήν ἔκρηξη προκύπτει μιά σύντομη φλόγα πού σβήνει εύκολα.

‘Ο Μίμης δείχνει ἀναστατωμένος.

—Χρῆστο, τό εἶδες; θά μᾶς κάψουν ζωντανούς, ρίξανε «μολότωφ».

— Αὐτή ήταν «μολότωφ» τῆς πλάκας, νά προσέχεις δεξιά-άριστερά μή μᾶς ἔρθει καμία πιό σοβαρή.

— «Ἐπίθεση», ἀκούγεται ἀπό τὸν πέντε δεκάξι.

Οἱ τρεῖς διμοιρίες ἐφορμοῦν στό πλήθος, πού συμπιέζεται, γιατί οἱ μπροστινοὶ διπισθοχωροῦν. Οἱ πίσω δέν ἔχουν καταλάβει τίποτε καὶ σπρώχνουν πρός τὰ μπρός. Τά τζάμια τῶν γύρω καταστημάτων σπάζουν ἀπό τὴν πίεση τῆς ἀνθρώπινης μάζας. Οἱ μπροστινοὶ ποδοπατοῦν στήν κυριολεξία τούς πίσω. Τά χτυπήματα τῶν γκλόμπς πέφτουν ἀπό τὰ ΜΑΤ ἀδιακρίτως στά κορμιά ἢ τά κεφάλια, μέσα στήν ταραχή πού ἐπικρατεῖ εἰναι δύσκολο οἱ ἀστυφύλακες νά προσέχουν ποῦ κτυποῦν. Σέ λιγό τό πεδίο μάχης ἔχει καθαρίσει, ἐκτός ἀπό κανέναν-δυό πού βρίσκονται στό ἔδαφος ἀνήμποροι νά φύγουν. Αὐτούς τούς περιμαζεύουν διμοϊδεάτες τους, μέ τῇ συνοδείᾳ τῶν γκλόμπς φυσικά, εἰσπράττοντας κτυπήματα μέχρι νά ἀπομακρυνθοῦν τρέχοντας.

‘Ο πέντε δεκάξι μέ παρατεταμένα σφυρίγματα δίνει τῇ διαταγῇ «ἐπιβίβαση».

“Ολοι οι ἀστυφύλακες τρέχουν στίς κλοῦβες τους. Οἱ φίλοι μας, στή διμοιρία τους, ἀκοῦνε τόν ἀσύρματο: «Πρός ὅλες τίς διμοιρίες ΜΑΤ, περιπολίες Ὁμόνοια, Πολυτεχνεῖο, Ἐξάρχεια, Σύνταγμα μέχρι νεωτέρας».

“Ολοι εἰναι καταϊδρωμένοι, ἀναψοκοκκινισμένοι ἀπό τήν ἔνταση.

Στήν κλούβα τῶν φίλων μας μπαίνει δέ πέντε δεκάξι.

— Στήν περιπολία πού θά κάνουμε, ὅπου θά βλέπουμε συγκεντρωμένους περισσότερους ἀπό τρεῖς, θέλω νά κατεβαίνετε καὶ νά σπάτε μύτες, χέρια, πόδια, πλευρά. Πρέπει σέ καμιά ώρίτσα νά τελειώνουμε μ’ αὐτούς τούς ἀλήτες, νά πᾶμε

καί ἐμεῖς στά σπίτια μας. Ἀπό τίς δώδεκα τό μεσημέρι στό πόδι εἴμαστε, νηστικοί καί ἀπότιστοι. Συγχαρητήρια γιά τή δουλειά που κάνατε. Φεύγω καί θά περιπολῶ μαζί σας μέ τό ἐκατό. Ἀν χρειαστῶ κάτι μεταβιβάζω. Γειά σας.

Ἡ κλούβα ἔκεινάει γιά τήν περιπολία.

Ο Μίμης μέ ύφος πονηρό ἀπευθύνεται στόν Χρῆστο:

—Ψηλούλη, ποῦ ἡσουνα κατά τήν ὥρα τοῦ ἔυλοδαρμοῦ;

—Ἀγαπητέ συνάδελφε, ἡμιουν πίσω σου καί σ' ἀπολάμβανα πού κτύπαγες ἀνηλεῶς, ἐάν μέτραγα αὐτούς πού ἔδειρες, θά ἔγαιναν οἱ μισοί συγκεντρωθέντες, συγχαρητήρια.

Ο Μίμης σοβαρεύεται.

—Τί ἀνηλεῶς, βρέ μαλάκα, τούς ἀλῆτες. Δέν τούς εἶδες; Πήγαιναν γυρεύοντας.

—Ἐλα, ρέ Μίμη, τά περισσότερα μαλακισμένα πιτσιρίκια ἡταν, πού τά βάλανε μπροστά οἱ εἰδήκμονες γιά νά φᾶνε ἔυλο.

—Γιά ποιό λόγο νά ἔηγηθοῦν ἔτσι;

—Γιά πολλούς. Τά φανατίζουν ἀπέναντι στήν Ἀστυνομία καί τό κράνος· ἀνακατωσούρα γίνεται, γράφει ὁ τύπος εἰς βάρος μας καί ὁ κόσμος φοβᾶται καί φυσικά ὑποβιβάζεται κι ὁ ἀστυφύλακας σάν ἄτομο.

—Ρέ Χρῆστο, «μολότωφ» ἔριξαν τά τσογλάνια!

—Σιγά, ρέ Μίμη! ἐάν ἡταν αὐτή «μολότωφ», ή διμοιρία θά είχε μείνει ἡ μισή. Ἀπλά, ἡταν ἔνα ἡλίθιο κατασκεύασμα γιά νά δώσει ἀφορμή γιά ἔυλο!

—Μά ποιοί ἔχουν συμφέροντα;

—Σοῦ εἶπα, αὐτοί πού είναι ἐνάντια στήν ἐκάστοτε κυβέρνηση, αὐτοί πού καίνε τά δάση, αὐτοί πού προσπαθοῦν νά δημιουργήσουν χαώδεις καταστάσεις γιά νά ἀποθαρρύνουν τόν κόσμο καί νά παρουσιάσουν τήν Πολιτεία ἀνίκανη γιά ἔλεγχο.

—Ωραῖα δλα αὐτά! Ἐμένα γιατί μοῦ ἀβαλες χέρι, ὅτι κτυποῦσα ἀνηλεῶς καί τρίχες κατσαρές; Ρέ Χρῆστο, δέν κόβεις τίς μαλακίες, αὐτοί δέν φεύγανε ἐάν δέν δέν τρώγανε τό

ξύλο τῆς χρονιᾶς τους. Ἐγώ πάντως, νά σου πᾶ, Χρῆστο, τήν ταπεινή μου ἀλήθεια, πολύ τό χάρηκα τό ξύλο.

Οἱ περιπολίες κρατήσανε μέχρι τίς τρεῖς τό πρωί.

Γιατί οἱ διαδηλωτές, πού μαζεύονταν σ' διμάδες, μόλις ἔβλεπαν τίς κλοῦβες τό διαλύανε καὶ τ' ἀνάπαλιν.

Τήν ἄλλη μέρα δ' ἀντιπολιτευόμενος Τύπος καταδίκασε τίς ἐνέργειες τῶν ΜΑΤ καὶ γράφτηκαν πολλοί κοσμητικοί χαρακτηρισμοί γιά τούς ἄντρες τῆς μονάδας. Οἱ «τραμποῦκοι», τά «κτήνη», οἱ «φασίστες», οἱ «ἀπάνθρωποι» κ.ἄ. Ὁ κυβερνητικός Τύπος ἐκθείασε τίς ἐνέργειες τῶν ΜΑΤ, συνεχάρη τούς ἄντρες τῶν διμοιριῶν γιά τήν ψυχραιμία, τό σθένος καὶ τήν ἀποτελεσματικότητά τους.

Μετά τή θύελλα, ἡ γαλήνη. Οἱ ἐπόμενες μέρες κυλοῦνται μέσα τῆς διμοιρίας τους:

—Χρῆστο, αὔριο εἴμαστε στό ντέρμπου Παναθηναϊκοῦ - ΑΕΚ στή Λεωφόρο.
—Ναί, ἀλλά μᾶς ἔχουν ἔξω ἀπό τό γήπεδο, ἐνῷ ἡ Τρίτη καὶ ἡ "Εκτη διμοιρία είναι μέσα.

—Ἐτσι είναι, οἱ ἀξιωματικοί τους πῆγαν καὶ καθάρισαν γιά νά δοῦν τόν ἀγώνα. Ὁ βλάκας δικός μας, δπου διατάζει ἡ "Υπηρεσία, λέξ καὶ ἡ "Υπηρεσία είναι ἡλεκτρονικός ὑπολογιστής νά μή ρίχνει κανένα. Δέν πάει πάνω στόν γραμματέα δπως πᾶνε καὶ οἱ ἄλλοι, νά κάνει τή δουλειά του.

—Καλά, αὐτά είναι μικροπροβλήματα. Τά μαθες γιά τόν Τσίρο;

—Ποιόν Τσίρο, ρέ Μίμη;

—Τῆς Ἐνάτης διμοιρίας μωρέ, πού ήταν δεκανέας στά ΛΟΚ.

—”Α! Ναι, τόν Τσίρο!

—”Ε, τόν παντρεύουντε τήν ἄλλη Κυριακή.

—Τόν παντρεύουντε; ἐκπλήσσεται ὁ Χρῆστος γουρλώνοντας τά μάτια του! Μή μοῦ πεῖς μέ κείνη τήν ἀλήτισσα πού τραβιέται δυό μῆνες τώρα;

—Ναι, τοῦ ἔκανε τήν ἀναφορά στήν ‘Υπηρεσία, ὅτι τήν ἄφησε ἔγκυο. ‘Ο ἀξιωματικός πού ἀνέλαβε τήν ὑπόθεση, ὑποσχέθηκε στόν Τσίρο νά τόν βοηθήσει ἀν τοῦ τά πεῖ δλα. Νά τόν ξεμπλέξει ἐπειδή εἶναι νέος ἀκόμα. ‘Ο Τσίρος τοῦ τά εἰπε δλα, δηλαδή ὅτι ἔκανε ἔρωτα καὶ κάτι τέτοια. Καί αὐτός τόν ἔκαψε: καὶ τήν ἀλήτισσα θά πάρει καὶ ἔξι μῆνες ἀργία θά φάει, γιατί δέν ᔁχει κλείσει τό δριο ἡλικίας γιά γάμο πού ἐπιτρέπει τό Σῶμα. Εἶναι εἴκοσι τεσσάρων ἑτῶν ἀκόμα.

—Καλό κι αὐτό, ὑπό τήν αἱγίδα τῆς Ἀστυνομίας θεμελιώθηκε μιά εύτυχισμένη οἰκογένεια.

—Καλά, νά ταν ἡ πρώτη, ρέ Χρῆστο. Κι δλα αὐτά γίνονται μήν τυχόν καί πεῖ κανένας κακό γιά τήν Ἀστυνομία καί χαλάσουν οἱ δημόσιες σχέσεις της.

Τό ντέρμπυ ήταν συγκλονιστικό, ἀπό δ, τι κατάλαβαν βέβαια οἱ δυό φίλοι μας, ἀκούγοντάς το ἀπό τό ραδιοφωνάκι τους. Μέ τή λήξη τοῦ ἀγώνα ἔγιναν μικροεπεισόδια μεταξύ τῶν φιλάθλων, ὅπως εἶναι καθιερωμένο, ἀλλά μέ τήν ἐπέμβαση τῶν ΜΑΤ οἱ διαφορές ἐπελύθησαν ἀναίμακτα.

‘Ο λαμπρός ἥλιος τῆς πρώτης ημέρας τῆς ἑβδομάδας κούρασε εὔκολα τίς τρεῖς διμοιρίες πού γυμνάζονταν στόν “Αγιο Κοσμά.

‘Ο Ἀστυνόμος ἔδωσε λήξη τῶν ἀθλοπαιδιῶν καί σκυφτός

πάει πρός τό μεγάλο πάρκινγκ, όπου είναι παρκαρισμένο τό γιωταχί του.

Στό ἄκουσμα τρεχαλητοῦ πίσω του, πετάγεται ἀριστερά τοῦ διαδρόμου, φοβούμενος μήν τόν πάρει κανένας ἀθλητής κατοστάρης σβάρνα.

—Μή τρομάζετε, κύριε Ἀστυνόμε, ἐγώ εἰμαι.

—”Α! ”Ελα, Φάνη παιδί μου, πῶς τρέχεις ἔτσι, μέ τρόμαξες.

—Κύριε Ἀστυνόμε, σᾶς θέλω.

—Θά σέ περιμένω τό ἀπόγευμα στό γραφεῖο μου, γειά σου τώρα, γειά σου.

—Γειά σας, γειά σας.

‘Ο Φάνης φεύγει τρέχοντας.

Οἱ φίλοι μας ἀπό μακριά εἶδαν τήν σκηνή καὶ σχολιάζουν.

—Χρῆστο, τόν εἶδες τόν Φάνη, κάτι εἰπε στόν κολλητό του τόν Ἀστυνόμο. Θά τά ποῦνε τ’ ἀπόγευμα, νά ’σαι σίγουρος. Τί κάρφαρος αὐτό τό παιδί! Θά ’θελα νά ’ξερα τί τού λέει τό μαλακισμένο, ρέ Χρῆστο.

‘Ο Φάνης, συνεπής στό ραντεβού του, βρίσκεται τό ἀπόγευμα ἔξω ἀπό τό γραφεῖο τοῦ Ἀστυνόμου. Κοιτάει δεξιά ἀριστερά μέ τά μικρά ποντικίσια μάτια του καὶ μπαίνει χωρίς νά χυπήσει τήν πόρτα. ‘Ο Ἀστυνόμος φοράει τά πρεσβυτικά γυαλιά του, μέ τόν χοντρό σκελετό, καὶ είναι ἀφοσιωμένος στήν ἀνάγνωση μιᾶς κόλλας διαγωνισμοῦ. Μέ τήν εἰσβολή τοῦ ποντικοῦ στό γραφεῖο του, τινάζεται ἀπάνω μέ τή λαχτάρα ζωγραφισμένη στή θολή ματιά του.

Ξανακάθεται ξεφυσώντας.

—’Αμάν, ρέ Φάνη, δεύτερη φορά πού μέ τρομάζεις σήμερα, ἄλλη μιά φορά καὶ θά μέ στείλεις ἀπό συγκοπή καρδιᾶς.

Βγάζει τά γιαλιά του ἀπό τήν παχουλή του μύτη καὶ χαμογελάει καλοσυνάτα στόν Φάνη πού στέκεται ὅρθιος.

—Κάτσε, κάτσε, Φάνη, γιά πές μου, τί συμβαίνει στή διμοιρία σου; Σέ βλέπω άνήσυχο.

‘Ο Φάνης κάθεται κοιτώντας τόν ’Αστυνόμο στά μάτια, κάνει άπότομη κίνηση τοῦ κεφαλιοῦ του ἐμπρός, τόν μιμεῖται κι ὁ ’Αστυνόμος κοιτώντας τον στά μάτια. ’Από αὐτή τή μικρή ἀπόσταση δ Φάνης λέει συλλαβιστά, ψιθυριστά.

—”Εχουμε κουμμούνια στή διμοιρία, κύριε ’Αστυνόμε.

‘Ο ’Αστυνόμος πετάγεται ἀπάνω σάν νά τρυπήθηκε δ πισινός του ἀπό ἀγκάθι:

—Κουμμούνια στά ΜΑΤ; φωνάζει ἐκτοξεύοντας λίγα σάλια στό ἀνέκφραστο πρόσωπο τοῦ Φάνη. Ξέρεις τί μοῦ λές;

‘Ο Φάνης, σκουπίζοντας τό πρόσωπό του μ’ ἔνα λευκό μαντίλι τσαλακωμένο, ἐπιμένει:

—Μάλιστα, κουμμούνια στά ΜΑΤ.

‘Ο ’Αστυνόμος κάθεται ἀποκαμωμένος, ἔχει ίδρωσει... Μετά ἀπό λίγο ψελλίζει:

—Πάει, θά μᾶς κτυπήσουν σέ καμιά διαδήλωση πισώπλατα. Ποιοι είναι; ρωτάει.

—Πρέπει νά είναι δ Μίμης μέ τόν ψηλό.

—”Αει στό καλό σου, Φάνη, μέ ἔσκασες, συνέρχεται δ ’Αστυνόμος, μοῦ ‘κοψες τή χολή, είπα κι ἐγώ... Τόσο πολύ ψάξαμε γιά φρονήματα μπαμπάδων, μαμάδων, θείων, θειάδων, παππούδων, λέξ νά μᾶς ξέφυγε κανένας; Βρέ Φάνη, αὐτοί είναι πιό δεξιοί ἀπ’ δλους σας ἐκεῖ μέσα. ’Ο Μίμης είναι ἀπό χωριό πού οί κομμουνιστές σφάξανε καί τίς γάτες τους ἀκόμα. ”Οσο γιά τόν ψηλό, δ πατέρας του ἔχει διαπρέψει στό Σῶμα καί ἔχει πάρει δύο-τρία παράσημα καί τιμητικό βαθμό, ἀλλά, ἀπ’ δ, τι θυμᾶμαι —ἐπειδή ήταν σειρά μου—, είχε πιαστεῖ μέ τό ἐμπόριο καί είχε παραιτηθεῖ. ’Επίσης τό μισό σοί τοῦ ψηλοῦ είναι στήν ’Αστυνομία, μήν τό ξεχνᾶς ὅτι είναι Μανιάτες, καλή πάστα ἀνθρώπων.

—Μά, κύρ ’Αστυνόμε, τήν ἄλλη φορά πού τούς κρυφά-κουγα, μετά τό ξύλο τοῦ Πολυτεχνείου, μαλώνανε γιατί δ ἔνας

ξέδειρε καί δέν ξπρεπε νά δείρει καί κάτι τέτοια! Τό Σάββατο πάλι, τό άπογευμα, κάτι λέγανε γιά τίς δημόσιες σχέσεις τής 'Αστυνομίας νά τίς χαλάσουνε μέ κακό λόγο.

— 'Ησύχασε, ήσύχασε, Φάνη, δέν πιστεύω νά συμβαίνει τίποτα, άλλα έσύ τά μάτια σου δεκατέσσερα. Ξέρεις δτι τά MAT είναι νέα ύπηρεσία καί έάν δέν τήν προσέξουμε έμεις πού είμαστε δικοί της ἄνθρωποι, ποιός θά τήν προσέξει; Πήγαινε τώρα καί δ, τι θέλεις σέ μένα.

'Ο Φάνης σηκώνεται, πάει πρός τήν πόρτα.

— Γειά σας, κυρ- 'Αστυνόμε.

— "Α! Φάνη, τήν Κυριακή τί ώρα δουλεύετε;

— Δύο-δέκα τ' άπογευμα, κυρ- 'Αστυνόμε!

— Βάλε γιά ρεπό, έτσι;

Τά MAT μεταφέρθηκαν άπό τήν Πειραιῶς στήν Καισαριανή, σέ μεγάλο, καινούριο οίκημα.

Τό SEIKO QUARTZ δείχνει μιά καί σαράντα πέντε μετά τά μεσάνυχτα.

'Εκτός άπ' τούς σκοπούς δλοι στό καινούριο οίκημα τῶν MAT κοιμοῦνται.

'Ο Μίμης κοιμάται μέ άναμμένα τά φῶτα στό μεγάλο υπνοδωμάτιο μέ άλλα πέντε άτομα. Είναι μέ τό άθλητικό φανελάκι καί τό σλίπ. 'Εχει περασμένη ζώνη στό στήθος γιά νά τού κρατάει τό περίστροφο κάτω άπό τήν μασχάλη του. Τό ράδιο δίπλα του πάνω στήν καρέκλα έκπεμπει ξντονη μουσική. 'Ακούγεται ή μουσική άπό τό ξργο *Μονομαχία* στό 'Ελ Πάσο.

'Ο Μίμης βλέπει έφιάλτη, είναι ίδρωμένος:

...Βρίσκεται σέ ξερότοπο ντάλα μεσημέρι, είναι έλαφρά ντυμένος, δπως κοιμάται... τό πεντάσφαιρό του κρέμεται στή μέση καουμπόικα...

... 'Απέναντί του, ένας άναρχικός ντυμένος στά μαῦρα, μέ

μιά «μολότωφ» στό χέρι, είναι έτοιμος γιά μονομαχία... Κι ένω τό δνειρό φτάνει στό άποκορύφωμά του, άκριβώς έκεινη τή στιγμή, άρχιζουν νά ουρλιάζουν οι σειρήνες, πού είναι τοποθετημένες στά δωμάτια τῶν ΜΑΤ γιά τήν περίπτωση συναγερμοῦ.

‘Ο Μίμης πετάγεται έντρομος άπό τό κρεβάτι του, λουσμένος στόν ίδρωτα, μέ τή φρίκη ζωγραφισμένη στό πρόσωπό του, φωνάζει μ’ δλη του τή δύναμη: «Φωτιααααααά». Στό δεξί του χέρι κρατάει τό πεντάσφαιρό του.

Οι συνάδελφοι του, κακοξπυνημένοι, τόν κοιτάνε μέ άπορία. Οι σειρήνες ουρλιάζουν. Φοράνε δλοι τή στολή τους βιαστικά καί πέταγονται στό διάδρομο. Κι άλλοι άστυφύλακες βρίσκονται στό διάδρομο καί τρέχουν πρός τή σκάλα.

‘Από μερικά κλειστά δωμάτια άκουγονται διαμαρτυρίες άπό άστυφύλακες πού δέν συνειδητοποίησαν τί συμβαίνει:

«Τί στό διάολο ξγινε νυχτιάτικα;»

«Σήκω ρέ, συναγερμός.»

«Δέν πάω πουθενά, κοιμᾶμαι τώρα.»

«”Α! Καλά έσύ είσαι πού κοιμᾶσαι κι δνειρεύεσαι».»

Πολλοί άστυφύλακες κατεβαίνουν τίς σκάλες τρέχοντας. ‘Άλλοι βάζουν τό σακάκι τους, άλλοι τά καπέλα τους, ένας άνεβαίνει γρήγορα τά σκαλιά, ξχει ξεχάσει νά φορέσει τό παντελόνι του.

Σέ λίγα λεπτά δέκα κλούβες είναι έτοιμες γιά άναχώρηση, γεμάτες άστυφύλακες.

‘Ερχεται κι δ’ Αστυνόμος, κάνουν προσκλητήριο: Είναι δλοι οι στρατωνιζόμενοι παρόντες κι δ’ Αστυνόμος ίκανοποιημένος: Μπράβο, μπράβο, παιδιά, συγχαρητήρια γιά τήν έτοιμότητά σας, δ’ Υπουργός θά ένθουσιαστεῖ. ’Αντε γιά υπνο τώρα, ήταν ασκηση έτοιμότητος, κατόπιν διαταγῆς τοῦ ‘Υπουργοῦ.

‘Ετσι πέρασε ή έπεισοδιακή νύχτα.

Είναι πέντε καί τριάντα τό πρωί.

‘Ο ‘Υπαστυνόμος άνοίγει τήν πόρτα τοῦ κυλικείου καὶ φωνάζει στούς λίγους ἀστυφύλακες:

—Παιδιά, ἐλάτε γιά σύνταξη κάτω στό ίσόγειο.

‘Η διμοιρία ἔχει συνταχθεῖ στό ίσόγειο, ὁ ‘Υπαστυνόμος μέ τὸν Ἀρχιφύλακα μετρᾶνε... ‘Ο ‘Υπαστυνόμος δείχνει νευριασμένος.

“Οπως πάντα, λείπουν δύο.

‘Εκείνη τῇ στιγμῇ, ἀπό τὸ ἀσανσέρ πετάγεται ὁ Μίμης καὶ τρέχει στήν τριάδα του, κάτω ἀπό τὸ αὐστηρό βλέμμα τοῦ ‘Υπαστυνόμου. ‘Απ’ ἔξω ἀκούγεται ὁ θόρυβος μιᾶς μοτοσυκλέτας πού φρενάρει... Κι ὁ Χρῆστος μπαίνει τρέχοντας ἀπό τήν εἰσοδο, φτάνει στή διμοιρία του, προσπαθώντας ταυτόχρονα νά βγάλει τό καπέλο του ἀπό μιά νάιλον τσάντα.

‘Ο ‘Υπαστυνόμος, πού ἔχει κοκκινίσει ἀπό τό θυμό του, ρωτάει ἄγρια τόν Χρῆστο:

—Τί ὥρα είναι αὐτή;

—Μά, κύριε ‘Υπαστυνόμε, ἔρχομαι ἀπό τό Περιστέρι, ψελλίζει ὁ Χρῆστος.

‘Ο ύπαστυνόμος δρύεται:

—Καὶ γώ μένω στοῦ διαόλου τή μάνα, στό Μαρούσι, ἀλλά είμαι ἐδῶ ἀπό τίς πέντε τό πρωί. Σέ προειδοποιῶ, ἐάν ἐπαναληφθεῖ, θά σέ ἀναφέρω. Τράβα στή τριάδα σου!

Κοιτάει ἐρευνητικά τή διμοιρία του ἀνεβοκατεβαίνοντας ἀπό τήν πρώτη τριάδα μέχρι τήν τελευταία. Είναι πολύ θυμωμένος:

—Ρέ, καταλάβετέ το, ή ύπηρεσία δέν ρωτάει ἀπό ποὺ ἔρχόμαστε, ρωτάει ἐάν εἴμαστε ἀκριβεῖς στήν ἀνάληψή της. Καὶ ἐάν δέν εἴμαστε, τιμωρεῖ καὶ μέ τό δίκιο της. Πάει αὐτό! Σήμερα σᾶς βλέπω στά μαῦρα σας χάλια, ἀκούρευτοι εἶσαστε, ἀξύριστοι, ἀσιδέρωτοι, ἀγυάλιστοι, τί διάολο...

‘Ο Μίμης ψιθυρίζει στό αὐτί τοῦ Χρήστου:

—Θά τσακώθηκε μέ τήν γυναίκα του πάλι δ ἡλίθιος, πρωί πρωί!

‘Ο ‘Υπαστυνόμος συνεχίζει:

—Λοιπόν θ’ ἀρχίσω ν’ ἀναφέρω γιατί δέν βλέπω προκοπή ἀλλιώς, ἐσεῖς δέν μπορεῖτε νά συνειδητοποιήσετε δτι είστε δημόσιοι ὑπάλληλοι. Νομίζετε δτι δουλεύετε στοῦ μπαμπᾶ σας τά χωράφ...

—‘Ο Διοικητής! ‘Ο Διοικητής!! τόν διακόπτει φωνάζοντας ἔνας ἀστυφύλακας ἀπό τήν πρώτη τριάδα.

Πραγματικά, διοικητής ἔχει μπεῖ ἀπό τήν εἰσοδο καὶ ἐκεῖ, ἐνῷ κοντοστέκεται, τοῦ ἀναφέρει δ σκοπός πύλης σέ στάση προσοχῆς μόλις τελειώνει τόν χαιρετάει στρατιωτικά. ‘Ο Διοικητής ἀνταποκρίνεται χλιαρά σηκώνοντας τό χέρι του καὶ πάει γιά τό ἀσανσέρ.

‘Ο ‘Υπαστυνόμος δίνει «Προσοχή» στή διμοιρία του καὶ τρέχει πρός τόν Διοικητή. ‘Ο Διοικητής περιμένει. ‘Ο ‘Υπαστυνόμος σέ στάση προσοχῆς, ἀναφέρει «ἄπαντες παρόντες». ‘Ο Διοικητής κάτι τοῦ λέει ψιθυριστά καὶ χάνεται στό ἀσανσέρ, πού τό κράταγε μ’ ἀνοιχτή τήν πόρτα δ δόηγός του.

‘Ο ‘Υπαστυνόμος γυρίζει σκυθρωπός στή διμοιρία του.

—Τά εἰδατε; Γίναμε ρεζίλι, ὡς καὶ διοικητής σᾶς εἶδε ἀπό κεῖ δτι είστε ἀτημέλητοι. Πάντως νά ξέρετε δτι δέν ἔχω καμμιά διάθεση ν’ ἀναφερθῶ γιά χάρη σας. Τούς ζυγούς λύσατε, πάρτε καφέ ἀπό τό κυλικεῖο καὶ φύγαμε γιά τή Βουλή.

‘Ο Χρῆστος καὶ διοικητής τρέχουν γιά τό κυλικεῖο.

—Αὐτός δ ήλιθιος τά χει μαζί μου, ρέ Μίμη!

—”Ελα, ρέ ψηλέ, καὶ σύ ὅλο ἀργεῖς.

—”Αντε στό διάολο, νούμερο, πού κάθομαι καὶ συζητάω μαζί σου.

Μπαίνουν στό κυλικεῖο, φτάνουν μπροστά στήν ἄδεια μεγάλη βιτρίνα τοῦ ἐπαγγελματικοῦ ψυγείου.

“Ενας ἀστυφύλακας μέ πολιτικά κάθεται καὶ διαβάζει δθλητική ἐφημερίδα. Τούς βλέπει, σηκώνεται νωχελικά, τεντώντας τό κορμί του, στίς μύτες τῶν ποδιῶν του.

—Τί θά πάρουμε, Μίμη;

— Τυρόπιτες! ἀπευθύνεται δὲ Μίμης στὸν καψιμιτζή.

— Δέν ἔχει.

— Μπουγάτσες:

— Δέν ἔχει.

— Σπανακόπιτες.

— Δέν ἔχει.

— Τί φαγώσιμο ἔχει;

— Τίποτα.

Ἐπεμβαίνει δὲ Χρῆστος:

— Δῶσε μας δυό καφέδες, σέ παρακαλῶ.

— Ρέ Μίμη, καφέδες δέν διέταξε δὲ 'Υπαστυνόμος; Τί ζητᾶς ἄλλα πράγματα;

Ο καψιμιτζής τοὺς δίνει δύο κυπελάκια ΦΙΝΟ. Πληρώνουν καὶ φεύγουν.

— Γιά φαντάσου, κυλικεῖο γιά χίλια ἄτομα καὶ δέν ἔχει τίποτα!

— Ρέ Μίμη, ἂμα δέν εἶναι ἴδιωτική ἢ ἐπιχείρηση, νά υπάρχει ἐνδιαφέρον γιά κονόμα, τί ζητᾶς; Τό δημόσιο μόνο γιά λούφα καὶ παραλλαγή κάνει.

Η κλούβα μας ὀδεύει γιά τή Βουλή τῶν 'Ελλήνων.

Μπροστά, δίπλα στὸν δδηγό, καὶ κάθεται δὲ 'Υπαστυνόμος πίσω ἀπό τήν θέση του, πλάτη μέ πλάτη, βρίσκεται κάθισμα σέ στύλ καναπέ, γιά πέντε ἄτομα. Κάθετα σ' αὐτό ἔχει ἄλλα δύο καθίσματα, δεξιά κι ἀριστερά κολλημένα στή λαμαρίνα τοῦ λεωφορείου, πού χωρᾶνε δέκα καὶ δώδεκα ἄτομα ἀντιστοίχως. Ο Μίμης μέ τόν Χρῆστο κάθονται δίπλα δίπλα στό πεντάρι κάθισμα καὶ συνομιλοῦν χαμηλόφωνα.

— Χρῆστο, τό 'μαθες γιά χτές τό βράδυ;

— Τί;

— Χτύπησε συναγερμός γιά ἀσκηση.

— Εκείνη τήν ὥρα ἐγώ, στὸν ὕπνο μου, μονομαχοῦσα μ'

ἔναν ἀναρχικό καὶ πετάχτηκα ἀπάνω μέ το ὅπλο στό χέρι· πῶς
καὶ δέν πυροβόλησα κανά συνάδελφο;

‘Ο Χρῆστος γελάει δυνατά:

— “Α στό διάλο! Αύτά συμβαίνουν μόνο στήν ‘Αστυνομία!

— Τί συμβαίνουν μόνον στήν ‘Αστυνομία; ἀρπάζεται δ
‘Υπαστυνόμος.

— Πού δέν μᾶς κάνουν αὐξηση, κυρ- ‘Υπαστυνόμε!

‘Ο ‘Υπαστυνόμος σηκώνεται ὅρθιος καὶ γυρίζοντας πρός
τὸν Χρῆστο.

— Τί αὐξηση μωρέ; ρωτάει ἄγρια. Πόσα χρόνια εἶσαι στό
Σῶμα;

— Δυόμισι, κυρ- ‘Υπαστυνόμε.

— Καί πόσα παίρνεις, ἀχάριστε ὑπάλληλε;

— Δεκατρεῖς χιλιάδες μόνο.

— Δεκατρεῖς χιλιάδες μόνο;! γίνεται ἔξω φρενῶν δ ‘Υπα-
στυνόμος. Καί σέ ποιά δουλειά θά τά ‘παιρνες αὐτά μέ τήν
ἀνεργία πού ὑπάρχει; Δέν βλέπεις τί γίνεται γύρω σου; ‘Ο
κόσμος πεινάει. Ρέ καταλάβετέ το. (‘Απευθύνεται σ’ δλους
τούς ἀστυφύλακες.) ‘Εμεῖς ἐδῶ, βρέξει-χιονίσει, τό καρβέλι
τό ‘χουμε. ‘Ενῶ οἱ ἐργάτες βολοδέρνουν!

— Ναί, πετάγεται δ Χρῆστος, ἀλλά οἱ ἐργάτες μποροῦν νά
κάνουν καὶ ἀπέργια καὶ νά ζητήσουν τά δικαιώματά τους ἅμα
ἀδικοῦνται. ‘Εμεῖς δέν τολμᾶμε νά μιλήσουμε.

‘Ο ‘Υπαστυνόμος ἔχει κοκκινίσει πάλι ἀπό τό θυμό του:

— Μπράβο, γιατί ἔσένα, ψηλέ, πού μιλᾶς πολύ, δέν σέ
βλέπω νά στέκεσαι καλά στά ΜΑΤ, θά πᾶς σέ κανένα Περιστέ-
ρι, νά φυλᾶς τό φεστιβάλ τῶν Κνιτῶν.

‘Η κλούβα μπαίνει στό προαύλιο τῆς Βουλῆς ἀπό τήν
εἰσοδο τῆς Βασιλίσσης Σοφίας καὶ σταματάει πίσω ἀπό τή
νυχτερινή κλούβα, πού μανουβράρει γιά νά φύγει.

‘Ο ‘Υπαστυνόμος διαβάζει στή διμοιρία τήν ὑπηρεσία
σκοπιᾶς.

—Ω2, Ω5, Ω11, καί Ω17 θά πᾶνε στήν Αἰγυπτιακή πρεσβεία ἀπέναντι. Οἱ Ω20 καὶ Ω21 θά πᾶνε στήν ΕΛΑΔ.

—Κυρ-· Υπαστυνόμε, διαμαρτύρεται δὲ Μίμης. "Ἐχετε καιρό νά μέ βάλετε στήν ΕΛΑΔ.

—Θέλει κανένας νά ἀλλάξει μέ τὸν Μίμη;

—Θά πάω ἐγώ, κυρ-· Υπαστυνόμε, πετάγεται ἔνας χοντρός ἀστυφύλακας, δὲ Περικλῆς.

‘Ο Χρῆστος σκύβει στό ἀφτί τοῦ Μίμη καὶ τοῦ ψιθυρίζει:

—Μέ παρατὰς μέ τὸν κομπλεξικό, ποὺ τοῦ ἀρέσει νά κραδαίνει τό ὅπλο μέσα στόν κόσμο!

Οἱ ἀστυφύλακες κατεβαίνουν ἀπό τήν κλούβα καὶ πᾶνε στίς σκοπιές τους.

“Ἐξω ἀπό τήν Αἰγυπτιακή πρεσβεία. ‘Ο Χρῆστος μέ τὸν Περικλῆ κόβουν βόλτες, πάνω στό μεγάλο πεζοδρόμιο τῆς Βασιλίσσης Σοφίας. “Ἐχουν κρεμασμένα στόν ὄμο τους κοντά, ἵσραηλιτικῆς κατασκευῆς δύλα.

Οἱ περαστικοί τούς περιεργάζονται. Τούς κοιτῶνε καὶ ἀπό τά τρόλεϊ, τά λεωφορεῖα, τά γιωταχί.

‘Ο Χρῆστος πλησιάζει τόν Περικλῆ:

—Ρέ Περικλῆ, πᾶς μᾶς κοιτάει ἔτσι δὲ κόσμος, σάν παράξενα ὄντα;

—Γράφ’ τους στ’ ἀρχίδια σου, ρέ ψηλέ. Θά θελαν νά χουν καὶ αὐτοί τέτοιο «ἔργαλεῖο»!

—Σιγά, ρέ Περικλῆ, μή θέλανε νά χαν «οὕζι» οἱ ἄνθρωποι!

‘Η μία ὥρα περνάει γρήγορα. ‘Ο Χρῆστος καὶ δὲ Περικλῆς περιμένουν τήν ἀντικατάσταση ποὺ δέν φαίνεται πουθενά.

—Ρέ Περικλῆ, οἱ μαλάκες μᾶς ἔχουν ξεχάσει, πάω νά δῶ τί γίνεται.

‘Ο Χρήστος ἀκουμπάει τό «οὓς» μέσα στό φυλάκιο πού βρίσκεται στό προαύλιο τῆς πρεσβείας. Περνάει γρήγορα στόν περίβολο τῆς Βουλῆς καὶ πλησιάζει τήν ἀνοικτή πίσω πόρτα τῆς κλούβας προσεκτικά μή τόν δεῖ διέπλανται μπροστά.

Σφυρίζει σιγά σ’ ἔνα συνάδελφό του πού λύνει σταυρόλεξο.

Αὐτός, μόλις βλέπει τόν Χρήστο, κοιτάει τό ρολόι του καὶ σκουντάει τό διπλανό του πού κοιμᾶται.

Πετάγονται καὶ οἱ δυό κάτω:

Φεύγουν τρέχοντας γιά τήν Αἰγυπτιακή πρεσβεία. ‘Ο Χρήστος ἀνεβαίνει καὶ κάθεται, βγάζοντας δυνατό ἀναστεναγμό.

— “Εσκαβες; ἔσκαβες; ρωτάει εἰρωνικά διέπλανται μπροστά.

Τρεῖς-τέσσερις ἀστυφύλακες γνέφουν μέν νοήματα στόν Χρήστο νά πεῖ κάτι στόν διέπλανται μπροστά.

‘Ο Χρήστος γνέφει ναί, καὶ γυρίζει πρός τόν διέπλανται μπροστά.

— Κυρ- ‘Υπαστυνόμε, νά παίξουμε κανένα ταβλάκι, νά περάσουν αὐτές οἱ δικτώ ώριτσες;

— Δέν τό ξέρετε διτι ἀπαγορεύεται τό τάβλι ἐντός τοῦ λεωφορείου; ἀπαντάει αὐστηρά διέπλανται μπροστά.

— “Ελα, κυρ- ‘Υπαστυνόμε, οἱ ἄλλοι ἀξιωματικοί πῶς παίζουν στίς διμοιρίες τους ταβλάκι;

‘Ο διέπλανται μπροστά μαλακώνει.

— Τέλος πάντων, ἔχετε τάβλι μαζί σας;

Δέν προλαβαίνει νά τελειώσει τή φράση του καὶ πέντε τάβλια ἀνοίγονται στόν μεσαῖο πάγκο.

‘Ο διέπλανται μπροστά κατεβαίνει ἀπό μπροστά, μπαίνει πίσω στήν κλούβα καὶ κάθεται δίπλα σέ δυό ταβλαδόρους...

‘Ο ἔνας τοῦ παραχωρεῖ τή θέση του.

Έχει μεσημεριάσει γιά καλά, διέπλανται μπροστά βαρέθηκε νά παίζει τάβλι, ξαναπῆρε τή θέση του μπροστά καὶ λύνει σταυρόλεξο. Πολλοί ἀστυφύλακες λαγοκοιμοῦνται, ἄλλοι

έχουν κατέβει άπό τήν κλούβα καί συζητᾶνε. Δυστυχώς συνεχίζουν νά παιζουν τάβλι.

Στόν περίγυρο τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων μπαίνει ἡ κλούβα μέ τήν ἀπογευματινή διμοιρία. Ἡ κλούβα μας, μανουβράρει καί φεύγει γιά τή βάση της. "Ολοι μέσα βιάζονται νά σχολάσουν. Βγάζουν γραφάτες, φτιάχνουν τίς ἀσπίδες, τά κράνη. 'Ο 'Υπαστυνόμος ἐνοχλεῖται.

— "Αν γίνει τώρα κανένα ἀνάποδο καί χρειαστεῖ νά ἐπέμβουμε, τί θά κάνετε;

— Φάε τή γλώσσα σου, γρουσούζη! μουρμουράει ὁ Μίμης μέ δυσαρέσκεια.

— Τί είπες, Μίμη; ρωτάει ἄγρια ὁ 'Υπαστυνόμος.

— Τίποτα, τίποτα, ἀπλῶς ἂν γίνει κάτι θά ἐτοιμαστοῦμε τσάκα τσάκα.

— 'Ο 'Υπαστυνόμος ἐπιμένει:

— Ρέ, πρέπει νά τό καταλάβετε, δτι ἡ Πολιτεία μᾶς πληρώνει γιά νά μᾶς ἔχει ὅ, τι ὥρα μᾶς χρειαστεῖ, εἴτε μέρα εἴτε νύχτα εἶναι εἴτε σχόλη.

Διακόπτεται ἀπ' τόν ἀσύρματο, τή μοτορόλα:

«Α-Ω λαμβάνετε;» "Ολοι οἱ ἀστυφύλακες βουβαίνονται ἀκίνητοι στή θέση πού βρίσκονται.

«Πολύ καλά, κέντρο!» ἀπαντάει ὁ 'Υπαστυνόμος πατώντας τό πρές.

«Ποῦ εύρισκεστε;» συνεχίζει ἡ μοτορόλα.

«Μουσείον ἀεροπορίας, κέντρο».

«Μεταβεῖτε Κουκάκι, πυρκαγιά σέ χρωματοπωλεῖο στή Δημητρακοπούλου».

«'Ελήφθη, κέντρον, ἐλήφθη».

Ακούγεται βουητό δυσφορίας κι ὁ 'Υπαστυνόμος, ἥρεμος:

— Παιδιά, ἐτοιμαστεῖτε γιά τήν πυρκαγιά.

Οἱ ἀστυφύλακες διαμαρτύρονται:

— Αύτά τά ἀσχῆμα ἔχει ἡ κωλοαστυνομία καί μοῦ τή σπάει.

— Από τίς ξέι τό πρωί είμαστε στό πόδι καὶ δέν ξχουμε φάει... οὔτε ζῶα νά μασταν.

— Ποιές ξέι; Τόν συναγερμό τόν ξέχασες, ποιός κοιμήθηκε μετά τή λαχτάρα πού πήραμε;

— Επεμβαίνει ό Χρήστος βάζοντας τή γραβάτα του.

— Ρέ παιδιά, δ, τι καὶ νά λέμε τώρα, μαλακίες λέμε, τό μόνο πού πετυχαίνουμε είναι νά έκνευριζόμαστε περισσότερο. 'Ο Θεός νά βάλει τό χέρι του νά είναι μικρή ή πυρκαγιά νά καθαρίσουμε γρήγορα, γιατί θά καοῦμε καὶ μεῖς μαζί.

— "Εχει δίκιο ό ψηλός, συμφωνεῖ ό 'Υπαστυνόμος εὐχαριστημένος.

Μετά ἀπό τρία τέταρτα τής ώρας φτάνουν στό χῶρο τής πυρκαγιᾶς. Καίγεται ξνα ίσογειο χρωματοπωλεῖο. 'Απ' ξέω στό δρόμο ξχουν σβηστεῖ δυό μισοκαμένα αυτοκίνητα. Πάνω ἀπό τό χρωματοπωλεῖο κινδυνεύει δλος δ δεύτερος δροφος. 'Ο κόσμος ξχει άνακατευτεῖ μέ τούς πυροσβέστες κι έμποδίζει τίς προσπάθειές τους.

Οι ἄντρες συντάσσονται σέ τριάδες δίπλα στήν κλούβα τους. Τρέχει κοντά ό 'Αστυνόμος πού ήταν στόν τόπο τής πυρκαγιᾶς ἀπό πρίν:

— "Αντε, ρέ λεβέντες, άργήσατε. Λοιπόν, άνοιχτεῖτε κι ἀπομακρύνετε τόν κόσμο γιά νά μήν ξχουμε κανένα άτυχημα.

Πετάγεται κάποιος ἀπό τή διμοιρία:

— Πεινᾶμε. 'Από τίς πέντε τό πρωί είμαστε στό πόδι.

— Συνάδελφε, ξέχασες πάλι τό συναγερμό τό βράδυ, τόν παρατηρεῖ ξνας ἄλλος.

— Τό ξέρω, τό ξέρω παιδιά, κάλεσα τήν καντίνα γιά νά κολατσίσετε, λέει καλοσυνάτα δ 'Αστυνόμος.

— Σωθήκαμε, ἀκούγονται δυό-τρεῖς ἀστυφύλακες μαζί.

— Ο 'Αστυνόμος έκνευρίζεται λιγάκι:

— 'Ελατε, ἐλατε, παιδιά, δουλειά τώρα, κι ἀφῆστε τίς διαμαρτυρίες.

Χρειάστηκαν δυό ώρες προσπάθεια τῶν πυροσβεστῶν νά δαμάσουν τή φωτιά καί τῶν ἀστυφυλάκων νά δαμάσουν τούς περίεργους.

Καταφθάνει ή καντίνα. Παρκάρει μπροστά στήν κλούβα.

—Δυό δυό παιδιά, φωνάζει δ 'Υπαστυνόμος, γιά τήν καντίνα. Μετά ἀπό τρία ζευγάρια πᾶνε καί οἱ φίλοι μας πρός τήν καντίνα.

—Τί θά πάρουμε, Μίμη; Πεινάω σάν λύκος.

—Κάτσε νά δοῦμε, θά έχει καί τίποτα; Γιατί οἱ ἄλλοι μόνο πορτοκαλάδες πήρανε.

Φτάνουν στό παράθυρο-βιτρίνα τῆς καντίνας.

—Καντινιέρη τί έχεις; ρωτάει δ Μίμης.

—Τυρόπιτες, σάμαλι, ποτά, ἀπαντάει βαριεστημένα δ ἀστυφύλακας τῆς καντίνας.

—'Ωραῖα! τρίβει τά χέρια του, δ Μίμης: «φόρ» τυρόπιτες, «τού» πορτοκαλάδες.

—Μπράβο, Μίμη, έχεις φοβερή προφορά, νά πᾶς νά έξασκηθεῖς στήν Ἀμερικανική "Ενωση.

Πάιρνουν τίς τυρόπιτες καί τίς πορτοκαλάδες. 'Ο Μίμης, πιάνοντας τίς τυρόπιτες καί τήν πορτοκαλάδα:

—Νά 'τα, δέν σ' τά 'πα έγω; δπως τό φοβόμουνα, κρύες οἱ τυρόπιτες, ζεστές οἱ πορτοκαλάδες.

Θυμωμένος ἀπευθύνεται στόν ἀστυφύλακα τῆς καντίνας, πού κοιτάζει νυσταγμένος.

—Σέ περιμέναμε τόσες ώρες, νηστικοί ἀπό τό πρωί, γιά νά φᾶμε κάτι, καί σύ μᾶς φέρνεις κρύες τυρόπιτες καί ζεστές πορτοκαλάδες.

—Τί τά βάζεις μαζί μου, συνάδελφε; μουρμουράει μέχασμουρητό δ ἀστυφύλακας.

—Μέ ποιόν νά τά βάλω, ρέ ũπνε;

'Ο ἀστυφύλακας ζωηρεύει:

—"Αν συνεχίσεις νά μοῦ μιλᾶς ἔτσι, θά σ' ἀναφέρω!

—Θά μοῦ κάνεις τά τρία δύο, ρέ μαλάκα! "Ολη μέρα

λουφάρεις καί δέν μπορεῖς νά κάνεις μιᾶς πεντάρας δουλειά.

— 'Ησύχασε, Μίμη, ἐπεμβαίνει δὲ Χρῆστος, μᾶς κοιτάει δὲ 'Υπαστυνόμος!

'Ο 'Υπαστυνόμος καταλαβαίνει δὲ κάτι τρέχει καί πλησιάζει:

— Τί συμβαίνει ἀδδ, ψηλέ;

— Τίποτα τίποτα, κύριε 'Υπαστυνόμε.

— Τί τίποτα ρέ; 'Αφοῦ τσακώνεστε μέ τόν συνάδελφο τῆς καντίνας!

— Δέν τσακωνόμαστε, είχε κρύες τυρόπιτες καί τοῦ κάναμε παρατήρηση, δικαιολογεῖται δὲ Χρῆστος.

'Ο 'Υπαστυνόμος ἀγριεύει:

— Καί τί εἴσαστε ἔσεῖς, πού θά κάνετε παρατήρηση σὲ συνάδελφό σας; Δέν μοῦ τά λές καλά, ψηλέ! "Όλα σοῦ φταῖνε, δέν διαμαρτυρήθηκε κανείς ἀπό τούς συναδέλφους σου, ἐσύ βρέθηκες; "Αντε πήγαινε ἀπό δῶ, ἄντε μήν ἀκούσεις καμιά βαριά κουβέντα.

'Ο Μίμης καί δὲ Χρῆστος πετάνε τίς τυρόπιτες στό καλάθι τῶν ἀχρήστων τῆς καντίνας, γεμάτο σχεδόν καί ἀπό ἄλλες κρύες τυρόπιτες, καί φεύγουν.

— Χρῆστο, τ' ἄκουσες καί γιά μένα μιά φορά, γελάει δὲ Μίμης.

— 'Εσύ μόλις εἶδες τόν 'Υπαστυνόμο τό βούλωσες, εῖ;

— Μαλάκας είμαι νά τά βάλω μαζί του;

'Η ὥρα πήγε πέντε καί τριάντα. 'Η διμοιρία μας ἀποχωρεῖ ἀπό τό χῶρο τῆς πυρκαγιᾶς. Φτάνει στή Καισαριανή ἔξι καὶ τέταρτο.

'Ο Χρῆστος ἀλλάζει καί φεύγει γιά τό σπίτι του. Φτάνει ἑπτά παρά τέταρτο. Τόν βλέπει ἡ μητέρα του, πού πλέκει στήν κουζίνα. Πετάγεται ἀπάνω:

— Ποῦ ησουν παιδί μου, ἀπό τίς πέντε τό πρωί λείπεις κι

οῦτε ἔνα τηλέφωνο δέν ἔκανες, νά μήν ἀνησυχῶ.

— Παράτα με, ρέ μάνα, καί βάλε μου νά φάω. Τί φαΐ ἔχεις;

— Ἀγκινάρες ἀρακά μέ τηγανητές πατάτες.

— Δέν ἔτρωγα στή λέσχη καλύτερα, μουρμουράει δὲ Χρῆστος.

— Μπά, τί φαΐ εἶχε ή λέσχη σας; προσβάλλεται ή μητέρα του.

— Τηγανητές πατάτες, αὐγά καί λουκάνικα.

— Ὡραῖα, θά σου φτιάξω ἀμέσως καί αὐγά καί λουκάνικα.

— Δέν θέλω, δέν θέλω!

— Βρέ παιδί μου τί ἔχεις, τί σου συμβαίνει; Πές το στή μητέρα σου.

— Τί ἔχω, τί ἔχω; Τίς μαῦρες μου ἔχω, ρέ μάνα, θά μου βάλεις νά φάω τώρα;

‘Η μητέρα του σερβίρει γρήγορα τό φαγητό καί κάθεται ἀπέναντί του.

‘Ο Χρῆστος τήν κοιτάει ἐνοχλητικά στά μάτια.

— Τί ἔγινε πάλι; ρωτάει ή μητέρα του.

— Νερό ἔβαλες στό τραπέζι σου; Θά πνιγοῦμε.

Σηκώνεται, πάει στή βρύση, γεμίζει ἔνα ποτήρι νερό μουρμουρίζοντας: πά! πά! πά! “Οποια σέ πάρει θά τήν σκάσεις.

‘Ο Χρῆστος σηκώνεται νευριασμένος.

— Ρώτα πρῶτα-πρῶτα ἂν θά πάρω ἐγώ καμιά! Πολύ γκρινιάρα είσαι, ρέ μάνα.

Πάει στό δωμάτιό του καί πέφτει μέ τά ροῦχα στό κρεβάτι. Στριφογυρίζει, στριφογυρίζει καί σέ κανένα τέταρτο τόν παίρνει τελικά δὲ ὑπνος.

Δέν προλαβαίνει νά κοιμηθεῖ καί τό τηλέφωνο τόν τρομάζει. Πετάγεται ἀπάνω, τρέχει, σηκώνει τό ἀκουστικό:

— Ἐμπρός; λέει μέ μπάσα φωνή.

— Τόν Ἀστυφύλακα παρακαλῶ, ἀκούγεται ἀντρική φωνή.

— ‘Ο ίδιος.

— "Ελα, συνάδελφε, άπό τήν 'Υπηρεσία σέ παίρνω. Αύριο
ή διμοιρία σου έχει τό άπόγευμα έπιφυλακή δύο-δέκα καιί δχι
"Αγιο Κοσμά τό πρωί.

— Εύχαριστῶ, εὐχαριστῶ.

Κατεβάζει τό άκουστικό. Πάει στήν κουζίνα. 'Η μητέρα
του συνεχίζει νά πλέκει.

— Βάλε μου νά φάω, ρέ μάνα.

Τοῦ σερβίρει γρήγορα καιί τόν ρωτάει καλοσυνάτα χαι-
δεύοντάς του τά μαλλιά.

— Δέν πρόλαβες νά κοιμηθεῖς, άγόρι μου, καιί σέ ξύπνη-
σαν, ποιός ήταν στό τηλέφωνο;

— 'Από τήν 'Υπηρεσία, είμαστε αύριο έπιφυλακή, άπα-
ντάει μπουκωμένος δ Χρῆστος.

— 'Αμάν, άγόρι μου, πού έμπλεξες μέ τήν παλιοαστυνομία.
Αύτά τράβαγε τότε κι δ πατέρας σου, δλο συλλαλητήρια είχε.

— Θά δηλώσω άσθένεια, νά πᾶνε στό διάολο, δέν πάω
αύριο πουθενά.

‘Ο Χρῆστος πῆρε δέκα μέρες άδεια γιά θεραπεία ίγμορίτι-
δος (ένέσεις, άντιβίωση)...

"Έχουν περάσει άρκετές έβδομάδες άπό τίς δύσκολες μέρες.

‘Η διμοιρία τῶν φίλων μας είναι έπιφυλακή άπό τίς έξι τό
πρωί στή Βουλή τῶν 'Ελλήνων. 'Ο ήλιος βρίσκεται στό
κέντρο τοῦ αιθαλομυχλογάλανου ουρανού. Οι περισσότεροι
άστυφύλακες στήν κλούβα κοιμοῦνται ναρκωμένοι άπό τή
ζεστή λαμαρίνα, τόν καπνό πού βρίσκεται στίς 3,8 φωτοχημι-
κές μονάδες, τό διοξείδιο τοῦ άζωτου πού έχει φτάσει στά 260
μικρογραμμάρια άνα κυβικό έκατοστό καιί τό διοξείδιο τοῦ
άνθρακα πού ξεπερνάει τά 17 χιλιοστόγραμμα άνα κυβικό
μέτρο.

Τρεῖς άστυφύλακες λύνουν μαζί ένα σταυρόλεξο, καπνίζο-

ντας Γκολουάζ καί ἀπολαμβάνοντας τόν καφέ τους σέ πλαστικά ποτηράκια. 'Ο Χρῆστος, δίπλα τους, προσπαθεῖ νά κρατήσει τά μάτια του ἀνοικτά.

Οἱ μέρες πού ἀκολούθησαν ἡταν γεμάτες γεγονότα πού συντάραξαν τή «μεγάλη οἰκογένεια» τῆς 'Αστυνομίας.

Ἄγνωστοι δολοφόνησαν τόν τέως 'Αστυνόμο τῆς 'Ασφάλειας, πού είχε κατηγορηθεῖ καί διωχθεῖ ἀπό τό Σῶμα σάν βασανιστής κατά τή διάρκεια τῆς ἐπταετίας. Στήν κηδεία του ἔγιναν ἐπεισόδια μεταξύ ἔχθρων καί φίλων τοῦ δολοφόνου, μέ ἀποτέλεσμα νά χάσει τή θέση του δ Διευθυντής τοῦ Μηχανοκίνητου καί νά μετατεθοῦν πολλοί ἀξιωματικοί.

'Ο ἀντιπολιτευόμενος 'Αθηναϊκός τύπος κατηγόρησε ἐντονα τήν 'Αστυνομία καί τά ΜΑΤ γιά τή στάση τους στήν κηδεία, μέ τά δυσάρεστα ἀποτελέσματα.

—Ρέ παιδιά, πέστε μου καμιά λέξη νά βρῶ, γιατί μέ πήρε δύπνος.

—Χαιδευτικό τοῦ ἀστυνομικοῦ δρυγάνου μέ ἐπτά γράμματα, τοῦ λέει δέ ἔνας.

'Ο Χρῆστος δείχνει νά σκέφτεται, «μπάτσος» πετάγεται, «μπάτσος βγαίνει;».

—Μπράβο! λένε καί οι τρεῖς μέ ἔνα στόμα, αὐτό εἶναι.

'Ο Χρῆστος κοιτάει τό ρολόι του καί ρωτάει τόν 'Υπαστυνόμο πού κάθεται μπροστά στή θέση του.

—Κύριε 'Υπαστυνόμε, γιατί ἥρθαμε ἀπό τίς ἔξι τό πρωί, ἀφοῦ ή συγκέντρωση εἶναι στίς ἔντεκα καί μισή;

—Ἐτσι λέει ή 'Υπηρεσία κι ἀπό κεῖ καί πέρα δέν ρωτᾶμε τίποτα ἄλλο, ἀπαντάει βαριεστημένα δ ἀξιωματικός.

'Ο Χρῆστος δέν τό βάζει κάτω:

—Άμα ή 'Υπηρεσία πλήρωνε ὑπερωρίες, θά μᾶς ἔφερνε

ἀπό τά χαράματα γιά τή συγκέντρωση δέκα φοιτητῶν πού κατέβηκαν στό πεζοδρόμιο γιά ένα νομοσχέδιο;

Προτοῦ ἀπαντήσει δ ἀξιωματικός ἀκούγεται ἡ μοτορόλα.

— «Α-Ω σέ πλήρη ἐτοιμότητα. Ἡ συγκέντρωση ἔληξε καί στό χῶρο της ἐθραύσθη ὑαλοπίναξ καταστήματος!»

“Ολοι στήν κλούβα πετάγονται δρθιοι, βάζουν τά κράνη τους, παίρνουν τίς ἀσπίδες τους, κουμπώνονται. Ξανακούγεται ἡ μοτορόλα:

— Α-Ω μεταβεῖτε ταχέως Χαριλάου Τρικούπη καί Ἀκαδημίας καί ἐνεργήσατε τά νόμιμα.

‘Η κλούβα μέ τό φάρο ἀναμμένο καί τή σειρήνα της στή διαπασῶν φτάνει στό χῶρο τῶν συγκεντρωθέντων φοιτητῶν. Οἱ ἀστυφύλακες κατεβαίνουν καί συντάσσονται δίπλα στήν κλούβα κατά τριάδες. Οἱ φοιτητές εἶναι καμιά πεντακοσαριά. “Ἐνας Ἀστυνόμος μέ ξει ἀστυφύλακες τοῦ Τμήματος φωνάζουν πρός τούς φοιτητές νά φύγουν διότι ἐμποδίζουν τήν κυκλοφορία. Οἱ φοιτητές βλέποντας τή συνταγμένη διμοιρία ἀρχίζουν νά σφυρίζουν καί νά ἀποδοκιμάζουν τούς ἀστυφύλακες. ‘Η διμοιρία πλησιάζει τούς συγκεντρωθέντες καί ἀρχίζει νά τούς σπρώχνει.

Οἱ φοιτητές γιουνχάρουνε. Μερικές κοπέλες φτύνουν τούς ἀστυφύλακες τῆς διμοιρίας καί πολύ γρήγορα τά σπρωξίματα μεταβάλλονται σέ ξυλοδαρμό. Οἱ φοιτητές τρέχουν πρός δλες τίς κατευθύνσεις μαζί μέ περαστικό κόσμο πού μπλέκει ἄθελά του στή δίνη τοῦ ξυλοδαρμοῦ.

Μέσα στό πανδαιμόνιο ὁ Χρῆστος σπρώχνει δυνατά δποιον βρίσκει μπροστά του. Εἶναι ἰδρωμένος, μέ τά χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου του τραβηγμένα. Σπρώχνει μέ δύναμη μιά κοπέλα, πού παραπατάει, γονατίζει μέ τό ένα πόδι της καί στρέφεται πίσω, κοιτώντας τον μέ βλέμμα ἐχθρικό. ‘Ο Χρῆστος παγώνει στή θέση του. ‘Η κοπέλα εἶναι ἡ “Ἐλενα, διαφορετική ἀπό τότε πού τήν θυμᾶται. Δέν εἶναι βαμμένη δπως συνήθιζε. Εἶναι ἀπλά ντυμένη μέ τζήν παντελόνι, τζήν

χακί πουκαμίσα καί πάνινα παπούτσια. 'Η "Ελενα σηκώνεται
ἀργά, χωρίς νά ξεκολλήσει τό παγερό βλέμμα της ἀπό τόν
Χρῆστο πού στέκεται ἀκίνητος, ἐνῷ γύρω του γίνεται πάντα
χαμός. Μέσα σ' αὐτήν τήν ἀναταραχή ἔξαφανίζεται καί ἡ
"Ελενα. 'Ο Χρῆστος δέν ἀκούει, οὔτε σκέπτεται, μόνο βλέπει.

'Από τό μυαλό του περνάει σάν ἀστραπή ἡ ὑποψία πώς,
πιθανότατα, δνειρεύεται.

'Ο Μίμης περνάει ἀπό μπροστά του σάν βολίδα, κυνηγώ-
ντας ἔναν μουσάτο πού τρέχει πιό γρήγορα.

Σέ λίγο διαδηλωτές καί κόσμος ἔχουν φύγει πρός ὅλες τίς
κατευθύνσεις. Στόν τόπο τῆς συγκέντρωσης ἔχουν μείνει μόνο
οἱ κρανοφόροι, πού γυρίζουν ἀπό δῶ κι ἀπό κεῖ ἀναζητώντας
Θηράματα. Τέλος δ 'Υπαστυνόμος σηκώνει τό χέρι του γιά
ἐπιβίβαση.

"Ολοι τρέχουν πρός τήν κλούβα. 'Ο Μίμης τρέχοντας,
τραβάει καί τόν Χρῆστο, πού δέν φαίνεται νά 'χει καταλάβει
πολλά. Στήν κλούβα οἱ ἀστυφύλακες βγάζουν τά κράνη, είναι
καταϊδρωμένοι. 'Ο 'Υπαστυνόμος πιάνει τό πρές.

«'Από Α-Ω ἀναφέρουμε: ἀπόλυτος ἡσυχία. Περιμένουμε
νεώτερες διαταγές».

'Η μοτορόλα ἐκπέμπει:

«Α-Ω ὀναμείνατε εἰς τόπον ἐπ' ὀδίγον καί ἀποχωρήσατε».

«'Ελήφθη, κέντρον».

'Ο 'Υπαστυνόμος γυρίζει πρός τούς ἀστυφύλακές του:

—Παιδιά, κάνατε καλή δουλειά. Τούς διαλύσατε σέ μηδέν
χρόνο.

'Ακούγεται δ Μίμης:

—'Ωραιο ξύλο, πολύ τό χάρηκα, ἀλλά ἐσένα, ψηλούλη,
δέν σέ είδα νά τσακίζεις κανένα μουσάτο, ὅλο γκομενοῦλες
ἐσπρωχνες.

—Κόφ' το, Μίμη, δέν ἔχω ὅρεξη.

—Γιατί, ρέ μαλάκα; Σ' ἔπιασε πάλι κρίση συνειδήσεως;
Δέν πήγαινες γιά ιεροκήρυκας καλύτερα;

Πετάγεται δ 'Υπαστυνόμος:

— Τί τρέχει, ψηλέ, μήπως είχαμε ἄδικο πού δείραμε ἔνα μάτσο ἀλῆτες;

‘Ο Χρῆστος ἀπαντάει νευρικά:

— ‘Αρχίζω νά πιστεύω ὅτι ἀλῆτες εἴμαστε ἐμεῖς καί πιό ἀλῆτες αὐτοί πού μᾶς διατάζουν.

Πολλοί ἀστυφύλακες διαμαρτύρονται ἐνάντια στόν Χρῆστο:

— Κόφ' το, ρέ νούμερο.

Πολύ δημοκράτης τό παίζεις.

— “Ολο τόν πονηρό κάνεις.

‘Ο ‘Υπαστυνόμος σηκώνεται ὅρθιος, κάνει νόημα μέ τό χέρι νά ἡσυχάσουν λέγοντας:

— Μ' αὐτό πού είπες βρίζεις τήν Κυβέρνηση καί τήν ύπηρεσία, είναι βαρύ.

— “Οταν, κυρ-‘Υπαστυνόμε, μιά Κυβέρνηση φτάνει στό σημεῖο νά χρησιμοποιεῖ ‘Υπηρεσία πού είναι καθαρά γιά ἀναρχικούς, γιά νά διαλύσει ἑκατό φοιτητές, πού οἱ ὀγδόντα ἀπ' αὐτούς είναι κοπέλες, τότε δέν πρόκειται γιά Κυβέρνηση, ἀλλά γιά βοσκούς πού νομίζουν ὅτι ἔχουν νά κάνουν μέ γιδοπρόβατα. Καί ἐμεῖς εἴμαστε τά μαντρόσκυλά τους γιά νά τά προσέχουμε. Γιατί δέν ἔχουμε τό δικαίωμα νά λεγόμαστε ἄνθρωποι, ὅταν βασανίζουμε ἡ δέρνουμε συνανθρώπους μας.

— Τό ξέρεις ὅτι μπορῶ νά σ' ἀναφέρω καί νά φᾶς φύσημα; τόν παρατηρεῖ δ 'Υπαστυνόμος αὐστηρά.

— Δέν περίμενα ἀπό σᾶς τέτοια ἀπειλή καί ἐπικαλοῦμαι τή λογική καί τίς γνώσεις σας. Είναι σωστό νά τσακίζουμε ἐμεῖς αὐτούς τούς νέους, πού αὔριο θά είναι οἱ πνευματικοί πατέρες τῶν παιδιῶν μας: οἱ δάσκαλοί τους, οἱ γιατροί τους, οἱ δικηγόροι τους, οἱ ἐπιστήμονές τους;

— Σπάγανε δύμας βιτρίνες, τόν διακόπτει δ 'Υπαστυνόμος.

— Δέν εἶδαμε κανέναν νά σπάει βιτρίνες! Μά κι αὐτό νά ἔγινε, ἔγινε ἀπό ἔξτρεμιστικό στοιχεῖο πού τό βόλευε ἡ

κατάσταση. Κι έμεις τό βοηθήσαμε νά πετύχει, δέρνοντας φοιτήτριες, φοιτητές καί περαστικούς ἀνίδεους. Τήν ἄλλη φορά, μᾶς είχαν κατεβάσει νά δείρουμε κάτι ἀριστερούς τοῦ «Ἐσωτερικοῦ» γιά τά προοδευτικά συνθήματά τους, πού σίγουρα τούς τά είχαν ύπαγορεύσει, γιατί δλοι ήταν πιτσιρικάδες. "Ασε μέ τους τυφλούς τό καζίκι πού πάθαμε νά τραβιόμαστε μέσα στήν Πανεπιστημίου μέ ἀνάπτηρους ἀνθρώπους πού είχαν κατέβει γιά αἰτήματά τους. "Αν ἔχουμε τόν Θεό μας! Ή ἔξουσία είναι γιά τήν ἐλευθερία τοῦ λαοῦ, δχι γιά τήν κηδεμονία του. Πιστεύω δτι ξεφύγαμε ἀπ' τό σκοπό μας. Νά τσακίσουμε αὐτούς πού είναι ἀκραῖοι μέ ἀναρχικές ἐκδηλώσεις σέ βάρος τοῦ λαοῦ καί τής Πολιτείας είναι ἀναγκαῖο, ἄλλα..."

‘Ο ‘Υπαστυνόμος ἔχει καθίσει, τόν διακόπτει, ἥρεμα.

—Δέν ἀπαντάω γιά νά τελειώνει ἡ συζήτηση, ἄλλα μήν ἀντιδρᾶς ἔτσι· ἂμα πιέζεσαι, νά ἀλλάξεις ὑπηρεσία. Μπορεῖ κι ἔμεις νά πιεζόμαστε, μά δέν ἀντιδρᾶμε, γιατί ἔχουμε οἰκογένεια, ὑποχρεώσεις. Γιατί τέλος πάντων είναι κι αὐτό ἔνα ἐπάγγελμα.

—Ζητῶ συγγώμη κύριε ‘Υπαστυνόμε ἃν είπα κάτι παραπάνω, ἄλλα αἰσθάνομαι ψυχικά κουρασμένος ἀπό τά λάθη τῶν πάνω, πού είμαι υποχρεωμένος νά τά δέχομαι ἀναντίρρητα.

‘Ο καιρός περνάει γοργά. Τά ΜΑΤ συνεχίζουν τό ἔργο τους. Εἴτε σέ μικρές είτε σέ μεγάλες συγκεντρώσεις τό ξύλο είναι ἀπαραίτητο γιά τή διαφύλαξη τῆς... δμαλότητας.

‘Η διμοιρία μας είναι ἀπογευματινή στήν πρεσβεία τῶν ΗΠΑ. Οἱ δυό φίλοι μας συζητᾶν μέσα στήν κλούβα.

—Χρήστο, αὔριο μᾶς μιλάει ὁ νέος Διοικητής.

—Τό ξέρω, φαίνεται πολύ ὡραῖος ἀνθρωπος.

—Δέν νομίζω νά κάνει γιά Διοικητής τῶν ΜΑΤ, ρέ Χρῆστο. “Ασε πού ἐπί ἐπταετίας είχε διωχθεῖ γιά «δημοκράτης»

ἀπό τό Σῶμα. Ξέρεις πόσους είχαν διώξει τότε μέ τή ρετσινιά
ὅτι «ἀριστέριζαν». Ἀλλά ἐπανῆλθε μέ προσφυγές γιατί δέν
νπῆρχε τίποτα εἰς βάρος του. Μέ τους κατώτερούς του είναι
πολύ ἐντάξει. "Οσο γιά περιουσιακά στοιχεῖα, τά μισά Μεσό-
γεια είναι δικά του.

—Καλά, ρέ Μίμη, ποῦ τά μαθαίνεις δλα αὐτά;

—"Ε! Τί «δεύτερο γραφεῖο» εἴμαστε;

—Μιά πού ἀνήκεις στό «δεύτερο γραφεῖο», μήπως ἔμαθες
καὶ γιά τόν Διευθυντή, ἄν θά τόν ἀλλάξουν;

—Μπά, ποῦ νά φύγει αὐτός...;

—Μά ἔχει τόσο καιρό αὐτή τή θέση.

—Ναι, ἀλλά πρέπει νά ξέρεις, ὅτι ἔχει ἔναν 'Υπουργό που
τόν κρατάει σ' αὐτή τή θέση.

—Γιά φαντάσου, ρέ Μίμη, ἔχεις ἔναν 'Υπουργό κολλητό
καὶ εἴτε είσαι ίκανός εἴτε δχι, κρατᾶς θέση ἐπίκαιρη, ἐπηρεά-
ζοντας ἀπόλυτα μέ τίς ἀποφάσεις σου τόσον κόσμο. Είναι
αὐτό πού λένε «ὁ κατάλληλος ἄνθρωπος στήν κατάλληλη
θέση». 'Ενω δὲ προηγούμενος Διευθυντής, πού ήταν ώραιος
ἄνθρωπος, κατέληξε σ' ἔνα γραφεῖο ἐπειδή ἔπρεπε κάποιος νά
θυσιαστεῖ στήν κοινή γνώμη, ἔξιλεώνοντας τήν 'Αστυνομία
γιά τά ἐπεισόδια τής κηδείας του τέως 'Ασφαλίτη. Αὐτός μᾶς
ἔλεγε καὶ καμιά συμβουλή τής προκοπής, ἀγαποῦσε τόν
κατώτερο, τόν πρόσεχε. Αὐτός πού είναι τώρα, ὅταν ἀκούει
κατώτερο γίνεται θηρίο, λές κι δ ἵδιος δέν ύπηρξε ποτέ του.

—Ρέ Χρῆστο, γιά νά φτάσεις σ' αὐτή τή θέση πρέπει νά
είσαι λίγο σπασίκλας. Μήν ξεχνᾶς ὅτι κάνεις δυό χρόνια
φαντάρος, έξι μῆνες 'Αστυφύλακας, ἔνα χρόνο 'Αρχιφύλα-
κας, τρία χρόνια 'Υπαστυνόμος καὶ κάτι Σχολές Πολέμου καὶ
τέτοια. "Ολα αὐτά είναι ἐσώκλειστες σχολές. Δέν θά γίνεις
σωστός σπασίκλας, παρά μόνον περνώντας τά νιάτα σου μέ
διαταγές καὶ πειθαρχία, ἐνω οἱ συνομήλικοί σου τήν περνάνε
μέ ἐκδρομοῦλες, γυναικες, γλέντια καὶ τρελή ζωή.

—Δέν ἔχεις καὶ ἄδικο, τήν ἀλλη φορά πού ησουν μέ ἀδεια,

ξέρεις τί έπαθα; Μᾶς ἀνέφερε δὲ Ὅμηρος, τὸν Γιῶργο καὶ μένα, γιά μαλλιά. Στηνόμαστε ἔξω ἀπό τὸ γραφεῖο τοῦ Διευθυντοῦ, τουλάχιστον δύο ώρες. Αὐτός στό μεταξύ μέσα μᾶς εἶχε γράψει κανονικά στά τέτοια του. Καταλαβαίνεις τήν ἀγωνία μας. Εἶχαμε φτάσει σέ σημεῖο νά πιστεύουμε δτι ἐγκληματήσαμε, ἐπειδή μείναμε ἀκούρευτοι. Τελικά φωνάζουν πρῶτα τὸν Γιῶργο, φιλῶ τὸν μελλοθάνατο σταυρωτά, τοῦ λέω κουράγιο καὶ τὸν ἀφήνω νά προχωρήσει στό γραφεῖο τῆς «Ἴερᾶς Ἐξέτασης». Βγαίνει μετά ἀπό λίγο, πού σ' ἐμένα φάνηκε αἰώνας, σωστό ἐρείπιο, ἰδρωμένος, κίτρινος.

«Τί ἔγινε Γιῶργο, σέ ξετίναξε;» τὸν ρωτάω μ' ἀγωνία.

«Χρῆστο, μ' ἔστειλε δυό φορές στό πίσω δωμάτιο γιά νά ξαναπάω νά ἀναφέρω τά στοιχεῖα μου, κτυπώντας δυνατά προσοχή!»

«Πόσα σοῦ ἔριξε;»

«Πέντε κατοστάρικα!»

«Καλύτερα νά πηγαίναμε σέ κομμωτή στό Κολωνάκι!»

‘Ακούω τ' ὄνομά μου. Ζητάω συγχώρεση ἀπό τὸν Γιῶργο γιά ὅσα τοῦ είχα κάνει καὶ προχωράω στό Ἐξέταστήριο. ‘Ἐνα βῆμα μπροστά ἀπό τὸ γραφεῖο τοῦ Διευθυντοῦ, πηδάω στήν κυριολεξία στὸν ἀέρα καὶ σκάω σάν ἐλατήριο σέ θέση προσοχῆς. Χαιρετάω δυναμικά καὶ βροντοφωνάζω τά στοιχεῖα μου. ‘Ο Διευθυντής καὶ ὁ Ἀνθυπαστυνόμος βοηθός του ἐμειναν ἔκπληκτοι γιά λίγο, κοιτάζοντας ὁ ἔνας τὸν ἄλλο.

«’Ανάπαυσις, ἀνάπαυσις», μοῦ λέει δὲ Διευθυντής.

«Πῶς βρέθηκες, παιδί μου ἐδῶ;» μέ ρωτάει καλοσυνάτα.

«Γιά μαλλιά, κύριε Διευθυντά.»

«Δέν σέ τιμωρῶ, είσαι λεβεντόπαιδο. Δέν θέλω νά σέ ξαναδῶ ἐδῶ μέσα.»

Βέβαια, ἀπό τότε, πῆγα καμιά-δυό φορές καὶ ἀκόμα χρωστάω προστίματα.

Σάββατο πρωί. “Ολες οι διμοιρίες είναι συγκεντρωμένες

στή μεγάλη αἴθουσα. Μπαίνει δ νέος Διοικητής, άνεβαίνει στήν ̄δρα, κάνει νόημα μέ τό χέρι γιά ήσυχία.

—Καλημέρα σας. Πιστεύω δτι γνωριζόμαστε ήδη, τόσον καιρό πού ̄ρχομαι γιά κατατόπισή μου ύπηρεσιακώς και γιά νά γνωρίσω καί τά ίδιαίτερά σας άπό τόν προκάτοχό μου. "Ενα άπό τά ίδιαίτερά σας είναι δτι είστε δλοι νέα παιδιά, μέ πολλή ̄ρεξη γιά δουλειά. 'Από ̄σδς θά βγοῦν οι αύριανοί ̄ρχηγοί τοῦ Σώματος.

'Εγώ άπό ̄σδς σάν νέος Διοικητής σδς ζητάω τή συνεργασία σας γιά τό δύσκολο ̄ργο πού άνέλαβα καί πρέπει νά τό φέρω είς πέρας μαζί σας.

Θέλω νά 'στε στήν 'Υπηρεσία δραστήριοι καί τυπικοί. Θέλω νά ύπάρχει στενή συνεργασία άστυφύλακα-άξιωματικού. 'Η συνεργασία νά στηρίζεται σέ σεβασμό καί ύπακοή στόν άνώτερο, δικαιοσύνη καί κατανόηση στόν κατώτερο. "Οσο θά είμαι Διοικητής σας θέλω ν' άκούω τά προβλήματά σας δποια καί νά είναι, οίκογενειακά η ύπηρεσιακά.

Θά είσηγηθώ στό Διευθυντή νά μειωθοῦν τά νυχτερινά, διότι πιστεύω δτι τά MAT πρέπει νά είναι ξεκούραστα καί γυμνασμένα γιά τήν ̄ποστολή τους.

Τώρα θά μείνουμε λίγο στό θέμα τής ̄ποστολῆς.

Τά MAT σάν νέα ύπηρεσία ύπεπεσαν σέ πολλά σφάλματα. Αύτό ̄φείλεται η σέ παρερμηνεία διαταγῶν η σέ ύπερβολικό ύπηρεσιακό ζῆλο.

Σδς θυμίζω περιπτώσεις:

Τότε στό Κερατσίνι μέ τούς ύπονόμους, ένω οι κάτοικοι είχαν δίκιο, δπως είχε παραδεχθεῖ δ τότε Διευθυντής Πειραιῶς, ένας 'Υπαστυνόμος διμοιρίας, πού δέν βρίσκεται πιά στά MAT, συνεπλάκη μέ τόν κόσμο μέ ̄ποτέλεσμα τρεις διμοιρίες νά κυνηγιῶνται μέ τούς Κερατσινιῶτες μέσα στήν πόλη τους. Τώρα τό τί πέτρες φάγατε πιστεύω νά τό θυμόσαστε, δσοι ήσαστε στίς τότε δδομαχίες.

"Άλλη περίπτωση: Στήν κηδεία τοῦ δολοφονημένου τέως

άξιωματικοῦ τῆς Ἀσφαλείας. "Οσοι συνάδελφοι παραβρέθηκαν ύπηρεσιακῶς ή οἰκειοθελῶς εἶχαν βγάλει τά περίστροφά τους καὶ πυροβολοῦσαν στόν ἀέρα. Μετά ἔδειραν καὶ δυότρεῖς ἐνοχλητικούς δημοσιογράφους καὶ λίγο κόσμο ἀπ' ἔξω. Οἱ διμοιρίες MAT πού εὑρίσκοντο ἔξω ἀπό τό νεκροταφεῖο κράτησαν παθητική στάση, ἐπόμενο ἦταν ἄλλωστε! Τά ἀποτέλεσματα τά θυμόσαστε. Μετατέθηκε διευθυντής τοῦ Μηχανοκίνητου καὶ ἔνας-δυό ἀξιωματικοί. Κατακραυγή ἀπό τόν κόσμο γιατί δ Τύπος τόν μακαρίτη τόν εἶχε παρουσιάσει βασανιστή ἐπί ἑπταετίας.

Σάν Διοικητής τῶν MAT, θέλω νά πετύχω νά μᾶς βλέπει διό κόσμος σάν προστάτες, σάν φύλακες ἄγγελους πού ύπηρετοῦν τό δίκαιο καὶ σωστό καὶ τιμωροῦν τό ἄδικο καὶ παράνομο. 'Ο 'Αστυνομικός ἐν γένει πρέπει νά είναι δ «καλός Σαμαρείτης» καὶ δχι δ «κακός δαίμων».

Πρέπει νά προσέχουμε τί πράττουμε σέ μιά διαδήλωση, δέν πρέπει ἀπό ἔναν «προβοκάτορα» νά δείρουμε δλο τόν κόσμο! Πρέπει νά κερδίσουμε τήν ἀγάπη καὶ τόν σεβασμό τοῦ λαοῦ. Νά κατεβαίνουμε ἀπό τίς κλοῦβες καὶ νά μᾶς χειροκροτοῦν. Γιατί θά τούς προστατέψουμε ἀπό τούς ἀναρχικούς, θά τούς βοηθήσουμε. 'Η ἀπλή συγκέντρωση γιά ἔνα αἴτημα νά μή γίνεται αίματηρή διαδήλωση.

Κάθε Σάββατο θά συγκεντρωνόμαστε νά τά συζητάμε.
Ἐχετε νά ρωτήσετε τίποτα;

Περιμένει λίγο.

—'Εντάξει, θά τά ξαναποῦμε. Γειά σας.

'Ο Μίμης μέ τόν Χρῆστο πᾶνε γιά τό κυλικεῖο συζητώντας:

—Είπες τίποτα γιά τό Διοικητή, ψηλέ; Πρώτη φορά, τόσον καιρό ἀστυφύλακας, ἀκούω νά μιλάει ἀξιωματικός ἔτσι.

—Μοῦ θύμισε λίγο τόν Διοικητή τῆς Σχολῆς.

—Πάντως, Χρῆστο, δέν κάνει γιά Διοικητής τῶν MAT.

—Κάθε ἄλλο, Μίμη, είναι δ πιό κατάλληλος γιά τά MAT.

Μήν ξεχνᾶς ότι δύο κόσμοις δέν μάς συμπαθεῖ και πρέπει νά
ἀποκατασταθοῦν οι σχέσεις μας.

—Πάρτο χαμπάρι, ψηλέ, χωρίς ξύλο δέν βγαίνει τίποτα.

—Λέγε δ, τι θές έσύ, έγώ Δευτέρα πρωί θά πάω νά συζητήσω μαζί του!

—Τρελάθηκες ρέ, τί τόν πέρασες τόν Διοικητή, Μῆτσο;

Δευτέρα πρωί. 'Ο Χρήστος χτυπάει τήν πόρτα τοῦ γραφείου τοῦ Διοικητή, περνάει μέσα.

—Κύριε Διοικητά ἐπιτρέπετε;

—Πέρασε, πέρασε. Κάθισε, τοῦ λέει διοικητής καλοσυνάτα. Μή μοῦ ἀναφέρεις, σέ ξέρω.

—Εύχαριστῶ. Ποῦ μέ ξέρετε; ἐκπλήσσεται διοικητός.

—Έχω πληροφορηθεῖ γιά σένα, δπως και γιά τούς ἄλλους, πού δημιουργοῦν προβλήματα στήν υπηρεσία. Μοῦ ξεχει κάνει ἐντύπωση ή δλη σου συμπεριφορά και ἀντίδραση στό χώρο τῶν MAT. Πάντως στήν εκθεση ἀπό τό στρατό, τόν λίγο καιρό πού υπηρέτησες, και ἀπό τή Σχολή, σέ παρουσιάζουν ἄριστο και ηθικό. 'Εδω ομως μοῦ τά χαλᾶς. 'Ο 'Υπαστυνόμος σου ξεχει πάρα πολλά παράπονα και ὅποτε μυρίζεσαι ἐπιφυλακή και ξύλο δηλώνεις ἀσθένεια.

—Κύριε Διοικητά, πιστεύω ότι τά MAT βρίσκονται σέ λάθος δρόμο.

—Αὐτός δέν είναι λόγος γιά νά μήν είσαι έσύ στίς υποχρεώσεις σου σωστός, γιατί ή 'Υπηρεσία σέ πληρώνει, ἀσχετα έάν τίς μισές μέρες βρίσκεσαι ἀσθενής, ἐνῶ, ἀπ' δ, τι ἔμαθα, ἀσχολεῖσαι μέ τό ἐμπόριο τοῦ πατέρα σου.

—'Εάν μ' ίκανοποιοῦσε ή 'Υπηρεσία, νά στε σίγουρος ότι δέν θά τά έκανα δλα αυτά.

—Κανένας δέν μένει ίκανοποιημένος ἀπό τήν ἐργασία του, νεαρέ.

—Μά κύριε Διοικητά, ἐδῶ ντρεπόμαστε νά λέμε πού υπηρετοῦμε! 'Ο κόσμος δέν πολυσυμπαθεῖ τήν 'Αστυνομία

γιά τίς αύθαιρεσίες της στήν έπταετία καί τήν κακή νοοτροπία της μέχρι τώρα. Δημιουργήθηκαν καί τά MAT, νέα ύπηρεσία μέ δυναμική παρουσία στίς διαδηλώσεις, ξυλοδαρμούς, κακοποιήσεις πολλές φορές πολιτῶν πού δέν είχαν καμιά σχέση μέ διαδηλωτές η ἀναρχικούς, μέ άποτέλεσμα νά παραμένει ἀγεφύρωτο τό χάσμα Ἀστυνομίας καί λαοῦ.

—Γιά τούς ξυλοδαρμούς δέν ἀντιλέγω, τόν διακόπτει δ Διοικητής, ἄν καί υπάρχουν περιπτώσεις πού τό ξύλο ἐπιβάλλεται. Ἀλλά νά ξέρεις δτι δ νομοταγής πολίτης είναι μακριά ἀπ' αὐτά τά πράγματα, μέ άποτέλεσμα νά μήν έχει κανένα παράπονο ἀπό τό Σῶμα.

—Μά, κύριε Διοικητά, πιστεύετε σοβαρά δτι ύπάρχουν τέτοιου είδους πολίτες; Ὁ σύγχρονος τρόπος ζωῆς καί οι ἀπαιτήσεις του δέν ἀφήνουν κανέναν, μά κανέναν ἔξω ἀπό τήν παρανομία. Μέ μιά ματιά στήν καθημερινή μας ζωή τό διαπιστώνουμε:

‘Η νοικοκυρά πού κλέβει στό σοῦπερ-μάρκετ!
‘Ο ταξιζής πού κλέβει μέ τό ρυθμισμένο ταξίμετρο!
‘Ο δικηγόρος πού ἄλλα πιστεύει καί ἄλλα υπερασπίζεται!
‘Ο καθηγητής, μ' αὐτά πού παίρνει ἀπό τό ίδιαίτερο στόν μαθητή!

‘Ο παπάς, μ' αὐτά πού κάνει ἀντίθετα στά δσα κηρύττει!
‘Ο γιατρός, πού παίρνει στήν ἐπίσκεψη ποσό ἄσχετο μ'
αὐτό πού γράφει στήν ἀπόδειξη.

‘Ο δημοσιογράφος πού διαστρεβλώνει τήν είδηση.
Αὐτός πού μιλάει γιά γάμο καί σκέπτεται τήν προίκα!
‘Ο Δήμαρχος πού θά ύποσχεθεῖ γιά νά φτάσει στήν ἔξουσία.
‘Ο πολιτικός, πού θά ύποθηκεύσει τήν χώρα του γιά νά τήν κυβερνήσει!
‘Ο συγγραφέας πού γράφει τό βιβλίο καί σκέπτεται τό κέρδος.

Καὶ πλεῖστα ἄλλα παραδείγματα πού ἀποδεικνύουν πόσο δ

ἀνθρωπος ἔχει ἀπομακρυνθεῖ ἀπό τούς νόμους τῆς ἡθικῆς καὶ τῆς Πολιτείας.

— “Ισως νά μήν ᔁχεις ἄδικο σ’ αὐτά πού λές, ἀλλά ή ‘Αστυνομία καὶ τά MAT τί περισσότερο μποροῦν νά προσφέρουν;

— ‘Εκεῖ είναι ή διαφορά, κύριε Διοικητά, δτι ούτε ή ‘Αστυνομία ούτε τά MAT προσφέρουν σωστά τίς ύπηρεσίες τους στό λαό. Γιά τόν ἀπλό λόγο δτι στηρίζονται σέ λάθος σύστημα, πού δέν ἀποδίδει.

— Σέ λάθος σύστημα! Τί θές νά πεῖς; ἀπορεῖ δ διοικητής.

— Θέλω νά πῶ γιά τό ώραριο, δτι είναι ἀπάνθρωπο. Νά σᾶς τό ἔξηγήσω.

‘Αρχίζω μέ τό τετράωρο πού είναι τό χειρότερο. Τό ἀστυνομικό ὅργανο θά πάει στό τμῆμα 10 φορές γιά ύπηρεσίες. Τρεῖς φορές μεσάνυχτα, τρεῖς φορές χαράματα, τρεῖς φορές μεσημέρι καὶ ὅ,τι δουλέψει τήν Κυριακή, πού ἀλλάζει ύπηρεσία. Δηλαδή, τή στολή του θά τήν βάλει καὶ θά τήν βγάλει εἰκοσι φορές, ἐκτός ἂν κοιμᾶται μ’ αὐτήν περιμένοντας τό ἐπόμενο τετράωρο. Πρέπει νά είναι μισή ὥρα πιό μπροστά γιά νά παραλάβει ύπηρεσία, ἐνῶ πρέπει νά παραδώσει ἀκριβῶς. Δηλαδή τήν ἑβδομάδα δουλεύει κανονικά σαρανταπέντε ώρες.

Δέν λείπουν ὅμως οἱ ἐπιφυλακές καὶ ἔτσι οἱ ώρες ἐργασίας φτάνουν στίς πενήντα ή καὶ ἔξήντα.

Τό δόκταρο τώρα, πού θεωρεῖται καλή ύπηρεσία —κι ἔτσι ἐργάζεται ή πλειονότητα τῆς ‘Αστυνομίας— ᔁχει ἀλλα χάλια. Τό ἀστυνομικό ὅργανο μέσα σ’ ᔁνα δεκαπενθήμερο ᔁχει τέσσερα πρωινά, τέσσερα ἀπογευματινά καί, τό χειρότερο, τέσσερα βραδινά, ἀπό τίς 10 ἔως τίς 6 τό πρωί. Δηλαδή ᔁνας ἀστυφύλακας μέ δέκα χρόνια ύπηρεσία τά τρία τά ᔁχει βγάλει μέ ξενύχτι.

Ξενύχτι, δπου ούτε δουλεύει γιά νά περάσει ούτε διασκεδάζει γιά νά εύχαριστηθεῖ. “Η θά είναι σέ καμιά καρέκλα δλο τό βράδυ γιά σκοπιά, ή σέ καμιά πρεσβεία ὅρθιος, φορτωμένος

μέ κάποιο τουφέκι, σέ ήμινάρκωση. Τίς ἐπιπτώσεις ἀπό τό ξενύχτι τίς γνωρίζετε.

Θά μοῦ πεῖτε ποιός νοιάζεται, ἂν δὲ ἀστυφύλακας ἔχει νεῦρα καὶ ψυχολογικά προβλήματα, πού δλοι λίγο-πολύ ἔχουμε; Ναι, ἀλλά δὲ ἀστυφύλακας τήν ήμέρα θά εἶναι δὲ δικαστής καὶ δὲ ἐκτελεστής γιά τίς παραβάσεις, τίς διαφορές, τίς ἀναποδίες τοῦ κόσμου. "Αν αὐτό τό ἄτομο δέν βρίσκεται σέ ίσορροπημένη κατάσταση, πῶς θά μπορέσει νά σκεφτεῖ σωστά, νά κρίνει δίκαια, νά φερθεῖ ἀνθρώπινα, νά ἔχει τήν ὑπομονή νά σ' ἀκούσει, νά μπορεῖ νά σου ἔξηγήσει γιατί σέ μηνύει καὶ πληρώνεις τό τσουχτερό πρόστιμο;

"Η Πολιτεία ἔχει δώσει στό ἀστυνομικό ὅργανο δπλο καὶ ἔξουσία, πού συνήθως γίνεται «'Εξουσία γιά ἐκτόνωση τοῦ δργάνου». Μέ θλιβερά καὶ πολύ ἐπιζήμια ἀποτελέσματα σέ βάρος τοῦ λαοῦ, δπως ξυλοδαρμοί στούς δρόμους σέ νεαρούς πού ἀντιμίλησαν, σ' αὐτούς πού ἔφεραν γιά ἔξακρίβωση στό Τμῆμα, η σ' αὐτούς πού πιάσανε στίς λέσχες, σ' αὐτούς πού πιάσανε μέ μηχανάκια. Καὶ εὔκολα ὑπάρχει η δικαιολογία: εἶναι ἀλῆτες, τό θέλουν τό ξύλο. Λάθος, εἶναι ἀπλῶς νεολαία μέ τά δικά της ξεσπάσματα. Κάποτε ἔπαιζαν πετροπόλεμο, ἔτρεχαν μέ τά μουλάρια καὶ τά ἀλογα καὶ ἔσπαζαν τά πόδια τους. "Ετσι τή βρίσκανε. Τώρα τή βρίσκουνε στά μηχανάκια, στά μπιλιάρδα, στίς καφετέριες. "Αν θέλει η Πολιτεία νά τους προστατέψει, ἄς φτιάξει γυμναστήρια, ἀθλητικούς συλλόγους, δργανώσεις νέων, νά καλλιεργηθεῖ τό αἰσθημα τῆς ἀμιλλας, νά δδηγηθοῦν οἱ νέοι στόν ἀθλητισμό γιά τό καλό τους καὶ τό καλό τοῦ συνόλου.

—Περίμενε, περίμενε, τόν διακόπτει δ Διοικητής. Πήρες φόρα. Γιά τόν ἀθλητισμό δέν ἔχεις ἄδικο, ἀλλωστε προσπάθειες γίνονται ἀπό τήν Κυβέρνηση...

—Θέλει ἔργα ούσιας, κύριε Διοικητά!

—Μή μέ διακόπτεις. 'Αλλά γιά τό τετράωρο καὶ τό δκτάωρο, τί μπορεῖ νά γίνει, ἀφοῦ μόνο ἔτσι δὲ ἀστυφύλακας

μπορεῖ καὶ βρίσκεται στό πλευρό του πολίτη εἰκοσιτέσσερις ώρες τό εἰκοσιτετράωρο;

— Ο πολίτης τόν χρειάζεται ένεργά, δχι παθητικά!

— Μά πῶς μποροῦμε ἐμεῖς νά τ' ἀλλάξουμε ὅλα αὐτά, ὅταν ὑπάρχουν ἔδω καὶ ἀρκετές δεκαετίες.

— Μέ σωστή συνεργασία ἀνωτέρων-κατωτέρων, κύριε Διοικητά, πού δυστυχῶς μέχρι στιγμῆς δέν ὑπάρχει. Χρειάζεται πρόγραμμα γιά τήν ἀνάδειξη σωστῶν καὶ ίκανῶν ἀνδρῶν, πού θά 'χουν δρεξη γιά δουλειά γιά νά προκόψει τό Σῶμα. Νά δημιουργηθεῖ ἐπιτροπή πού νά ἀπαρτίζεται ἀπό ψυχολόγο καὶ νέους στήν ήλικια ἀξιωματικούς, πού θά ἐλέγχει τήν πνευματική ἰσορροπία, τίς κοινωνικές σχέσεις καὶ τίς γυμνασιακές γνώσεις τῶν νέων ἀστυφυλάκων. Καὶ μέ τά κριτήρια αὐτά, οἱ νέοι νά ἀναλαμβάνουν τίς ἀνάλογες ὑπηρεσίες στό Σῶμα. Νά προωθοῦνται οἱ ἀστυφύλακες πού θέλουν νά σπουδάσουν. Τά 'Αστυνομικά Τμήματα νά παίρνουν ἐνεργό μέρος στίς πολιτιστικές ἐκδηλώσεις τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς τους, γιά νά συσφίγγονται οἱ σχέσεις τῶν πολιτῶν καὶ ἀστυφυλάκων. Νά ἀπαγορευτεῖ μέ νόμο τό ξύλο ἀπό τ' ἀστυνομικά ὅργανα σέ νέους, διότι τούς φανατίζουνε σέ βάρος τῆς 'Αστυνομίας καὶ τῆς Πολιτείας. Νά πηγαίνουν τά ἀστυνομικά ὅργανα στά σχολεῖα, νά ἔχουν διάλογο μέ τούς μαθητές γιά ἀπορίες ἀστυνομικῆς καὶ νομικῆς φύσεως, πού είναι τόσες πολλές καὶ περίπλοκες. Νά ὑπάρχει εἰδική στήλη στίς ἐφημερίδες πού νά ἀναφέρει ἐπίκαιρα συμβάντα, προσωρινές ἀπαγορεύσεις καὶ διάφορες διαταγές πού ἐνδιαφέρουν ἄμεσα τόν πολίτη, πού πολλές φορές βρίσκεται σέ παράβαση χωρίς κάν νά τό γνωρίζει. Νά ὑπάρχει συνδικαλισμός γιά νά μποροῦν νά είσηγηθοῦν καὶ οἱ κατώτεροι δ,τι ἀποφεύγουν οἱ ἀνώτεροι, ἀπό φόβο μή χάσουν τή θέση τους.

— 'Απ' αὐτά πού λές πολλά γίνονται καὶ ἄλλα δέν γίνονται...

— Τό βασικό δέν τό εἴπαμε, κύριε Διοικητά.

—Δηλαδή ποιό βασικό;

—'Η Ἀθήνα ἔχει τριάντα ἑπτά Τμῆματα καί τέσσερις Σταθμούς, σύνολο σαράντα ἓνα οἰκήματα, πού μποροῦν νά χωριστοῦν σέ Τομεῖς. Τά Τμῆματα νά δουλεύουν βραδινά καί Κυριακές ἐκ περιτροπῆς. Τό Τμῆμα, πού δέν διανυκτερεύει, θά κλείνει στίς δώδεκα τά μεσάνυχτα καί θ' ἀνοίγει στίς ἔξι τό πρωί. Θά ὑπάρχουν μόνο μηχανοκίνητες περίπολοι, πού θά δροῦν γρήγορα καί πιό ἀποτελεσματικά. Τά ὑπέρ εἶναι πολλά:

Πρῶτον καί κύριο θά ἀπασχολεῖται τό ἓνα τρίτο ἀπό τή νυχτερινή δύναμη πού ἀπασχολεῖται τώρα, πιό ξεκούραστη καί δρεξάτη γιά δουλειά, μιά καί δέν θά 'χει πολλά νυχτερινά.

Δεύτερο, θά αὐξηθεῖ ἡ δύναμη τῶν ἀντρῶν τίς ήμερήσιες φρες, ώρες δργασμοῦ γιά δλο τόν κόσμο.

Τρίτο, δ' ἀστυφύλακας θά δουλεύει ἔνα δικτάωρο τήν ήμέρα δπως δλοι οἱ ἐργαζόμενοι.

Τέταρτο καί τελευταῖο, ή οἰκονομία πού πετυχαίνεται μέ τόν περιορισμό στήν κατανάλωση ρεύματος, ΟΤΕ, θέρμανσης ἀπό τά κλειστά Τμῆματα. Γιά ἐνίσχυση τῶν βραδινῶν περιπολιῶν μπορεῖ νά ὑπάρχει καί διμοιρία MAT πού θά εἶναι σέ ἐπιφυλακή, ἀλλά θά κοιμᾶται σάν τούς πυροσβέστες.

Σέ τυχόντα συναγερμό, σέ ἐλάχιστο χρονικό διάστημα, θά βρίσκεται ἐκεῖ πού τή χρειάζονται.

Γιά τίς Κυριακές ή μεγαλύτερη δύναμη χρησιμοποιεῖται στά γήπεδα. Αὐτό νά ρυθμίζεται μέ τίς 'Ανώνυμες Ποδοσφαιρικές 'Εταιρεῖες. Νά πληρώνουν τήν ἀστυνομική δύναμη πού θά παρευρίσκεται στόν ἀγωνιστικό χῶρο.

Γιά τά MAT στόχος:

Λιγότερο ξύλο, περισσότερη προστασία. Σέ μεγάλες συγκεντρώσεις ή πορείες νόμιμες, δπως Πολυτεχνεῖο, Πρωτομαγιά, μπορεῖ κάλλιστα νά χρησιμοποιηθεῖ ἐλικόπτερο γιά τόν ἔλεγχο τῆς συγκέντρωσης καί τήν προσβολή της ἀπό ἀναρχικά στοιχεῖα. Οι κλούβες σέ ἀθέατες θέσεις θά ἐνεργοῦν κατόπιν διαταγῆς τοῦ ἐλικοπτέρου σέ συγκεκριμένο τόπο καί

χῶρο. Ἐάν ὁ καιρός δέν βοηθάει γιά τό έλικόπτερο, μπορεῖ νά ύπάρχουν ἄντρες μέ ασύρματο σέ ἐπίκαιρα σημεῖα, σέ πολυκατοικίες, στό χῶρο τῆς συγκεντρώσεως.

Τά MAT σέ καμιά περίπτωση δέν πρέπει νά στήνονται προκλητικά μπροστά σέ πορεία ή σέ συγκέντρωση, γιατί ἀπό κεῖ καί πέρα θά ἔχουμε νά ἀντιμετωπίσουμε τήν ψυχολογία τοῦ πλήθους, πού ἐμεῖς ἐρεθίσαμε, μέ τά γνωστά ἀποτελέσματα. Σέ περίπτωση ἀπαγορευμένης πορείας, συνήθως λίγων ἀτόμων, πάλι δέν χρειάζεται ξύλο. Προτιμότερο είναι νά ἐγκλωβιστοῦν καί νά συλληφθοῦν, γιά νά ἔχει τό λόγο ἡ δικαιοσύνη. Μετά ἀπό ὅλα αὐτά, θά μπορέσει καί τό μισθολόγιο τοῦ ἀστυνομικοῦ ὑπαλλήλου νά βρεθεῖ στά ἴδια ἐπίπεδα μέ τοῦ δημοσίου.

Νά ύπάρχουν ύπερωρίες, πού νά πληρώνονται ἀπό τίς πολιτικές παρατάξεις, γιά νά δεσμεύεται ὁ κάθε πολιτικός, νά μήν κατεβάζει ὅσους ἀστυφύλακες θέλει γιά νά καλύψει μιά πολιτική του βλακεία.

— “Ολα αὐτά πού λές, νεαρέ, είναι ἀκατόρθωτα. Νά ξέρεις δτι πάντα γίνονται μετά ἀπό πολλές εἰσιγήσεις καί μελέτες καί μήν ξεχνᾶς τή γραφειοκρατεία καί...”

Διακόπτεται ἀπό ἔναν Ἀστυνόμο, πού μπαίνει ἐκείνη τήν στιγμή στό γραφεῖο χωρίς νά χτυπήσει τήν πόρτα.

— “Ω! Συγνώμη, κύριε Διοικητά, μήπως σᾶς διέκοψα;

— “Οχι, Χαράλαμπε, ξλα.

‘Ο Χρῆστος σηκώνεται, χαιρετάει στρατιωτικά:

— Τά σέβη μου, κύριε Διοικητά, καί σᾶς ευχαριστῶ.

— Θά τά ξαναπούμε νεαρέ, καί σέ θέλω σωστό στή διμοιρία σου. “Οχι μόνο λόγια. Καί ἔργα.

‘Η διμοιρία τοῦ Χρῆστου καί τοῦ Μίμη είναι ύπηρεσία στήν Πλατεία Κολοκοτρώνη, δύο-δέκα τό ἀπόγευμα. ‘Ο Χρῆστος κοιτάει τό ρολόι του. Είναι ἀκόμη ἔξι.

Τεντώνεται τεμπέλικα, μιλάει στόν Μίμη πού λύνει σταυρόλεξο.

— «Γρίφε», θά πάω σινεμαδάκι.

‘Ο Μίμης τόν κόβει σοβαρός.

— Πές ξα ςώ μέ πέντε γράμματα καί θά σου ἐπιτρέψω νά πᾶς.

‘Ο Χρῆστος σκέφτεται λίγο καί λέει θριαμβολογώντας:

— ‘Ελέφα! Στό «Αττικόν» θά είμαι, στά πίσω καθίσματα.

‘Ο Μίμης μονολογεῖ «‘Ελέφα;»... Καλά λένε: ψηλός καί μαλάκας...

‘Ο Χρῆστος, χωμένος στό κάθισμα τοῦ σινεμά, ἀπολαμβάνει μία κόκα κόλα βλέποντας τήν προβολή τῆς ταινίας «ΠΕΠΣΥ». Ένω τό ἔργο πλησιάζει στό τέλος του, ἔνα γερό σκούντημα τόν τρομάζει. Πετάγεται ἀπάνω. ‘Ο Μίμης ηδη βρίσκεται στήν ξέσδο κάνοντάς του νόημα. Τρέχουνε στή Σταδίου πρός τήν πλατεία Κολοκοτρώνη.

— Τί τρέχει, Μίμη, καί τρέχουμε;

— Φάγανε τά κουμμούνια ἄλλον ξα πρώην ‘Ασφαλίτη Αστυνόμο.

— Πώ! Πώ! Σοβαρά; Ποῦ;

— Στή Νέα Σμύρνη, ξέω ἀπό τό σπίτι του.

Μπαίνουν στήν κλούβα πού μανουβράρει καί φεύγει μέσειρήνα, περνώντας μέ κόκκινο τή διασταύρωση Σταδίου-Αμερικῆς.

“Ολο τό βράδυ οί ἀστυφύλακες χτενίζανε ὅλη τή γύρω περιοχή χωρίς ἀποτέλεσμα.

Στήν κηδεία τοῦ Αστυνόμου, πού είχε ἐκδιωχθεῖ ἀπό τήν Αστυνομία σάν βασανιστής ἐπί ἑπταετίας, δέν ύπηρξαν

έπεισόδια, γιατί έγινε σέ στενό οίκογενειακό κύκλο.

Δέν είχε κλείσει καλά καλά χρόνος άπό τό πρώτο έγκλημα καί έγινε δεύτερο.

‘Ο άστυνομικός κόσμος έχει κλονιστεῖ, φοβᾶται γιά συνέχεια.

“Οσοι άξιωματικοί τής ‘Αστυνομίας είχαν δείρει λιγάκι παραπάνω γιά τό «καλό τής πατρίδος» ἐπί ἑπταετίας, τώρα τά βάζουν μέ τήν «εύαισθησία» τους καί τήν «καλοσύνη» τους πού δέν ἀναγνωρίζεται, ἀλλά τουναντίον κινδυνεύουν κιόλας.

Μέσα στό κυλικείο οί ἀστυφύλακες τής διμοιρίας πίνουν καφέ, δέν έχει βέβαια καί τίποτ’ ἄλλο. Είναι ὅλοι σοβαροί, σιωπηλοί. ‘Ο Μίμης σπάει τή σιωπή:

—Πώ! Πώ! Πολύ βάρυνε τό κλίμα στά ΜΑΤ. ’Από τή μιά δολοφονίες, ἀπό τήν ἄλλη δύναμης δέν μᾶς συμπαθεῖ, τό χειλάκι μας έχει τόσο καιρό νά γελάσει.

—Δέν λές, Μίμη, ἐπεμβαίνει δύναμης Χρήστος, πού βρέθηκε καί δύναμης Διοικητής καί περιορίστηκε τό ξύλο.

—Καλά, Χρήστο, κάτι είπες τώρα! Νά δῶ τί θά κάνουμε δταν ἔρθει τό Πολυτεχνείο. Θά μπορέσει δύναμης νά ρυθμίσει τήν κατάσταση χωρίς ξύλο; “Η θά τήν ρυθμίσει τήν Πρωτομαγιά ἡ τήν 28η πού θά κατέβουν τά κουμμούνια παιζοντάς το ‘Εθνική ‘Αντίσταση;

—Τώρα πού είπες γιά τήν 28η ‘Οκτωβρίου, θά σοῦ πῶ ἔνα περαστικό νά γελάσει τό χειλάκι σου, Μίμη μου. ‘Ο Κυριάκος δύναμης Περιστεριώτης, πέρυσι, τήν 28η ‘Οκτωβρίου, ξέρεις τί ἔπαθε; Είχε πάει δύναμης του γιά ύπηρεσία στό Περιστέρι γιά τήν ‘Επέτειο. Ξέρεις, ἔκει δύναμης Δήμαρχος είναι ἀριστερός. Πήρε λοιπόν τή σημαία νά παρελάσει σάν ‘Εθνική ‘Αντίσταση. ‘Ο διμοιρίτης ‘Υπαστυνόμος ήταν δεξιός, καταλαβαίνεις... ‘Η διμοιρία ἔδειρε ὅλο τό Δημοτικό Συμβούλιο. ‘Ο

κακομοίρης δ Κυριάκος καθόταν μέσα στήν κλουύβα. Τοῦ βάζει τίς φωνές δ 'Υπαστυνόμος νά κατέβει νά παραλάβει δύο δαρμένους συλληφθέντες. Τόν βλέπουν κάτι Περιστεριώτες νά κουβαλάει τούς αίμόφυρτους συλληφθέντες. Τ' ἀπόγευμα πάνε στή μητέρα του στήν Κηπούπολη καί τῆς λένε: « 'Ο Κυριάκος κτύπαγε κάτω στήν πλατεία τόν κόσμο, ήταν καλό παιδί καί στά MAT ἔγινε φασίστας!»

— « 'Ο Κυριάκος, βρέ παιδιά, δέν ἔχει κτυπήσει κουνούπι σ' δλη του τή ζωή, θά κτυπήσει ἄνθρωπο;»

« 'Εμεῖς τόν εἰδαμε», ἐπέμεναν αὐτοί, «καί πές του δτι ἀν τόν ξεμοναχιάσουμε θά τόν τσακίσουμε».

Τρελάθηκε ἡ γυναίκα. "Εκλαιγε σάν μωρό παιδί. "Οσο γιά τόν Κυριάκο μέχρι τώρα νύχτα μπαίνει στό Περιστέρι, νύχτα βγαίνει.

—Πώ! Πώ! ἔπαθε τέτοια πλάκα δ Κυριάκος; λέει δ Μίμης καί προσθέτει: 'Αλλά καλά νά πάθει, γιατί κι αυτός δέν ρίχνει ξύλο μέ τίποτα. Καλά, θά 'θελα νά ξέρω, ἐσᾶς γιατί σᾶς πήραν στά MAT;

'Ο καιρός περνᾶ. Τά MAT ἔχουν περιορίσει τίς δυναμικές λύσεις. Πολλοί ἀπό τούς πρώτους νεαρούς ἀστυφύλακες ἔχουν φύγει. "Άλλοι πέτυχαν στή Σχολή 'Αρχιψυλάκων, ἄλλοι ἔφυγαν γιά ἄλλες ὑπηρεσίες. Στά MAT ἥρθαν μεγάλοι στήν ήλικια, ἀπό ἄλλα τμήματα, καί νέοι, ἀπό τή Σχολή. 'Επίσης πολλοί 'Αξιωματικοί, ἀντικαταστάθηκαν ὑπηρεσιακῶς. Περιορίστηκε στό ἐλάχιστο ἡ γυμναστική στόν "Αγιο Κοσμά, αὐξήθηκαν οἱ ἀπογευματινές περιπολίες.

'Ο Χρῆστος ἔχει τήν ἄδεια του. Βρίσκεται στήν Πάτρα γιά δουλειές τοῦ πατέρα του. "Έχει καθίσει τέσσερεις μέρες, τελείωσε τίς δουλειές του, ἄλλά τοῦ ἀρέσει τό μέρος καί σκέφτεται γι' αὐτό νά καθίσει καμιά-δύο μέρες ἀκόμα.

'Ο δυνατός χειμωνιάτικος ήλιος είναι τό κυρίαρχο στοι-

χεῖο μέσα στό δωμάτιο τῆς πανσιόν Ταραντέλα, ζεσταίνοντάς το. Ὁ Χρῆστος, ἀγουροξυπνημένος ἀνοιγοκλείνει τά μάτια του, πονᾶνε ἀπό τό φῶς, κοιτάει τό ρολόι του, πετάγεται δρθιος, μονολογώντας.

—Πώ! Πώ! μεσημέριασε.

Ξαναπέφτει στό κρεβάτι.

—”Ε! Καί λοιπόν; ὑπηρεσία ᾔχω; Τεντώνεται:

—”Ω ρέ τεμπελιές, δημόσιε ὑπάλληλε, ὁ μισθός πέφτει καί σύ τεντώνεσαι.

’Ανοίγει τό ράδιο δίπλα του, ἀκούγεται τό τραγούδι, «Στό Ζάππειο μιά μέρα περιπατοῦσα». Ὁ Χρῆστος σηκώνεται σιγοσφυρίζοντας τό σκοπό. Μπαίνει στό μπάνιο, κάνει ντούς μέχλιαρό νερό, λούζεται, ξυρίζεται προσεκτικά, ἀργά, μήν κοπεῖ ὅπως συνήθως. Μέ μάγουλο γυαλί ἀρχίζει νά ντύνεται. Κουμπώνοντας τό πουκάμισό του βγαίνει στό μπαλκόνι. Ἡ βαθυγάλαζη θάλασσα λαμπυρίζει ἥρεμη, γαλήνια, ἀπέραντη κάτω ἀπό τόν δυνατό ἥλιο. Ἡ ζεστή ἀτμόσφαιρα ἀλμυρίζει τά ρουθούνια τοῦ Χρήστου, πού τραβάει βαθιές εἰσπνοές.

—”Αααχχχ! Αύτό είναι, ἐμεῖς οἱ τσιμεντάνθρωποι πάσχουμε ἀπό τή γαλήνη, τήν ὁμορφιά τῆς θάλασσας.

Φυσιολογικά ὅλοι οἱ ποιητές ἔπρεπε νά ἡταν παραθαλάσσιοι. Ἡ θάλασσα σέ κάνει ἀγιάτρευτα ρομαντικό, στή θέα της ἀποβάλλεις ἄγχος καί σκοτούρες. Αύτό είναι ὁ ρομαντικός, δέν ἔχει ἄγχος, ἐνῶ ὁ ἀγχωτικός δέν ἔχει ρομαντισμό. Πώ! πώ! Είμαι μεγάλος, είδα τή θάλασσα καί τό μυαλό μου ἀρχισε νά γεννάει ἀκατάπαυστα.

Μπαίνει μέσα, πάει στόν καθρέφτη καί κοιτάζεται κάνοντας διάφορες γκριμάτσες.

—Σήμερα είμαι ἀπελπιστικά ὁμορφος, είναι ν' ἀπορεῖς πῶς τόσο ώραζο παιδί δέν ἔχει κατακτήσεις.

Κτυπάει δύο ἡχηρές σφαλιάρες στά ξυρισμένα του μάγουλα, λέγοντας:

— 'Ηλίθιε ἀστυφύλακα, κόψε τίς βλακεῖς καὶ σοβαρέψου,
εἰσαι εἴκοσι τεσσάρων χρόνων μαλάκας.

'Ο Χρῆστος βγαίνει ἀπό τό δωμάτιο, κατεβαίνει τίς σκάλες.
'Η ώραία διάθεση πάει χάθηκε, ή συνείδησή του, αὐτηρό
πενταμελές, εἶναι στημένη μέσα του καὶ ἐλέγχει κάθε σκέψη
καὶ κίνηση, δέν τὸν ἀφήνει σέ χλωρό κλαρί. Τό πταισμα τό
κάνει πλημμέλημα καὶ τό πλημμέλημα, ἔγκλημα. Τί ώραιοι
εἶναι αὐτοί πού 'χουν μέσα τους μονομελές ή καὶ τίποτα,
κάνουν φόνο καὶ ή συνείδησή τους τό διασκεδάζει. 'Αλλά οἱ
ἄτυχοι τῆς ζωῆς εἶναι αὐτοί πού 'χουν μέσα τους τόν "Αρειο
Πάγο. Χά! Καταλήγουν θρησκευόμενοι γιά νά τά βγάλουν
πέρα.

'Ο Χρῆστος βγαίνει στό ίσόγειο, ὅπου βρίσκεται τό ἑστια-
τόριο.

Καλημερίζει τόν ἰδιοκτήτη τῆς πανσιόν, πού εἶναι χωμέ-
νος πίσω ἀπό τό μεγάλο ψυγεῖο, καὶ βγαίνει στό δρόμο.
Κοιτάει τήν παλιά μοτοσυκλέτα του. 'Απορῶ, ή γριά Σουζού-
κι πῶς μέ 'φερε ἀπό τήν 'Αθήνα ἐδῶ χωρίς πρόβλημα,
συλλογιέται. Βγάζει ἔνα εἰκοσάρικο ἀπό τήν τσέπη του,
πλησιάζοντας τό περίπτερο. 'Ο περιπτεράς κρεμάει τίς ἀπο-
γευματινές ἐφημερίδες. 'Ο Χρῆστος κάθεται καὶ χαζεύει, τό
μάτι του πέφτει στά μεγάλα γράμματα ἀνηρτημένης ἐφημερί-
δας. «ΕΔΟΛΟΦΟΝΗΘΗ Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΩΝ ΜΑΤ». 'Ο Χρῆ-
στος σάν χαμένος δίνει τό εἰκοσάρικο καὶ παίρνει μιά ἐφημε-
ρίδα ἀπό τά χέρια τοῦ ἔκπληκτου περιπτερᾶ. Προσπαθεῖ νά
διαβάσει τίς πρῶτες γραμμές, δέν μπορεῖ, τά μάτια του βούρ-
κωσαν καὶ τά ψηλά γράμματα χορεύουν μπροστά του. Σηκώ-
νει ψηλά τό πρόσωπό του γιά νά κρατήσει τά δάκρυα στά
βλέφαρά του. 'Ο ούρανός γκρίζαρε ξαφνικά, ἀπειλητικά
σύννεφα ἔρχονται τρεχάτα ἀπό τόν Βορρᾶ. 'Ο Χρῆστος
δόδεύει πρός τήν πανσιόν. Τό σῶμα του δέν τ' δρίζει, τό
κεφάλι του τό αἰσθάνεται θεόρατο, τό μυαλό του ἐλάχιστο. Τά
πάντα γύρω του εἶναι παραμορφωμένα καὶ μακρινά.

Μέσα στό δωμάτιο, μαζεύει άργα τά λίγα πράγματά του. Τό πρόσωπό του είναι μουσκεμένο άποιδρώτα και δάκρυα. Τό δέρμα σ' δλο τό σώμα του έχει άνατριχιάσει, και τόν πονᾶ σάν νά καίγεται. Ἡ θολή ματιά του φεύγει ξέω άπο τό παράθυρο και βουτά στήν άφρισμένη θάλασσα. Τά κύματα χτυποῦν μέ δύναμη στά βότσαλα άνακατεύοντάς τα μέ φύκια, σάπιες σανίδες, ντενεκεδάκια και ψώφια ψάρια. Παραπέρα, ένας μικρός βράχος συγκρατεῖ τό τουμπανιασμένο κουφάρι ένος λυκόστκουλου, τά κύματα λυστομανοῦν άφριζοντας νά τό άποσπάσουν, νά τό πάρουν στά βαθιά νά τό ξεσκίσουν.

‘Ο Χρῆστος πηγαίνει στόν νιπτήρα, ξεπλένει τό πρόσωπό του δυό-τρεῖς φορές. Σέ λίγο, κάτω στό έστιατόριο, πληρώνει τόν ίδιοκτήτη τής πανσιόν. Καί φεύγει μέ τή μοτοσυκλέτα του γιά τήν Ἀθήνα.

‘Εξω άπο τήν Μητρόπολη πολλές κλούβες, πολύς κόσμος, πολλά στεφάνια, πένθιμη βαριά άτμοσφαιρα. ‘Ο Χρῆστος φτάνει δταν τό φέρετρο μεταφέρεται άπο τέσσερις ἄντρες άστυνομικούς στή νεκροφόρα, γιά τήν τελευταία του κατοικία, κάπου στά Μεσόγεια. ‘Ο Χρῆστος μπαίνει σέ μιά κλούβα. Τρεῖς άστυφύλακες είναι μέσα και δ δηγός, δλοι στά παράθυρα, κοιτάνε τή νεκρώσιμη πομπή. ‘Ο ένας άστυφύλακας ξεκολλάει άπο τό παράθυρο μέ δάκρυα στά μάτια, χτυπάει μέ δύναμη τή γροθιά του στό τραπέζι τής κλούβας και κατεβαίνει δργισμένος, φωνάζοντας:

—Θά μοῦ τό πληρώσουν τά κουμμούνια.

—Παιδιά, ξέρετε ποῦ είναι ή διμοιρία μου; ρωτάει δ Χρῆστος.

—Στή Βουλή, τοῦ άπαντάει δ δηγός.

Φεύγει γιά τή διμοιρία του. Σέ λίγο φτάνει στή Βουλή. Μπαίνει στήν κλούβα. “Ολοι είναι καταλυπημένοι. Μιά μεγάλη μαύρη κορδέλα, κρεμασμένη στόν μέσα καθρέφτη, δίνει πένθιμο τόνο στό έσωτερικό. ‘Ο Χρῆστος κάθεται δίπλα στόν Μίμη.

—Τί κακό είναι αὐτό πού μᾶς βρήκε;

‘Ο Μίμης, κοιτάζοντας πάντα εύθεια χωρίς νά γυρίσει νά δεῖ τόν Χρῆστο, σιγομουρμουράει:

—Πάει ό Διοικητής, μᾶς τόν φάγανε τά κουμμούνια.

—Ποιά κουμμούνια, ρέ μαλάκα, ἀντιδρᾶ ό Χρῆστος.

‘Ο Μίμης τόν κόβει σοβαρός:

—‘Αφοῦ τό ’πε ό Διευθυντής στόν ἐπικήδειο λόγο του:

«’Αγαπητέ συνάδελφε, σ’ ἐδολοφόνησαν οἱ κομμουνιστές»...

—“Ελα, ρέ Μίμη, τί ήθελες νά πεῖ αὐτός;

—Δηλαδή, ἀπορεῖ ό Μίμης, τόν φάγανε οἱ δεξιοί;

—Ποιοί ἀριστεροί καὶ δεξιοί μωρέ, αὐτά τά ἐγκλήματα κρύβουν πολλά μυστικά καὶ ἔχουν περισσότερο μελλοντικό ἀντίκτυπο παρά προσωρινό.

“Οσο γιά τόν Διευθυντή πού εἶπε τόν ἐπικήδειο, είναι τόσο στενόμαλος, τόσο ἀρτηριοσκληρωτικός πού δέν μπορεῖ νά κοιτάζει οὕτε πόντο πέρα ἀπό τή μύτη του, μέ τό φανατισμένο μίσος πού τρέφει γιά τούς κουμμουνιστές. Γιατί, ἄν μποροῦσε, θά ‘βλεπε δτι ό Διοικητής μας οὕτε βασανιστής ήταν οὕτε ἀνθρωπος μέ παρωπίδες, ὅπως οἱ περισσότεροι ἀξιωματικοί τῆς Ἀστυνομίας. Κι δτι, γιά νά γίνει ἔνα δργανωμένο ἔγκλημα, ὁ θύτης πρέπει νά γνωρίζει πολλά γιά τό θύμα. Γιά τούς ἄλλους δυό ἀξιωματικούς ὑπῆρχαν πολλοί λόγοι ἀπ’ τήν πλευρά τῶν δραστῶν, πού μπορεῖ νά ὑπῆρξαν κατά καιρούς θύματά τους, γιά τόν Διοικητή μας ὅμως, δέν ὑπῆρχε τίποτα πού νά δικαιολογεῖ ἀντεκδίκηση.

—Ναί, ρέ Χρῆστο, ἀλλά μπορεῖ νά τόν δολοφόνησαν γιά νά ἐκδικηθοῦν τά ΜΑΤ.

—“Η νά τά φανατίσουν, Μίμη.

—Τί θές νά πεῖς;

—“Οσον καιρό ήταν Διοικητής, τά ΜΑΤ είχαν περιορίσει τίς δραστηριότητές τους, κι ἵσως νά μήν ἄρεσε σέ μερικούς αὐτή ή ἡσυχία. Ἐνῶ τώρα, μέ τό πρῶτο μπέρδεμα, μέ τό μίσος πού ὑπάρχει γιά ἐκδίκηση, θά θρηνήσουμε θύματα.

Τά ΜΑΤ μετά τή δολοφονία τοῦ Διοικητῆ τους πέρασαν περίοδο ἀλλαγῶν καὶ ἀνακατατάξεων στό χῶρο τῶν ἀξιωματικῶν. Ὁ μόνος πού ἔμεινε ἡταν δὲ Διευθυντής. (Πρώτη φορά στήν ιστορία τῆς ἀστυνομίας εἶχε μείνει τόσα χρόνια Διευθυντής στό Μηχανοκίνητο καὶ σέ δλες τίς ὑπηρεσίες. Οἱ γνωριμίες εἶναι τό δυνατότερο δπλο τῶν ἰκανῶν καὶ ἀνικάνων.)

Πλησιάζει ἡ μέρα τοῦ Πολυτεχνείου. Ὁ Διευθυντής θ' ἀπευθύνει λόγο στίς διμοιρίες. Στή μεγάλη αἴθουσα δλοι τόν περιμένουν... Ἀργησε μία ὥρα, πράγμα πού τό συνήθιζε ἔτσι κι ἀλλιῶς.

Τελικά ἔφτασε. Μέ υφος παντοδυναμίας ἀνεβαίνει στήν ἔδρα. Κάνει σῆμα μέ τό χέρι του νά καθίσουν οἱ ἀστυφύλακες. Πίνει ἀργά ἀργά λίγο νερό ἀπό ἕνα ποτήρι πού ἡταν στήν ἔδρα σκεπασμένο μέ πιατάκι τοῦ καφέ, κι ἀρχίζει μέ τήν ψιλή φωνή του:

—Μετά τίς ἄγριες δολοφονίες τῶν ἀξιωματικῶν μας, τό Σῶμα ἔχασε ἄντρες ἰκανούς, πού ἤξεραν τή δουλειά τους καὶ ἀγαποῦσαν τήν Ὑπηρεσία. Ἐσεῖς, θά συνεχίσετε τό δύσκολο καὶ ἐπίμονο ἔργο τους γιά νά μή γίνει αἰσθητή ἡ ἀπουσία τους. Σέ τρεῖς μέρες ἔχουμε τό Πολυτεχνείο, πρέπει λοιπόν νά ἐντείνουμε δλοι τήν προσοχή μας γιά νά περάσει αὐτός δ μπελάς. Ἐχουμε πληροφορίες πώς τά κουμμούνια θά δδηγήσουν τήν πορεία στήν πρεσβεία τῶν ΗΠΑ. Λογαριάζουν βέβαια χωρίς τόν ξενοδόχο καὶ δ ξενοδόχος ρίχνει πολύ ξύλο (ἀκούγονται γέλια). Πάει αὐτό.

Κάτι ἄλλο τώρα: ἀπαιτῶ ἀπό σᾶς νά προσέχετε μέ ποιές τά φτιάχνετε, γιατί πολλές τσούλες ἔρχονται καὶ ἐνοχλοῦν τήν Ὑπηρεσία. Πρέπει καὶ μπορεῖτε νά κάνετε παρέα μέ καλό κύκλο, νά πηγαίνετε σέ καλά μαγαζιά νά ψωνίζετε, νά πίνετε τόν καφέ σας σέ σοβαρές καφετέριες, νά ἔχετε τρόπους, είστε

τό «άφαν γκατέ» τῆς νεολαίας. Καταλάβετέ το, είστε περιζήτητοι γαμπροί, κάθε κοπέλα σᾶς βλέπει μέ καλό μάτι γιατί έχετε σίγουρο μέλλον, σταθερό μισθό καί, λόγω δομῆς τῆς 'Υπηρεσίας, θά γίνετε σωστοί οίκογενειάρχες. 'Εκεῖνο πού πρέπει δημοσίευσης νά προσέχετε καί τό ἐπιβάλλει ή 'Υπηρεσία γιά καλό σας, είναι νά μήν παντρεύεστε πρίν ἀπό τά εϊκοσι ἑπτά, χωρίς προίκα, καί πάνω ἀπ' δύο γυναίκα μέ άκαταλληλα φρονήματα. Λοιπόν, ἐγώ τελείωσα, έχει κανείς σας νά μέ ρωτήσει τίποτα;... 'Ωραία! Σᾶς ἀφήνω, γειά σας.

'Ο Διευθυντής ἀποχωρεῖ.

— 'Ελεύθεροι, φωνάζει ἔνας 'Αστυνόμος.

"Ολοι οἱ ἀστυφύλακες τῆς διμοιρίας μας μαζεύονται στήν κλούβα τους, πρέπει νά περιμένουν μιά ὥρα ἀκόμα γιά νά συμπληρωθεῖ τό ὁκτάωρο. 'Ο Μίμης τρίβει τά χέρια του ἀπό ίκανοποίηση:

— 'Ωρέ ξύλο, Παναγίτσα μου, πού θά πέσει στό Πολυτεχνεῖο.

'Ο Χρήστος, δίπλα του, τοῦ ρίχνει σιγανή φάπα στό σβέρκο.

— Φάε τή γλώσσα σου, νούμερο, ξεχνᾶς τί τραβᾶμε κάθε φορά μέ τό Πολυτεχνεῖο;

— Καλά, ψηλούλη, μή μοῦ πάθεις τίποτα! "Αλλωστε, ἀπ' δο, τι ἔχω δεῖ, δέν είσαι υπέρ τοῦ δημοκρατικοῦ ξύλου.

— Δέν είναι θέμα ἄν είμαι υπέρ τοῦ δημοκρατικοῦ ξύλου η δοχι, ἀπλῶς πιστεύω ότι εἴμαστε γιά ἐκφοβισμό κι ὅχι γιά ξυλοδαρμό.

Μπαίνει στή συζήτηση δ 'Υπαστυνόμος.

— Σιγά, μήν πάθουνε τίποτα τά καθίκια, πού κάθε φορά σπάνε τήν 'Αθήνα γιά πλάκα. "Αλλωστε τό ξύλο χρειάζεται, γιά νά καταλάβουνε ότι υπάρχει ἔξουσία, ότι υπάρχουν MAT! Καί μή ξεχνᾶς ότι δύο τά κράτη τοῦ κόσμου έχουν MAT και ρίχνουν ξύλο κάργα.

— Ανάλογα τά κράτη καί τό ἐπίπεδο τοῦ λαοῦ. 'Ο "Ελλη-

νας δέν θέλει ξύλο γιά νά ήσυχάσει. Θέλει σωστή μεταχείριση, έξυπνες πολιτικές κινήσεις. Οι διαδηλωτές, και νά πάνε στήν Αμερικανική πρεσβεία, τί θά κάνουνε; Σιγά τίς παρθένες πού θά πειράξουνε! Αύτοί μέ τήν πολιτική τους έχουν πατήσει τήν μισή γῆ στό σβέρκο και θά συγχυστοῦν άπό δέκα νεαρούς πού θά φωνάξουν «έξω άπό τό NATO»;

Πολυτεχνεῖο, 1980

Δεκαεπτά Νοεμβρίου. Ἡ ήμέρα εἶναι ήλιόλουστη στό χῶρο τοῦ Πολυτεχνείου, σκιερή στό χῶρο τῶν MAT. Ἡ ἀγανάκτηση καὶ δ φόβος, μαυροφορεμένα, ἄσχημα ἀδέρφια, περιφέρονται ἐδῶ καὶ ἀρκετό καιρό στούς διαδρόμους καὶ τά δωμάτια τῶν ἀστυφυλάκων καὶ κάθονται στά γραφεῖα τῶν ἀξιωματικῶν, βαραίνοντας μὲ τὴν παρουσία τους ἀπελπιστικά τὴν ἀτμόσφαιρα τῶν MAT. Ὁλοι εἶναι ἐπιφυλακτικοί, ἀστυφύλακες καὶ ἀξιωματικοί, κι ἔξαλλοι ἡ σημερινή μέρα πρέπει νά ἐπιφυλάσσει δυσάρεστες ἐκπλήξεις.

Οἱ διμοιρίες εἶναι ἀπό τίς δώδεκα τό μεσημέρι σέ ἐπιφυλακή στήν ἔδρα. Ὅλοι βρίσκονται στίς κλούβες τους καὶ περιμένουν νά πάρουν διαταγές ἀπό τό Κέντρο. Τό Κέντρο μεταβιβάζει καὶ δίνει τίς θέσεις τῶν διμοιριῶν. Ἡ διμοιρία τῶν γνωστῶν μας, θά πάει μέ ἄλλες τρεῖς στήν πρεσβεία. Ὁ 'Υπαστυνόμος μπροστά σηκώνεται καὶ λέει στούς ἀστυφύλακες:

—Παιδιά, θά ῥθει στήν κλούβα μας δ 'Αστυνόμος, μήν κάνετε νύξη γιά τάβλι, δέν ἐπιτρέπεται.

Τέσσερις διμοιρίες φτάνουν στήν 'Αμερικανική πρεσβεία καὶ παρκάρουν στό πίσω μέρος, στό μεγάλο πάρκινγκ. Ἀπό τήν κλούβα μας, ἄλλοι κατεβαίνουν, ἄλλοι κάθονται μέσα.

'Ακούγεται δ 'Αστυνόμος:

—Ρέ ταβλαδόροι, ἔχετε τίποτα νά ρίξουμε;

Τρία τάβλια κάνουν τήν έμφανισή τους. 'Ο 'Αστυνόμος γυρίζει πρός τόν 'Υπαστυνόμο.

— "Ελα νά σέ παίξω μιά τυρόπιτα καί νά δῶ αν είσαι ἄξιος τής διμοιρίας σου, πού ἔχει τό πρώτο δνομα στό τάβλι.

Οι ώρες περνᾶνε γοργά. Μετά τό τάβλι, οι ἄξιωματικοί παίξανε μπίζ μέ τους ἀστυφύλακες, γελάσανε, λύσανε σταυρόλεξα, σάν μιά οἰκογένεια. «Πρό κινδύνου γρήγορα ἀναπτύσσεται τό αἴσθημα τῆς ἀδελφοσύνης».

"Εχει σκοτεινιάσει. "Ολες οι διμοιρίες είναι στίς κλούβες τους. "Άλλοι ἀστυφύλακες καθαρίζουν τίς ἀσπίδες τους, ἄλλοι τά κράνη τους, τά περίστροφά τους, πολλοί χτενίζονται ἢ καλλωπίζονται πρίν ἀπό τή μάχη. 'Ακούγεται ἡ φωνή τοῦ ἄξιωματικοῦ ἀπό τή μοτορόλα.

«Νεαρά ἄτομα ἐπιβαίνοντα σέ μοτοσυκλέτα σπᾶνε τζάμια καταστημάτων Σταδίου καί Πανεπιστημίου».

— Παιδιά, ἀρχίσανε τά παρατράγουδα, λέει δ 'Αστυνόμος.

'Η μοτορόλα συνεχίζει: « 'Αναρχικοί μέ μαῦρες σημαῖες, ξύλα καί ἀλυσίδες προσπαθοῦν νά μποῦν στόν κορμό τῆς πορείας, ἐμποδίζονται ἀπό τήν περιφρούρηση»...

· 'Η πορεία ἔχει ἀπαγορευτεῖ ἀπό ἀρχές Βασιλίσσης Σοφίας. 'Εκεī βρίσκονται καμιά εἰκοσαριά ἀστυφύλακες, πού κρατᾶνε τόν κορμό τῆς πορείας στήν Πανεπιστημίου. Πιό πίσω, ἔξω ἀπό τά λουλουδάκια καί τήν Αίγυπτιακή πρεσβεία, είναι ἀνεπτυγμένες καί παραταγμένες τρεῖς διμοιρίες MAT, ἡ μιά πίσω ἀπό τήν ἄλλη. Μιά ἀριστερή δργάνωση μέ τίς κόκκινες σημαῖες της ἔχει σταματήσει μπροστά στούς ἀστυφύλακες τῶν Τμημάτων καί παροτρύνει τό πλήθος νά προχωρήσει γιά

τήν Αμερικανική πρεσβεία φωνάζοντας συνθήματα:

«ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ NATO»

«ΟΛΟΙ ΣΤΗΝ ΠΡΕΣΒΕΙΑ»

«ΕΞΩ ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ»

Οι διαδηλωτές άρχιζουν νά σπρώχνουν τούς άστυφύλακες πού «άνοιγουν» χωρίς άντίσταση και προχωρᾶνε άργα πρός τίς παραταγμένες διμοιρίες.

Άκουγεται άπό τή μοτορόλα δ' άξιωματικός τής πρώτης διμοιρίας πού είναι παραταγμένη: «Κέντρον, οί διαδηλωτές πέρασαν τήν δύναμιν τῶν Τμημάτων και πλησιάζουν πρός ήμας: άναμένουμε διαταγάς».

«Κέντρον μᾶς λαμβάνετε; Οι διαδηλωτές βρίσκονται πλησίον».

«Κέντρον» «Κέντρον» «Κέντρον».

Οι διαδηλωτές πέφτουν μέ δύναμη πάνω στή διμοιρία πού βρίσκεται πρώτη. Ή συμπλοκή είναι άναπόφευκτη, όρμανε καί οι άλλες δύο διμοιρίες πού βρίσκονται πιό πίσω.

Οι διαδηλωτές ύποχωροῦν πατώντας δ' ένας τόν αλλον. Οι τρεις διμοιρίες έχουν πέσει πάνω στή δυσκίνητη άνθρωπινη μάζα.

Ξαφνικά άκουγεται τό Κέντρο, σάν νά ξύπνησε άπό λήθαργο ή νά βγηκε άπό δύσκολη θέση πού τό βοήθησε δ λίγος χρόνος σιωπής: «Πίσω, πίσω, μήν κτυπάτε τήν πορεία»...

Στήν κλούβα μέσα δλοι σιωπηλοί παρακολουθοῦν μέ άγωνία τή μοτορόλα.

— Πρέπει νά γίνεται σκοτωμός κάτω, άκουγεται σοβαρός δ 'Αστυνόμος.

«Οι διμοιρίες στήν πρεσβεία ΗΠΑ νά κατεβοῦν άμεσως Βασιλίσσης Σοφίας», άκουγεται ή μοτορόλα.

Οι τέσσερις κλοῦβες, μέ τίς σειρῆνες τους στή διαπασῶν καὶ τούς προβολεῖς ἀναμμένους, τρέχουν μέ ταχύτητα στήν ἔρημη Βασιλίσσης Σοφίας. Σέ λίγο τά φρένα τους στριγγλίζουν ἔξω ἀπό τήν Αίγυπτιακή πρεσβεία. Οι ἀστυφύλακες σβέλτα συντάσσονται, ὄπως-ὄπως, πίσω ἀπό τούς ἀξιωματικούς τους. 'Ο χῶρος ἔξω ἀπό τά λουλουδάδικα καὶ τήν πρεσβεία είναι γεμάτος ξύλα, γυαλιά καὶ δεκάδες παπούτσια, πάνινα ώς ἐπί τό πλεῖστον. 'Ο θάνατος, φαίνεται, βρισκόταν ἐδῶ πρίν ἀπό λίγο καὶ είχε στήσει τρελό χορό, παρασύροντας στόν ἐπικίνδυνο ρυθμό του ἀστυφύλακες, διαδηλωτές, ἴδεολόγους καὶ ἀνίδεους. Οι διαδηλωτές ὑποχωρώντας ἔχουν στήσει δόδοφράγματα στήν Πανεπιστημίου στό ὕψος τοῦ θεάτρου «Βρετανία» καὶ στή Γεωργίου Α' ἔξω ἀπό τό ξενοδοχεῖο «Μεγάλη Βρετανία».

Οι τρεῖς διμοιρίες πού δέχτηκαν τήν ἐπίθεση ἔχουν συμπλακεῖ μέ τούς διαδηλωτές ἔξω ἀπό τό ξενοδοχεῖο, ἐπί τῆς Γεωργίου Α'. Οι διαδηλωτές ἀντιστέκονται χρησιμοποιώντας τά κοντάρια τῶν πανώ γιά ὅπλα.

Οι τέσσερις διμοιρίες πού ἥρθαν ἀπό τήν πρεσβεία ΗΠΑ δρμᾶνε στούς διαδηλωτές πού βρίσκονται στήν Πανεπιστημίου. 'Εκεῖ ἔχουν στήσει δόδοφράγματα ἀπό τηλεοράσεις, μαγνητόφωνα, καρέκλες, τραπέζια πού καίγονται· ὅλα τά προμηθεύτηκαν ἀπό τά γύρω σπασμένα μαγαζιά. Οι διαδηλωτές πίσω ἀπό τά δόδοφράγματα πετᾶνε πέτρες, ξύλα καὶ ὅ,τι ἄλλο βρίσκουν μπροστά τους.

'Ο Χρῆστος φωνάζει γιά νά τόν ἀκούσει ὁ Μίμης μέσα ἀπό τό κράνος:

—Μίμη, τήν ἔχουμε ἀσχημα, ἔρχονται ἀπό παντοῦ πέτρες καὶ μέσα στό σκοτάδι δέν φαίνονται.

—Πήδα, Χρῆστο, πήδα συνέχεια, νά περνᾶνε κάτω ἀπό τά πόδια σου, δέν βλέπεις τί πετροπόλεμος γίνεται.

Δέν προλαβαίνει νά τελειώσει ὁ Μίμης, δίπλα τους σωριά-

ζεται χωρις να βγαλει αχνα δ 'Ανθυπαστυνόμος της διμοιρίας, είναι γύρω στά σαράντα πέντε.

·Ο 'Αστυνόμος ουρλιάζει μέσα άπο τό κράνος του.

—Πίσω, πίσω, δλοι πίσω.

Οι άστυφύλακες τῶν τεσσάρων διμοιριῶν ύποχωροῦν. Οι δυό φίλοι μας, μέ τή βοήθεια συναδέλφων τους, ἀρπάζουν τὸν 'Ανθυπαστυνόμο καὶ τὸν μεταφέρουν πίσω, ἐκεῖ πού βρίσκονται οἱ αὐρες. "Ενα ἑκατό παραλαμβάνει τὸν 'Ανθυπαστυνόμο καὶ φεύγει στριγκλίζοντας στήν ἔρημη Βασιλίσσης Σοφίας γιά τό 401 στρατιωτικό νοσοκομεῖο.

Οι τέσσερεις διμοιρίες ἀνασυντάσσονται. ·Ο 'Αστυνόμος σηκώνει τό χέρι καὶ ουρλιάζει γιά ν' ἀκουστεῖ μέσα στή βουή τῆς ταραγμένης νύχτας:

—Ἐπίθεση, ΕΠΙΘΕΣΗ.

Οι ἑκατό περίπου ἀστυφύλακες τῶν MAT δρμᾶνε πρός τούς διαδηλωτές, πού ύποχωροῦν πετώντας πέτρες. Οι ἀστυφύλακες πηδᾶνε ἡ περνᾶνε μέσα άπο τά δόδοφράγματα καὶ τίς φωτιές. 'Ο θάνατος βρίσκεται στήν καλύτερη του βραδιά. 'Από τά Δεκεμβριανά καὶ μετά μόνο κανά-δυό φορές ἔτυχε σέ τέτοιο Ἑλληνικό γλέντι. Οι διαδηλωτές φεύγουν πρός δλες τίς κατευθύνσεις ύποχωρώντας.

Λίγοι προσπαθοῦν νά κρυφτοῦν στήν εἶσοδο τῆς 'Ακαδημίας, πίσω άπο τίς μεγάλες κολόνες.

Τούς είδαν οἱ κρανοφόροι καὶ γιά ἔνα τέταρτο ἀκούγονται σπαρακτικά ουρλιαχτά άπο νέους καὶ νέες πού δέρνονται χωρις νά ἔχουν διέξοδο. Δέρνονται άπο μαστουρωμένα ἄτομα, ποτισμένα άπο τό δπιο του μίσους καὶ τῆς διαστροφῆς. "Οπιο Ἑλληνικῆς παραγωγῆς, πού φυσικά είχαν προμηθευτεῖ καὶ οἱ διαδηλωτές. Καλλιεργεῖται άπο τούς λίγους καὶ ιθύνοντες γιά νά τό παίρνουν οἱ πολλοί καὶ ἀνεύθυνοι...

Μετά άπο πολλή ὥρα καὶ ἀφοῦ δάρθηκαν ἄτομα σέ

στάσεις λεωφορείων στήν Ἀκαδημίας καὶ ἄλλοι, περαστικοί, οἱ διμοιρίες μπῆκαν στίς κλούβες γιά νά πᾶνε στό Πολυτεχνεῖο, ὅπου είχαν μαζευτεῖ διαδηλωτές. "Ἐνας ἀστυφύλακας ἔξω ἀπό τό Πολυτεχνεῖο, στήν παραζάλη του, ἔβγαλε τό περίστροφό του καὶ τό ἄδειασε στό πλῆθος. Ἐκείνη τή στιγμή ἔφτανε ἡ κλούβα. Ὁ Μίμης καὶ ὁ Χρῆστος είδαν τόν ἀστυφύλακα, ἐφιαλτική φιγούρα δνείρου στό σκοτάδι.

—Μίμη, θά τρελαθῶ, πυροβόλησε πρός τούς διαδηλωτές ἐν ψυχρῷ!

Κι ὁ Μίμης, ἥρεμος:

—Καλά τούς ἔκανε, γιατί κι ἐγώ ἂν ἤμουν ἀπ' ἔξω καὶ μοῦ πέταγαν πέτρες, ἔτσι θά ξηγιόμουνα.

Περασμένα μεσάνυχτα καὶ οἱ τέσσερις διμοιρίες περιπολοῦν μέσα ἀπό τίς κλούβες τους γύρω ἀπό τό χῶρο τοῦ Πολυτεχνείου καὶ τά Ἐξάρχεια. Οἱ κλούβες δδεύουν στήν Πατησίων πρός τό Πολυτεχνεῖο. Περίπου εἴκοσι διαδηλωτές είναι στήν Γ' Σεπτεμβρίου καὶ Χαλκονδύλη. Οἱ κλούβες περνῶνται κάθετα στή Χαλκοκονδύλη σέ σημεῖο πού δέν είναι δρατές ἀπό τούς διαδηλωτές καὶ σταματῶνται. Ἡ διμοιρία τῶν φίλων μας κατεβαίνει πρώτη.

—Οἱ μισοί νά πᾶτε ἀπό πίσω γιά νά τούς φέρετε πρός τά δῶ! διατάξει ὁ Ἀστυνόμος.

Ἡ μισή διμοιρία φεύγει τρέχοντας γιά νά κυκλώσει τούς διαδηλωτές. Ὁ Χρῆστος μέ τούς ὑπόλοιπους τῆς διμοιρίας τρέχουν στήν γωνία Πατησίων-Χαλκοκονδύλη. Ἐνας μουσάτος διαδηλωτής τρέχοντας βολίδα καὶ σκυφτός πέφτει πάνω στόν Χρῆστο πού μόλις ἔβγαινε στή Χαλκοκονδύλη καὶ σωριάζεται κάτω.

Αὐτόν τόν μουσάτο τόν βαράγανε δυό-τρεῖς διμοιρίες γιά λίγο. Ἐπενέβησαν οἱ πιό ψύχραιμοι γιά νά τόν σώσουν. Ὁ

μουσάτος φεύγει τρέχοντας μέχρι νά χαθεῖ πρός τήν Κάνιγ-
γος, παραπατώντας, ἔπεφτε καί σηκωνότανε λές καί τό σῶμα
του εἶχε χάσει τήν ίσορροπία του.

Τήν ἄλλη μέρα στήν κλούβα, ὅλοι διαβάζουν ἐφημερίδες.
Εἶναι σκυθρωποί. Τεράστιοι οἱ πρωτοσέλιδοι τίτλοι τους:
«ΜΙΑ ΝΕΚΡΗ, ΕΝΑΣ ΒΑΡΙΑ ΚΑΙ ΔΕΚΑΔΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΕΣ».

—Μᾶς συμπαθοῦσε πού μᾶς συμπαθοῦσε δ κόσμος, τώρα
θά δεῖς, ἀκούγεται δ Ἡρῆστος.

—Δέν πᾶς στό διάολο, ρέ μαλάκα, ἐσύ δέν ἔδειρες, ἄφησες
τούς χαζούς νά καθαρίσουνε, σέ καταλάβαμε καί σένα, πα-
τριώτη, ξέσπασε δ 'Υπαστυνόμος.

‘Ο Χρῆστος πάνω σ’ ἔνα ἄδειο γραφεῖο συμπληρώνει μιά
κόλλα διαγωνισμοῦ:

«Λαμβάνω τήν τιμή νά παρακαλέσω ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστού-
μενοί μοι δεχθεῖτε τήν παραίτησίν μου».

ὁ διάλογος εἶναι δ ἔρωτας τοῦ πνεύματος
ἡ βία, τά περιττώματά του

ΤΕΛΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Είσαγωγή	7
Πρωτεύουσα, 1974	12
Έπαρχιά, 1974	21
Σχολή, 1975	28
Τμῆμα τάξης ΙΖ', Περιστέρι, 1976	60
MAT, 1976	72
Πολυτεχνεῖο, 1980	131